Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/2233

10.10.2024

EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2024/2233

av den 11 april 2024

med de iakttagelser som utgör en del av besluten om ansvarsfrihet för genomförandet av Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2022, avsnitt III – kommissionen och genomförandeorgan

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2022, avsnitt III – kommissionen,

— med beaktande av sina beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av genomförandeorganens budgetar för budgetåret 2022,

— med beaktande av artikel 99 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandena från utskottet för utrikesfrågor, utskottet för utveckling, utskottet för sysselsättning och sociala frågor, utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, utskottet för transport och turism, utskottet för regional utveckling, utskottet för kultur och utbildning, utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet,

— med beaktande av skrivelsen från utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0139/2024).

— med beaktande av det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020 om samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel.

Politiska prioriteringar

1. Europaparlamentet påminner om sitt starka engagemang för de grundläggande principerna och värdena i fördraget om Europeiska unionen (*EU-fördraget*) och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), inbegripet en sund ekonomisk förvaltning i enlighet med artikel 317 i EUF-fördraget och bedrägeribekämpning och skydd av unionens ekonomiska intressen i enlighet med artikel 325 i EUF-fördraget.

2. Europaparlamentet understryker EU-budgetens betydelse för att uppnå unionens politiska prioriteringar, samt dess roll för att hjälpa medlemsstaterna i förbindelse med oförutsedda omständigheter såsom covid-19-pandemin, internationella konflikter eller konsekvenserna av dessa. Parlamentet noterar i detta avseende den fortsatta relevansen av investeringar och stöd från unionens budget för att minska skillnaderna mellan medlemsstaterna och regionerna, främja ekonomisk tillväxt och sysselsättning, bekämpa fattigdom och socialt utanförskap och därmed förbättra unionsmedborgarnas vardag och de ekonomiska verkningarna i unionen. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att inte minska den takt och ambition som krävs för att uppnå de klimatrelaterade mål som fastställs i den europeiska gröna given, och betonar behovet av att öka de nödvändiga investeringarna för detta ändamål. Parlamentet betonar att unionen under 2022 inte på långa vägar nådde den effektivitetsnivå som är nödvändig för att uppnå de klimatrelaterade mål som fastställts för 2030, 2040 och 2050.

3. Europaparlamentet betonar att ett sunt och rättidigt genomförande av budgeten bidrar till att hantera behoven och utmaningarna inom olika politikområden på ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt. Parlamentet understryker att genomförandet av flera instrument med olika regler samtidigt och under tidspress, utöver trycket till följd av avslutandet av den fleråriga budgetramen 2014–2020, kan leda till förseningar i genomförandet och ett större antal fel, oriktigheter och bedrägerier. Parlamentet påminner om kommissionens roll som fördragets väktare för att skydda unionens ekonomiska intressen.

4. Europaparlamentet betonar bidraget från faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) för att hjälpa medlemsstaterna att återhämta sig från de ekonomiska och sociala konsekvenserna av covid-19-pandemin och skapa en motståndskraftig union som kan bemöta framtidens utmaningar. Parlamentet noterar bidraget från RRF och RePowerEU när det gäller att hantera de energirelaterade utmaningar som orsakats av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Parlamentet beklagar att delmålen inte har definierats bättre och uppmanar kommissionen att övervaka medlemsstaternas genomförande av de därmed förknippade åtgärderna i enlighet med de överenskomna delmålen och målen.

5. Europaparlamentet framhåller den avgörande roll som unionens budget spelade 2022 för att hantera konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, nämligen att säkra livsmedelsförsörjningskedjorna, hantera energirelaterade utmaningar, stödja medlemsstaternas insatser för att ta emot ukrainska flyktingar och tillhandahålla bistånd till Ukraina så att landet ska kunna ta hand om sina medborgare. Parlamentet konstaterar att detta har satt press på budgeten och att alla tillgängliga flexibilitetsåtgärder har använts. Parlamentet noterar i detta avseende antagandet av halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen som omdirigerar medel och anskaffar nya medel. Parlamentet betonar vikten av att kommissionen lägger fram en tydlig och realistisk färdplan för återbetalningen av EU:s skulder.

6. Europaparlamentet påminner om vikten av en strikt tillämpning av unionens finansiella regler i alla program och på alla stödmottagare, för att undvika alla former av bedrägerier, intressekonflikter, korruption, dubbelfinansiering och penningtvätt. Parlamentet påminner i detta sammanhang om den nyckelroll som hela unionens struktur för bedrägeribekämpning spelar och uttrycker en viss oro över att några medlemsstater avvisar samarbete med en av dess delar, nämligen Eppo.

7. Europaparlamentet påminner om vikten av att genomföra efterhandsutvärderingar och halvtidsutvärderingar av finansiella program som inrättats för att hantera kriser, med avseende på deras relevans, samstämmighet och europeiska mervärde, utöver efterlevnad och korrekthet, effektivitet, ändamålsenlighet, prestation och långsiktiga ekonomiska effekter. Parlamentet noterar att beslut om instrumenten för att hantera covid-19 fattades under enorm tidspress, trots att dessa instrument kommer att genomföras fram till 2026. Parlamentet betonar att snabba insatser inte får vara till förfång för en korrekt kontroll över utgifterna och uppmanar därför kommissionen att dra lärdom av erfarenheterna med sådana instrument.

8. Europaparlamentet påminner om den betydelse RRF har för hanteringen av konjunkturnedgången efter covid-19-pandemin, och påminner om att genomförandemodellen för RRF ställer mycket lättare krav på kommissionen och minskar kommissionens kontrollbörda gentemot medlemsstaterna. Parlamentet är oroat över att revisionsrätten i sin bedömning av RRF identifierade brister i kommissionens preliminära bedömning och efterhandsrevisioner och anser att det fortfarande finns brister i medlemsstaternas rapporterings- och kontrollsystem. Parlamentet är oroat över att dessa brister har lett till att det införts ”kontrolldelmål” och att detta tyder på att de berörda systemen i medlemsstaterna inte var fullt fungerande när planerna började genomföras, vilket utgjorde en risk med avseende på korrektheten i RRF-utgifterna och skyddet av unionens ekonomiska intressen.

9. Europaparlamentet understryker risken för intressekonflikter när aktörer som är inblandade i genomförandet av unionens budget på någon nivå kan påverkas av andra skäl än ekonomiskt intresse. Parlamentet noterar den mycket fragmenterade rättsliga ramen i medlemsstaterna och regionerna när det gäller intressekonflikter och begär att kommissionens riktlinjer ska säkerställa rättssäkerhet och främja en enhetlig tolkning och tillämpning. Parlamentet stöder revisionsrättens iakttagelse i den särskilda rapporten 06/2023 att man med hjälp av datautvinning, genom att jämföra uppgifter från olika källor, kan få hjälp med att upptäcka eventuella intressekonflikter.

10. Europaparlamentet betonar den roll som Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf), Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo), Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) och Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) spelar i kampen mot korruption. Parlamentet vill att Eppos och Olafs kapacitet och samarbetet mellan dem ytterligare förstärks och att deras befogenheter bättre definieras. Parlamentet uppskattar Eppos insatser för att utreda och lagföra bedrägerier och andra brott som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen och betonar vikten av Eppos fullständiga oberoende och opartiskhet för ett effektivt genomförande av dess uppgifter. Parlamentet påminner om vikten av att ge Eppo och Olaf tillräckliga ekonomiska och mänskliga resurser. Parlamentet efterlyser gemensamma regler för korruptionsbekämpning, som är tillämpliga för all personal vid unionens organ, och kräver att det interinstitutionella öppenhetsregistret görs obligatoriskt för alla EU-institutioner och EU-byråer för att säkerställa att det oberoende som krävs av vissa EU-institutioner inte påverkas. Parlamentet pekar återigen på behovet av att öka insatserna i kampen mot bedrägerier både på unions- och medlemsstatsnivå, i nära samarbete med Eppo och Olaf.

11. Europaparlamentet betonar försämringen av rättsstatsprincipen i vissa medlemsstater och understryker att villkorlighetsmekanismen för rättsstatsprincipen är av största betydelse för att skydda EU-budgeten. Parlamentet uppmanar kommissionen att fullt ut utnyttja de verktyg som finns tillgängliga för att hantera den uppenbara risken för ett allvarligt åsidosättande av unionens värden och att snabbt åberopa villkorlighetsförordningen när kränkningar av rättsstatsprincipen riskerar att påverka unionens ekonomiska intressen. Parlamentet stöder blockeringen av unionsmedel så länge villkoren inte är fullständigt uppfyllda och kräver att man inte ger vika för utpressning. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att garantera en enhetlig, övergripande och integrerad strategi för de olika fonderna och lagstiftningsinstrumenten och att undvika en teknokratisk och motstridig strategi inom olika finansieringsinstrument.

12. Europaparlamentet betonar mot bakgrund av rättsstatsprincipen hur nödvändigt det är att säkerställa tydliga standarder och en effektiv maktdelning. Parlamentet betonar att alla unionsinstitutioner och -organ fullt ut bör respektera rättsstatsprincipen och rättsväsendets oberoende och avstå från att agera som en disciplinnämnd utanför det oberoende rättssystemet. Parlamentet betonar att vid lagöverträdelser bör de relevanta unionsinstitutionerna eller -organen eller de nationella myndigheterna vara ansvariga. Parlamentet betonar behovet av att undvika orättvisa anmälnings- eller visselblåsningsförfaranden och att sådana förfaranden bör baseras på tydliga rättsstatsstandarder.

13. Europaparlamentet noterar de åtgärder som kommissionen vidtog 2022 inom ramen för villkorlighetsförordningen, men anser att de infördes med betydande förseningar och efter långvariga politiska överväganden. Parlamentet uppmanar kommissionen att göra grundliga bedömningar och säkerställa lämpliga kontrollmekanismer för att garantera en sund ekonomisk förvaltning och skyddet av unionens budget i förbindelse med aktuella och framtida fall av bristande respekt för unionens värden och rättsstatens principer som påverkar eller hotar att påverka unionens ekonomiska intressen.

14. Europaparlamentet välkomnar den överenskommelse som nåddes under förhandlingarna om de reviderade finansiella reglerna för unionen i december 2023. Parlamentet välkomnar i synnerhet förbättringarna i förbindelse med spårningen av unionsmedel med hjälp av digitala verktyg och interoperabilitet, vilket kommer att stärka skyddet av unionens ekonomiska intressen, den riktade utvidgningen av systemet för tidig upptäckt och uteslutning (*Edes-systemet*) till delad förvaltning i den fleråriga budgetramen efter 2027, hänvisningen till villkorlighetsmekanismen för rättsstatsprincipen och unionens värden enligt artikel 2 i EU-fördraget samt möjligheten att effektivisera stödet till små och medelstora företag och enskilda sökande genom införandet av bidrag till mycket låga belopp.

15. Europaparlamentet påminner kommissionen om att alla lagstiftningsförslag som har betydande ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenser ska åtföljas av solida och grundligt utförda konsekvensbedömningar, även av deras konsekvenser för unionsmedborgarnas levnadskostnader, byråkratiseringsnivån för stödmottagare och administration samt könsrelaterade frågor, för att garantera en rättvis fördelning av unionens budget. Parlamentet betonar att detta är en del av kommissionens agenda för bättre lagstiftning. Parlamentet understryker att kommissionen bör genomföra konsekvensbedömningar på ett fullständigt neutralt och opartiskt sätt. Parlamentet förväntar sig dessutom att kommissionen förbättrar kostnads-nyttoanalysen av de berörda alternativen genom att öka deltagandet av olika intressenter med olika synpunkter i öppna offentliga samråd.

16. Europaparlamentet betonar att jämställdhet är ett av unionens grundläggande värden och är förankrat i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Parlamentet påminner om unionens långvariga engagemang för jämställdhetsintegrering i politikutformningen för att identifiera och korrigera ojämlikheter, samt som en nödvändig förutsättning för att unionens mål om tillväxt, sysselsättning och social sammanhållning ska kunna uppnås. Parlamentet betonar vikten av att fortsätta de insatser som särskilt görs på området för jämställdhetsbudgetering, t.ex. pilotmetoden för att spåra jämställdhetsutgifter i den fleråriga budgetramen, för att säkerställa att jämställdhetsintegreringen i unionens budget blir framgångsrik.

17. Europaparlamentet påminner om att utgiftsområden som omfattas av mer komplexa regler och kriterier för stödberättigande löper större risk för fel och skapar en alltför stor administrativ börda för stödmottagare, särskilt nya stödmottagare. Parlamentet upprepar behovet av att i största möjliga mån genomföra förenklingar i unionens utgiftsprogram och hitta en balans med robusta kontroller. Parlamentet betonar att digitaliseringen av förvaltningen, rapporteringen och revisionen av unionsmedlen är avgörande för att förbättra potentiella stödmottagares tillgång till medel på ett rättvist sätt och för att göra förvaltningen av medlen mer effektiv och transparent för medborgarna som helhet.

18. Europaparlamentet är bekymrat över att det sena antagandet av flera sektorsspecifika förordningar som reglerar unionens olika politikområden, till exempel sammanhållningspolitiken, ledde till en betydande försening i genomförandet av programperioden 2021–2027. Parlamentet uppmanar ännu en gång med kraft kommissionen och medlemsstaterna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att fortsätta att påskynda det praktiska genomförandet av politiken med en bättre geografisk balans, och samtidigt i hög grad fokusera på efterlevnaden av reglerna, projektens kvalitet, uppnåendet av resultat och skyddet av unionens ekonomiska intressen. Parlamentet betonar i detta sammanhang den risk som utestående åtaganden innebär för unionens budget då de kan leda till betydande tillbakadraganden, vilket i sin tur skulle minska budgetens verkningar. Parlamentet uppmanar kommissionen att meddela den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten vilka åtgärder den avser att vidta för att åtgärda denna situation.

19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta initiativ såsom tekniskt stöd för att permanent öka utnyttjandegraden i medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar kommissionen att noggrant övervaka hur medlemsstaternas genomförande fortskrider, särskilt när det gäller underutnyttjande och låga utnyttjandegrader, och att tillhandahålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten en analys för varje land, där man identifierar de återkommande problemen och de åtgärder som vidtagits för att optimera situationen.

20. Europaparlamentet betonar betydelsen av unionens sammanhållningspolitik för den ekonomiska och territoriella konvergensen och utvecklingen i unionens regioner samt för stödet till genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Parlamentet betonar sammanhållningsfondernas synergieffekter i samordning med andra unionsprogram, särskilt RRF, när det gäller att maximera de offentliga utgifternas inverkan och effektivitet.

KAPITEL I

Den fleråriga budgetramen

Revisionsrättens revisionsförklaring samt budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

Räkenskapernas tillförlitlighet

21. Europaparlamentet gläder sig över att revisionsrätten i sin årsrapport om budgetgenomförandet för budgetåret 2022 ([1]) anser att Europeiska unionens konsoliderade räkenskaper för 2022 är tillförlitliga. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att revisionsrätten har utfärdat ett uttalande utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet varje år sedan 2007.

22. Europaparlamentet noterar att den 31 december 2022 uppgick de totala skulderna till 577,2 miljarder EUR, jämfört med 445,9 miljarder EUR i totala tillgångar. Parlamentet noterar att skillnaden på 131,3 miljarder EUR motsvarade (de negativa) nettotillgångarna, inklusive reserver och den del av kostnaderna som redan uppkommit för unionen fram till den 31 december 2022 och som måste finansieras av framtida budgetar.

23. Europaparlamentet noterar att i slutet av 2022 uppgick det uppskattade värdet av de stödberättigande utgifter som uppstått för stödmottagarna, som redovisats som upplupna kostnader, men som ännu inte begärts ut, till 148,7 miljarder EUR (2021: 129,9 miljarder EUR), varav 22,6 miljarder EUR avser upplupna RRF-utgifter.

24. Europaparlamentet noterar att kommissionen efter övergångsperiodens slut efter Förenade kungarikets utträdesprocess uppskattade att unionens räkenskaper på balansdagen visade en nettofordran att erhålla från Förenade kungariket på 23,9 miljarder EUR (2021: 41,8 miljarder EUR), varav det uppskattas att 9,1 miljarder EUR kommer att betalas ut under de tolv månader som följer på rapporteringsdatumet. Parlamentet anser att alla belopp som överstiger det uppskattade beloppet på 9,1 miljarder EUR som mottas från Förenade kungariket bör användas för att minska den skuld som uppstått genom kommissionens upp- och utlåningsverksamhet.

25. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten har bedömt konsekvenserna av Rysslands oprovocerade och oberättigade anfallskrig mot Ukraina på unionens räkenskaper. Parlamentet välkomnar revisionsrättens slutsats att konsekvenserna har redovisats på lämpligt sätt i den konsoliderade årsredovisningen.

26. Europaparlamentet välkomnar revisionsrättens slutsats att tillgångar, skulder, intäkter och utgifter, inklusive de som rör det europeiska återhämtningsinstrumentet NextGenerationEU, ges en rättvisande bild i den konsoliderade årsredovisningen.

Laglighet och korrekthet i unionens intäkter och utgifter

27. Europaparlamentet beklagar det uttalande med avvikande mening om budgetkostnadernas laglighet och korrekthet som revisionsrätten utfärdat för fjärde året i rad. Parlamentet understryker vikten av att stärka kommissionens och medlemsstaternas kontrollmekanismer, som enligt revisionsrätten inte är tillförlitliga och därför äventyrar tillförlitligheten i den årliga förvaltnings- och resultatrapporten. Parlamentet noterar revisionsrättens slutsats att intäkterna inte innehåller några väsentliga felaktigheter och att de system för förvaltning av intäkterna som granskats av revisionsrätten i allmänhet var ändamålsenliga.

28. Europaparlamentet är oroat över att revisionsrätten uppskattar felnivån för 2022 års utgifter till 4,2 %, vilket är mer än dubbelt så mycket som väsentlighetsgränsen. Parlamentet noterar att detta är en ytterligare försämring jämfört med de två föregående åren (3,0 % 2021 och 2,7 % 2020). Parlamentet noterar med oro att revisionsrätten fann betydande problem i de ersättningsbaserade utgifterna, som utgör 66 % av revisionsrättens revisionspopulation, där den uppskattade felnivån var 6 %. Parlamentet noterar att följderna av de fel som revisionsrätten konstaterade betraktas som både väsentliga och av avgörande betydelse för årets godkända utgifter.

29. Europaparlamentet noterar att kommissionen beräknar risken vid betalning till 1,9 % för 2022 (i likhet med 2020 och 2021), vilket är under väsentlighetsgränsen. Parlamentet noterar att kommissionens uppskattning av risken vid avslutande, efter det att efterhandskontroller och korrigeringar har tillämpats, är 0,9 %. Parlamentet noterar skillnaden mellan revisionsrättens totala felprocent och kommissionens risk vid betalning, som konstateras för de totala utgifterna i unionens budget 2022, dock inte inom alla utgiftsområden, och noterar att denna skillnad liksom tidigare är särskilt tydligt inom rubrikerna 1 och 2. Parlamentet påpekar att kommissionens uppskattningar av risken vid utbetalning genomgående ligger inom det lägre intervallet eller under revisionsrättens statistiska uppskattningar. Parlamentet välkomnar revisionsrättens uppskattning av felnivån som en viktig indikator för de befintliga riskerna. Parlamentet vill att samsyn säkerställs för att undvika en sådan skillnad mellan revisionsrättens totala felprocent och kommissionens risk vid betalning.

([1]) EUT C, C/2023/103, 4.10.2023.

30. Europaparlamentet upprepar sin oro över revisionsrättens konstaterande att kommissionens riskbedömning sannolikt underskattar risknivån på flera områden. Parlamentet är också oroat över de återkommande brister som revisionsrätten konstaterat i fråga om medlemsstaternas efterhandskontroller under rubrik 2, vilket begränsar tilltron till deras arbete.

31. Europaparlamentet understryker att den allmänna uppskattningen av felnivån i unionens budget, såsom den presenteras i revisionsrättens revisionsförklaring, är en uppskattning av de belopp som inte borde ha betalats ut eftersom de inte användes i enlighet med tillämpliga regler och bestämmelser, och inte en indikator på bedrägeri eller korruption. Parlamentet beklagar att den allmänna uppskattningen av felnivån i unionens budget varje år kan ge medborgarna ett negativt intryck.

32. Europaparlamentet påminner om att revisionsrättens revisionsmetod bygger på internationella revisionsstandarder som kräver att man testar ett slumpmässigt representativt urval av transaktioner som leder till en uppskattning av felprocenten. Parlamentet påminner om att revisionsrätten skiljer mellan lågriskutgifter, dvs. stödrättighetsbaserade betalningar enligt förenklade regler, och högriskutgifter, dvs. ersättningsbaserade betalningar som omfattas av komplexa regler. Parlamentet noterar att revisionsrätten för 2022 års utgifter har valt ut 66 % av sin granskningspopulation från högriskutgifterna (63,2 % 2021), som uppgår till 110,1 miljarder EUR, och 34 % från lågriskutgifterna, som uppgår till 56,7 miljarder EUR. Parlamentet noterar att revisionsrättens uppskattade felprocent för 2022 (4,2 %) främst beror på ”Sammanhållning, resiliens och värden” (2,5 % av den totala felprocenten), ”Naturresurser och miljö (0,8 %), ”Grannskapet och omvärlden” (0,4 %) och ”Inre marknaden, innovation och digitalisering” (0,3 %), som av revisionsrätten till största delen ansågs vara områden med högriskutgifter. Parlamentet noterar att kommissionen i sin årliga förvaltnings- och resultatrapport kategoriserar utgifterna i segmenten högre risk, medelrisk och lägre risk. Parlamentet noterar att revisionsrätten i hög grad använder riskkategorierna för att fastställa storleken på det urval som i slutändan ska ligga till grund för dess uttalande om utgifternas laglighet och korrekthet, medan kommissionens användning av riskkategorier syftar till att identifiera områden där det krävs ytterligare förvaltningsmässig uppmärksamhet för att korrigera fel. Parlamentet betonar att revisionsrättens och kommissionens användning av olika riskkategorier hindrar den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten från att göra en jämförande analys mellan skrivfel och väsentliga administrativa fel.

33. Europaparlamentet påminner om att revisionsrättens revision är inriktad på det år som granskas. Parlamentet anser dock att revisionsrätten tar hänsyn till resultaten från flera år i sin årsrapport och förstärker fokuseringen på specifika ämnen i sina särskilda rapporter. Parlamentet noterar att kommissionen till skillnad från denna metod tar hänsyn till hela livscykeln för unionens program och fonder som täcker fler år, samt korrigeringar och återkrav efter utgången av det år som granskas. Parlamentet anser dock att dessa olika metoder inte helt förklarar den stora skillnaden i uppskattningen av felprocenten.

34. Europaparlamentet påminner om att unionens utgiftsprogram är utformade som fleråriga program, och att de tillhörande kontrollsystemen och förvaltningscyklerna därför också täcker flera år. Parlamentet påminner om att kommissionens uppskattningar av risken vid avslutande utgår från ett fleårigt perspektiv som tar hänsyn till korrigeringar och återkrav under flera år. Parlamentet noterar att kommissionens strategi baseras på tester som definierats i kontrollstrategier, som syftar till att kontrollera efterlevnaden av unionens regler för att i sista hand fastställa om medel ska återkrävas från stödmottagarna. Parlamentet noterar att intervallet för risken vid betalning, som fastställs som en del av denna metod, liknar de flesta av revisionsrättens uppskattade felprocent, och anses av kommissionen vara den bästa uppskattningen för att uttrycka den exponering som unionens budget är utsatt för.

35. Europaparlamentet anser att de båda metoderna tjänar olika syften och har sina fördelar, nackdelar, starka sidor och svagheter, och att de bör användas för att komplettera varandra, med förståelse för skillnaderna och särdragen, till exempel de olika felbegreppen och den riskkategorisering som varje institution använder sig av. Parlamentet anser att revisionsrättens felprocent är en viktig indikator på efterlevnaden av lagenligheten och korrektheten i genomförandet av unionens budget. Parlamentet är bekymrat över de stora skillnaderna i de procentsatser som revisionsrätten och kommissionen angett när det gäller de svagheter som konstaterats på kommissionens sida. Parlamentet välkomnar i detta avseende revisionsrättens iakttagelser, synpunkter och rekommendationer som ett mycket användbart bidrag till en fortsatt förbättring av budgetförvaltningen och genomförandet inom ramen för olika förvaltningsformer och bland alla relevanta intressenter. Parlamentet beklagar att analysen av enbart risken inte tar hänsyn till de genomförda projektens verkliga prestation, kvalitet, hållbarhet och europeiska mervärde. Parlamentet upprepar sitt stöd för revisionsrättens revisionsmetod, som bör precisera de korrigerande åtgärdernas påverkan på den totala felnivån, och uppmanar kommissionen att samarbeta med revisionsrätten i syfte att öka harmoniseringen och tillhandahålla mer jämförbara siffror.

36. Europaparlamentet noterar att revisionsrättens och kommissionens slutsatser på flera punkter överensstämmer med varandra, särskilt när det gäller de huvudsakliga orsakerna till oriktigheter på området ”Sammanhållning” och de högre riskerna för marknadsåtgärder och landsbygdsutveckling under ”Naturresurser och miljö”. Parlamentet noterar att kommissionen i förbindelse med ”Sammanhållning” inte nödvändigtvis betraktar vissa fall av fel avseende stödberättigande, som identifierats och kvantifierats av revisionsrätten, som icke-stödberättigade. Parlamentet påpekar att kommissionen inte anser att det finns någon rättslig grund för att beteckna felen som oriktigheter som ska korrigeras i enlighet med definitionen i artikel 2.36 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 ([2])

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

(*förordningen om gemensamma bestämmelser*), och att kommissionen därför inte kan genomföra förfarandena för finansiella korrigeringar, och att dessa fel inte skulle ingå i kommissionens uppskattning av risken vid betalning.

37. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen förbättrade sin rapportering om förebyggande och korrigerande åtgärder för att skydda unionens budget mot olagliga och oriktiga utgifter. Parlamentet noterar att kommissionen klargjorde att det totala belopp som rapporterats i den årliga förvaltnings- och resultatrapporten som finansiella korrigeringar och återkrav (4,95 miljarder EUR) inkluderar förebyggande och korrigerande åtgärder som vidtagits av kommissionen och medlemsstaterna. Parlamentet noterar att kommissionen rapporterade 734 miljoner EUR i nettokorrigeringar och 195 miljoner EUR i återvunna felaktiga utbetalningar från slutmottagarna.

38. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten vid utövandet av sitt mandat inte utreder bedrägerier, men tar hänsyn till risken för bedrägerier. Parlamentet noterar att revisionsrätten vidarebefordrar till Eppo misstankar om brott som faller inom dess behörighet och till Olaf misstankar om bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som skadar unionens ekonomiska intressen som konstateras när den utför sina revisioner. Parlamentet noterar att revisionsrätten under 2022 rapporterade 14 fall av misstänkt bedrägeri till Olaf, och samtidigt rapporterade sex av dessa fall till Eppo, vilket hittills har lett till sex Olaf-utredningar och tre Eppo-utredningar.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

39. Europaparlamentet betonar att 98,5 % av de tillgängliga åtagandebemyndigandena utnyttjades 2022 (179,4 miljarder EUR av 182,2 miljarder EUR). Parlamentet noterar att de tillgängliga anslagen var högre än taket i den fleråriga budgetramen på 179,9 miljarder EUR på grund av användningen av särskilda instrument, vilket motiverades av oförutsedda händelser för vilka all flexibilitet inom ramen för den fleråriga budgetramen utnyttjades. Parlamentet noterar att 98,1 % av betalningsbemyndigandena utnyttjades (167,3 miljarder EUR av de 170,6 miljarder EUR som fanns tillgängliga). Parlamentet lovordar kommissionen och budgetmyndigheten för deras beslutsamma och flexibla budgetsvar på de utmaningar som uppstod under 2022.

40. Europaparlamentet noterar med oro att de totala utestående åtagandena, som utgör framtida skulder om de inte frigörs, nådde en rekordhög nivå på 450 miljarder EUR 2022, vilket både berodde på ökade åtaganden med koppling till NextGenerationEU (med antagandet av samtliga nationella återhämtnings- och resiliensplaner 2022) och på den långsamma starten på genomförandet av programperioden 2021–2027. Parlamentet noterar att kommissionen förväntar sig att detta belopp kommer att öka ytterligare under 2023 till upp till 460 miljarder EUR, och förväntar sig en minskning mellan 2024 och 2027 när de anslagna beloppen för både NextGenerationEU och programperioden 2021–2027 borde ha betalas ut. Parlamentet noterar att omkring 90 miljarder EUR i lån inte kommer att användas, och påminner om att kommissionen och medlemsstaterna för närvarande ligger efter i den betalningsplan som fastställts i genomförandebeslutet om godkännandet av deras nationella planer för återhämtning och resiliens. Parlamentet noterar att åtagandena inom ramen för den fleråriga budgetramen fortfarande ökar och kommer att fortsätta att öka under de kommande åren på grund av att programperioden inleddes långsamt och att betalningarna följer ännu senare.

41. Europaparlamentet understryker att den tid som står till förfogande för genomförandet av fonder med delad förvaltning inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027 är kortare än under de tidigare fleråriga budgetramarna på grund av n+2-regeln för periodens sista år. Parlamentet är medvetet om utmaningarna i förbindelse med förvaltningen och kontrollen av de kombinerade medlen inom den fleråriga budgetramen och NextGenerationEU på grund av deras omfattning och de olika förvaltnings-, programplanerings-, genomförande- och kontrollmekanismerna. Parlamentet noterar med oro de betydande skillnaderna i utnyttjandegrad per medlemsstat. Parlamentet beklagar de otillräckliga initiativ som kommissionens har tagit i samarbete med medlemsstaterna för att öka programmens absorptionsförmåga och på så sätt åstadkomma en kraftig och varaktig minskning av de utestående åtagandena. Parlamentet kräver att kommissionen vidtar alla nödvändiga åtgärder och tillhandahåller nödvändigt administrativt stöd till medlemsstaterna, särskilt för att förbättra deras absorptionsförmåga.

42. Europaparlamentet understryker att kommissionens prognoser för minskningen av de utestående åtagandena baseras på antagandena att medlemsstaterna faktiskt gör mer för att påskynda utnyttjandet av medlen under delad förvaltning för 2021–2027 och att de automatiska tekniska justeringarna av betalningstaket är tillräckliga för att täcka betalningsbehoven. Parlamentet är oroat över att dessa två antaganden kanske inte uppfylls och därmed skapar en mycket farlig situation för unionens budget.

43. Europaparlamentet noterar revisionsrättens varning att risken för tillbakadragande när det gäller fonderna under delad förvaltning för perioden 2021–2027 inom ramen för förordningen om gemensamma bestämmelser har ökat betydligt på grund av flera olika faktorer, nämligen den långsamma starten på grund av det sena antagandet av sektorsspecifika förordningar, prioriteringen av de återstående europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna) och finansiering från NextGenerationEU, det faktum att dessa fonder har en betalningsperiod som är ett år kortare jämfört med den föregående perioden och överlappningen med betalningar från NextGenerationEU fram till 2026. Parlamentet betonar därför revisionsrättens rekommendation från 2021 till kommissionen om att säkerställa att det finns ytterligare rådgivningsstöd för nationella myndigheter så att alla organ som ansvarar för att förvalta och kontrollera dessa fonder kan säkerställa en sund ekonomisk förvaltning.

44. Europaparlamentet välkomnar den viktiga roll som icke-statliga organisationer spelar när det gäller att företräda det civila samhället och främja och försvara de värden som fastställs i fördragen och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*), samtidigt som de genomför program och projekt som finansieras genom unionens budget med full respekt för unionens finansiella regler och skyddet av unionens ekonomiska intressen. Parlamentet kräver att det säkerställs att alla mottagare av unionsfinansiering, inbegripet icke-statliga organisationer, som har missbrukat eller förskingrat unionsmedel eller ägnar sig åt verksamhet som strider mot unionens värden, inbegripet uppvigling till terrorism, hatpropaganda, stöd till eller förhärligande av våld samt politisk och religiös extremism förtecknas i systemet för tidig upptäckt och uteslutning (*Edes*) och blockeras från tillgång till unionens institutioner och finansieringsprogram. Parlamentet anser att bedrägerier, intressekonflikter, dubbelfinansiering, korruption och penningtvätt eller förskingring måste förebyggas och bekämpas i alla situationer och för alla stödmottagare oavsett deras art och rättsliga status (såsom noterades i parlamentets resolution av den 17 januari 2024 om transparens och ansvarsskyldighet för icke-statliga organisationer som finansieras genom EU-budgeten). Parlamentet uppmanar kommissionen att genomföra rekommendationerna i den resolutionen.

45. Europaparlamentet noterar med oro att unionens skuld ökade från 236,7 miljarder EUR 2021 till 344,3 miljarder EUR 2022. Parlamentet noterar att av hela skulden är det bara andelen av icke återbetalningspliktigt stöd från NextGenerationEU (185,6 miljarder EUR, 53,9 %) som skapar en ränterisk för unionens budget. Parlamentet konstaterar att på grund av de stigande marknadsräntorna steg kostnaderna för ny finansiering från NextGenerationEU från 0,14 % under andra halvåret 2021 till 1,24 % under första halvåret 2022 och ytterligare till 2,60 % under andra halvåret 2022, vilket resulterade i räntebetalningar för NextGenerationEU på 0,5 miljarder EUR 2022, och att en betydande ökning förväntas för 2023. Parlamentet är oroat över den kraftiga ränteökningen sedan 2020, som har lett till en större ekonomisk börda för den årliga budgeten. Parlamentet påminner om att återbetalningarna av NextGenerationEU-lånen dessutom ska inledas 2028 och måste vara avslutade senast 2058, vilket kommer att kräva tillräckliga finansiella medel. Parlamentet noterar att det maximala utnyttjandet av unionens budget 2022, med användning av all tillgänglig flexibilitet, inte ger möjlighet till återbetalning av skulder, såvida inte nedskärningar görs i andra av unionens utgiftsområden. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att utarbeta och komma överens om en återbetalningsplan med nya egna medel utan att skada den nya fleråriga budgetramen.

46. Europaparlamentet noterar att kommissionen sedan december 2022 har infört en ny skuldförvaltningsstrategi, nämligen en ”diversifierad finansieringsstrategi” som består av de tekniker och finansieringsinstrument som används av statliga emittenter. Parlamentet påminner om revisionsrättens särskilda rapport 16/2023 om skuldförvaltningen av NextGenerationEU, där det konstaterades att kommissionen snabbt utvecklade ett skuldförvaltningssystem som gjorde att de medel som krävdes för NextGenerationEU kunde lånas upp i rätt tid, och som uppfyllde alla rättsliga krav i fråga om skuldportfölj och riskhantering.

47. Europaparlamentet stöder revisionsrättens rekommendation att kommissionen bör agera mer proaktivt för att säkerställa att de verktyg som finns tillgängliga för att minska exponeringsriskerna har tillräcklig kapacitet.

48. Europaparlamentet noterar att EU-budgetens totala exponering på grund av garantier och ansvarsförbindelser för lån ökade till 248,3 miljarder EUR, varav 57,8 miljarder EUR för ytterligare en garanti som har skapats genom den gemensamma avsättningsfonden. Parlamentet noterar att högre räntor även kräver en högre avsättningsnivå i framtiden.

49. Europaparlamentet noterar att kommissionen 2022 ändrade redovisningen av ansvarsförbindelser i sina konsoliderade räkenskaper, vilket gjorde jämförelsen från år till år extremt komplex och lång. Parlamentet uppmanar kommissionen att rapportera tydligare om sin årsredovisning för att underlätta slutsatser och analyser även med tanke på förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet.

50. Europaparlamentet konstaterar att unionsbudgetens exponering mot Ukraina ökade under 2022 till 15,6 miljarder EUR, med tillhörande avsättningar. Parlamentet noterar med oro att det för det makroekonomiska stödet+ till Ukraina till ett värde av 18,0 miljarder EUR, som antogs i slutet av 2022 och utbetalades under loppet av 2023, inte krävdes några avsättningar i den gemensamma avsättningsfonden för att täcka riskerna för fallissemang, vilket innebar en allvarlig risk för unionens budget som togs upp i yttrande 07/2022. Parlamentet fäster uppmärksamheten vid eventuella förluster med koppling till det makroekonomiska stödet+, som måste täckas av framtida EU-budgetar eller av budgetutrymmet mellan taket för den fleråriga budgetramen och taket för egna medel. Parlamentet uppmanar kommissionen att vidta ytterligare åtgärder för att skydda unionens budget mot framtida förluster i samband med det makroekonomiska stödet+.

51. Europaparlamentet konstaterar att konsumentprisinflationen ökade avsevärt 2022, vilket påverkade unionens budget på flera sätt genom att minska dess relativa storlek och begränsa unionsmedlens förmåga att nå målen i samma utsträckning som ursprungligen planerades. Parlamentet anser att hög inflation påverkar andelen intäkter från olika källor, med en nettominskning av andelen BNI-baserade egna medel. Parlamentet stöder starkt revisionsrättens rekommendation till kommissionen om att bedöma hur den stigande inflationen påverkar unionens budget i syfte att proaktivt tillämpa mildrande åtgärder.

52. Europaparlamentet välkomnar de onlinebaserade öppenhetsplattformar som utvecklats och underhålls av kommissionen och som tillhandahåller uppgifter om genomförandet av unionens utgiftsprogram och gör det möjligt att söka på mottagare av unionsfinansiering och på EU-projekt, såsom systemet för finansiell öppenhet, som ger information om unionsfinansiering under direkt och indirekt förvaltning, RRF-resultattavlan, plattformen för öppna data för sammanhållningspolitiken och Kohesio-plattformen.

53. Europaparlamentet noterar kommissionens metod för spårning av jämställdhetsaspekter i samband med utgifter från och med 2023. Parlamentet påminner om att endast 2 % av unionens budget bedömdes ha ett grundläggande mål om att förbättra jämställdheten. Parlamentet uppmanar kommissionen att öka denna procentandel genom att redan i början av programutformningen integrera jämställdhet. Parlamentet upprepar att det behövs ytterligare preciseringar så att potentialen att bidra till jämställdhet, när det gäller den största andelen av utgifterna (73 %), som för närvarande bedöms som 0*, till fullo kan förstås. Parlamentet noterar med oro att revisionsrätten i sin särskilda rapport 10/2021 bekräftade att unionens budgetcykel ännu inte i tillräcklig grad tar hänsyn till jämställdhet, eftersom viktiga inslag såsom jämställdhetsanalys, jämställdhetsrelaterade mål, indikatorer och ansvarsskyldighet genom rapportering till stor del saknas.

54. Europaparlamentet upprepar sin begäran om en särskild budgetpost för jämställdhet, särskilt inom ramen för Daphne-programmet, i ljuset av den kris med könsrelaterat våld som unionen står inför. Parlamentet betonar vikten av att stärka det särskilt målriktade Daphne-initiativet genom ökade resurser, särskilt för åtgärder som syftar till att bekämpa alla former av könsrelaterat våld mot kvinnor och flickor och våld i hemmet på alla nivåer i enlighet med artikel 7.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/692 ([3]) och åtgärder för att stödja brottsoffren på lämpligt sätt. Parlamentet betonar dessutom vikten av att använda de europeiska struktur- och investeringsfonderna såsom Europeiska socialfonden+ (*ESF+*) till att främja jämställdhet, kvinnors sysselsättning, kvinnors egenmakt, entreprenörskap, ledarskaps- och chefsroller samt inrättningar för långvarig vård och omsorg. Parlamentet noterar att en studie som utförts på uppdrag av FEMM-utskottet ([4]) visar att män ofta gynnas framför kvinnor och marginaliserade grupper när det gäller utformningen av subventioner och stöd inom ramen för 55 %-paketet, liksom när det gäller annan politik, andra program och finansiering av den gröna omställningen.

Rekommendationer

55. Europaparlamentet stöder till fullo revisionsrättens rekommendationer i dess årsrapport om budgetgenomförandet för budgetåret 2022 (*årsrapport för budgetåret 2022*) ([5]) samt i relaterade särskilda rapporter. Parlamentet uppmanar kommissionen att genomföra dem utan dröjsmål och att hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten informerad om hur genomförandet fortskrider.

56. Europaparlamentet uppmanar revisionsrätten att

i) skilja mellan typerna av fel och göra felprocenten till följd av grovt missbruk, bedrägeri eller annan brottslig verksamhet och fel till följd av administrativt förbiseende eller felaktig tillämpning av reglerna mer transparent,

ii) göra en mer ingående bedömning även av de genomförda projektens kvalitet, europeiska mervärde, hållbarhet, prestation och genomförbarhet.

57. Europaparlamentet uppmanar i synnerhet kommissionen att

i) samarbeta med revisionsrätten för att öka förståelsen, konvergensen och jämförbarheten för de två strategierna för att hantera oriktigheter,

ii) göra en efterhandsutvärdering av tillförlitligheten av sin egen uppskattning av risken vid avslutandet av det budgetår för vilket programmen avslutades och lägga fram resultaten av denna utvärdering för den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten,

iii) fortsätta att förenkla regler och förfaranden utan att äventyra kontrollernas kvalitet, och fortsätta att digitalisera revisionsförfarandena,

iv) öka insatserna för att förbättra transparensen i användningen av medlen, även när det gäller information om slutmottagare,

v) fortsätta att stödja den administrativa kapaciteten hos medlemsstaternas myndigheter; ta fram metoder för att hjälpa medlemsstaterna att påskynda användningen av unionsmedel och minska nivån på utestående åtaganden, särskilt när det gäller fonder under delad förvaltning enligt förordningen om gemensamma bestämmelser,

vi) inom ramen för sin redovisning av ansvarsförbindelser och unionsbudgetens årliga exponering till följd av budgetgarantier och ekonomiskt bistånd till tredjeländer, offentliggöra sin uppskattning av den totala årliga exponeringen,

vii) säkra tillräckliga åtgärder för att skydda unionens budget mot de olika risker som identifierats, särskilt de utestående åtagandena, den ökande skuldsättningen, den ökande budgetexponeringen, inbegripet mot Ukraina, den stigande inflationen osv.,

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/692 av den 28 april 2021 om inrättande av programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013 och rådets förordning (EU) nr 390/2014 (EUT L 156, 5.5.2021, s. 1).
([4]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/736899/IPOL_STU(2022)736899_EN.pdf.
([5]) EUT C, C/2023/103, 4.10.2023.

viii) fortsätta att övervaka den möjliga risken för korruption och bedrägeri inom alla fonder, med hjälp av feedback från utredningar som utförs av Eppo och Olaf, och uppmuntra systematisk användning av databassystemen Archane och Edes,

ix) tillhandahålla och finansiera it-infrastruktur för Eppo så länge som det krävs för att Eppo ska kunna införa ett oberoende och adekvat it-system, så en smidig övergång kan säkerställas och förlust av uppgifter undvikas.

x) säkerställa skyddet av unionens budget genom en allmän och systematisk användning av digitala och automatiserade system för rapportering, övervakning och revision och skyndsamt inrätta ett obligatoriskt integrerat och driftskompatibelt system som bygger på, men inte är begränsat till, befintliga verktyg och databaser i samband med den avslutade omarbetningen av budgetförordningen,

xi) ändra och förbättra RRF-resultattavlan liksom kommissionens webbplats för RRF för att säkerställa att genomförandet, prestationen och uppfyllandet av indikatorerna regelbundet uppdateras, är korrekt och tydligt strukturerat och transparent,

xii) säkerställa att revisionsresultatet är transparent,

xiii) säkerställa att alla medlemsstater använder systemen och de centrala registren för att rapportera om verkliga huvudmän och slutliga stödmottagare,

xiv) bedöma den effekt som en hög inflation under flera år har på unionens budget och identifiera verktyg för att minska de centrala risker som följer.

EU-budgetens prestation

58. Europaparlamentet noterar att revisionsrättens arbete med EU-budgetens prestation har återintegrerats i dess årsrapport. Parlamentet beklagar att innehållet i det berörda kapitlet är betydligt mindre ingående än föregående års årsrapport om prestationen. Parlamentet beklagar särskilt att kopplingen till målen för hållbar utveckling har blivit mycket mindre uppenbar med den nuvarande strukturen. Parlamentet noterar att revisionsrättens arbete med prestation, som ingår i dess årsrapport 2022, främst består i att sammanfatta slutsatserna från de särskilda rapporterna.

59. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten har följt upp genomförandet av 213 av sina rekommendationer från 2019, varav 179 var riktade till kommissionen. Parlamentet noterar att fyra av de 179 rekommendationerna ännu inte skulle ha genomförts vid den tidpunkt då uppföljningsgranskningen genomfördes och att kommissionen, av de återstående 175 rekommendationerna, har genomfört 101 (58 %) fullt ut, 26 i de flesta avseenden (15 %), 24 i vissa avseenden (13 %) och 17 (10 %) av dem inte alls, och att revisionsrätten inte kunde dra några slutsatser i 7 fall (4 %) eftersom revisionsobjektet inte hade godtagit dem eller för att det var för tidigt att bedöma genomförandet.

60. Europaparlamentet anser att översikten över särskilda rapporter, som sträcker sig över den största delen av kapitel tre i revisionsrättens årsrapport, ger en bra översikt över de rapporter som revisionsrätten lagt fram och som rör strategiska områden 2022. Parlamentet anser att en djupgående analys av unionsbudgetens prestation skulle kunna vara ett mervärde för uppföljningen av revisorernas rekommendationer. Parlamentet noterar frågan om tidpunkten för offentliggörandet av den årliga förvaltnings- och resultatrapporten.

61. Europaparlamentet noterar att kommissionen offentliggör ”resultatförklaringar för programmen”, som är en översikt över prestationsuppgifterna om programmen i unionens budget för 2021–2027, och de ”övergripande prioriteringarna”, ett avsnitt om hur kommissionen spårar och rapporterar om vad som används till grön budgetering, jämställdhetsintegrering, digital spårning och målen för hållbar utveckling.

62. Europaparlamentet noterar revisionsrättens översikt 06/2023 av kommissionens årliga förvaltnings- och resultatrapport för unionens budget 2022 och dess slutsats att volym I av den årliga förvaltnings- och resultatrapporten för 2022 följde den strategiska vägledningen från kommissionens förvaltningsstyrelse och innehåller viktiga fakta och resultat gällande budgetförvaltningen för 2022, och noterar att det var möjligt att förbättra uppgifternas kvalitet. Parlamentet noterar kommissionens svar på de skriftliga frågorna om IAS-revisionen av kommissionens kontrollsystem med avseende på prestationsinformationens tillförlitlighet och försäkringen om att det identifierade problemet håller på att åtgärdas.

63. Europaparlamentet gläder sig över att kommissionen i sin årliga förvaltnings- och resultatrapport har inkluderat information om grön budgetering, digital spårning och jämställdhetsdimensionen i unionens budget. Parlamentet noterar att antalet program för vilka bidraget till jämställdhet är okänt minskade till 72 %. Parlamentet instämmer i kommissionens ståndpunkt att denna siffra måste sänkas ännu mer.

64. Europaparlamentet påminner om slutsatserna i revisionsrättens särskilda rapport 09/2022 *Klimatutgifterna i EU:s budget för 2014–2020*. Parlamentet noterar vidare revisionsrättens särskilda rapport 26/2023 *Ramen för prestationsövervakning av faciliteten för återhämtning och resiliens*. Parlamentet konstaterar att revisionsrätten i båda de särskilda rapporterna identifierade problem med den metod som kommissionen använder för att lägga fram prestationsinformation, både i den fleråriga budgetramen och RRF. Parlamentet noterar särskilt att offentliggörandet av uppgifter om brister i metoderna för prestationsövervakning visar på svagheter, särskilt på grund av att uppskattningar blandas med det faktiska antalet uppnådda resultat och genomförda projekt eller att budgeterade belopp blandas med belopp som faktiskt betalats. Parlamentet anser att de prestationsuppgifter som kommissionen har lagt fram inte bör omfatta uppskattningar utan endast uppgifter om genomförda åtgärder. Parlamentet är fortfarande oroat över revisionsrättens slutsats att begränsade förbättringar förväntas i klimatrapporteringen 2021–2027. Parlamentet beklagar att kommissionen ännu inte har åtgärdat bristerna i de rapporterade siffrorna för deras nya metod.

Intäkter

65. Europaparlamentet noterar att unionsbudgetens intäkter består av egna medel, externa inkomster avsatta för särskilda ändamål och övriga intäkter. Parlamentet noterar att egna medel baserade på bruttonationalinkomsten (BNI) under 2022 uppgick till 103,9 miljarder EUR (42,3 %), externa inkomster avsatta för särskilda ändamål till 62,2 miljarder EUR (25,4 %), traditionella egna medel till 25,9 miljarder EUR (10,6 %), bidrag och återbetalningar inom ramen för olika EU-avtal och EU-program till 20,9 miljarder EUR (8,5 %), egna medel baserade på mervärdesskatt (moms) till 19,7 miljarder EUR (8,0 %), egna medel baserade på plastförpackningsavfall som inte materialåtervinns till 6,3 miljarder EUR (2,6 %) och övriga intäkter till 6,4 miljarder EUR (2,6 %).

66. Europaparlamentet noterar revisionsrättens särskilda rapport 25/2022 *Kontroll av bruttonationalinkomsten för finansieringen av EU:s budget*. Parlamentet påminner om att de BNI-uppgifter som medlemsstaterna rapporterar utgör grunden för beräkningen av medlemsstaternas bidrag och anser därför att det är viktigt att kommissionen förbättrar kontrollcykelns effektivitet i enlighet med revisionsrättens rekommendationer. Parlamentet välkomnar revisionsrättens slutsatser att den kontroll av BNI-uppgifter som utförts av Europeiska unionens statistikkontor (*Eurostat*) var effektiv. Parlamentet gläder sig över att Eurostat har utarbetat en handlingsplan för att åtgärda rekommendationerna i syfte att genomföra dem efter cykeln 2020–2024.

67. Europaparlamentet noterar att unionens budget måste reagera på många utmaningar med ytterligare finansiella program, såsom återhämtningsinstrumentet NextGenerationEU. Parlamentet noterar att inkomsterna från traditionella egna medel förblev relativt stabila under 2022, och att budgetgarantier för upp- och utlåningstransaktioner utgjorde en betydande del av inkomsterna. Parlamentet påminner i detta avseende om sin resolution av den 10 maj 2023 om egna medel: en ny start för EU:s finanser, en ny start för Europa.

68. Europaparlamentet välkomnar revisionsrättens slutsats i årsrapporten för 2022 att felnivån i intäktstransaktionerna inte var väsentlig och att systemen för förvaltning av intäkterna i allmänhet är ändamålsenliga. Parlamentet oroas över de brister som revisionsrätten konstaterat i vissa medlemsstaters redovisning och förvaltning av traditionella egna medel, och i de unionsåtgärder som vidtagits för att minska tullgapet och säkerställa att de traditionella egna medlen är fullständiga. Parlamentet välkomnar de åtgärder som kommissionen och medlemsstaterna vidtagit i detta avseende.

69. Europaparlamentet noterar i årsrapporten om skyddet av Europeiska unionens ekonomiska intressen ([6]) att antalet oriktigheter med misstanke om bedrägeri (454) under 2022 minskade med 6,8 % och antalet oriktigheter utan misstanke om bedrägeri (4 207) ökade med 9,4 % jämfört med femårsgenomsnittet för 2018–2022. Parlamentet noterar att de flesta fall av bedrägeri som rapporterades 2022 rör felaktiga värden och felaktig klassificering eller felaktig beskrivning av varor, medan smuggling fortfarande är ett av de främsta tillvägagångssätten. Parlamentet noterar att de flesta bedrägerifall upptäcks genom inspektioner av nationella bedrägeribekämpningsorgan tillsammans med tullkontroller vid frigörande. Parlamentet noterar att återvinningsgraden för närvarande är 48 %, även om man kan förvänta sig att den kommer att öka i framtiden på grund av processens längd.

70. Europaparlamentet noterar sammanfattningen av fastställda mottagbara belopp där man avstått från inkassering i bilaga 9 till 2022 års årliga förvaltnings- och resultatrapport. Parlamentet noterar att det totala generella värdet av belopp där man avstått från inkassering var 40,4 miljoner EUR, en ökning med 28 % jämfört med 2021 (31,4 miljoner EUR) och betraktar detta som en intäktsförlust för EU-budgeten.

([6]) COM(2023) 464 final.

71. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genomföra en djupgående analys av alla belopp som drivits in på grundval av Eppo-anmälningar och att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om resultaten. Parlamentet påminner om att medlemsstaterna spelar den främsta rollen i uppföljningen och indrivningen av ersättning för skador mot EU:s budget inom ramen för delad förvaltning, däribland indrivningar till följd av Eppo-anmälningar, och att kommissionen kan besluta om finansiella korrigeringar. Parlamentet beklagar att Eppo hittills inte haft kännedom om de mekanismer som kommissionen har inrättat i detta syfte. Parlamentet noterar att frågan om Eppo-anmälningar har tagits upp i den interinstitutionella diskussionen om Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2223 ([7]). Parlamentet välkomnar samarbetsavtalet med Eppo och inrättandet av en arbetsgrupp som ska säkerställa att Eppo-anmälningar kommer att göra det möjligt för kommissionen att maximera återvinningen till EU:s budget.

72. Europaparlamentet välkomnar den utveckling som har lett till att både den kvantifierade och den icke-kvantifierade reservationen på området textilier och skor som importeras från Kina har hävts. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att Förenade kungariket nu har betalat det totala belopp som landet ska erlägga (slutbetalning på 1,57 miljarder EUR i januari 2023) inklusive ränta (1,4 miljarder EUR i februari 2023). Parlamentet noterar att 27 medlemsstater vid utgången av 2023 hade gjort betydande preliminära betalningar för de förväntade belopp som de ska betala till EU-budgeten, och att kommissionen i linje med EU-domstolens dom i mål C-213/19 kommer att tillämpa samma kvantifieringsmetod för dessa medlemsstater som för Förenade kungariket, vilket kommer att resultera i omräknade belopp som kommer att göra det möjligt för kommissionen att slutföra förfarandet helt och hållet.

Rekommendationer

73. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att

i) ta över Europaparlamentets förslag i dess resolutioner om egna medel för att säkerställa att det finns tillräckliga medel för att återbetala de investeringar som görs inom ramen för NextGenerationEU,

ii) utnyttja alla tillgängliga medel för att stimulera samarbetet mellan bedrägeribekämpningsorgan och tullmyndigheter i syfte att upptäcka, förebygga och åtgärda bedrägerier som påverkar unionens intäkter,

iii) informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om resultaten av översynen av de insamlade egna medlen,

iv) noggrant undersöka skillnaderna i medlemsstaternas återvinningsgrad för att identifiera eventuella specifika svagheter,

v) lämna detaljerade förklaringar till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om skälen till att kommissionen endast delvis genomförde 13 % av revisionsrättens rekommendationer från 2019 och inte har genomfört ytterligare 10 % av dess rekommendationer.

Inre marknaden, innovation och digitalisering

74. Europaparlamentet noterar att budgeten för programmen under rubrik 1 i den fleråriga budgetramen, ”Inre marknaden, innovation och digitalisering”, uppgick till 25,2 miljarder EUR (12,9 % av EU-budgeten) enligt följande: 15,8 miljarder EUR (62,8 %) för forskning, 3,5 miljarder EUR (14,0 %) för transport, energi och digitalisering, 2,7 miljarder EUR (10,6 %) för InvestEU-programmet, 2 miljarder EUR (8,0 %) för rymden och 1,2 miljarder EUR (4,6 %) för övriga områden. Parlamentet noterar att den slutliga antagna budgeten för åtagandebemyndiganden per den 31 december 2022 uppgick till 21 845,08 miljoner EUR och att 99,99 % hade genomförts (21 842,58 miljoner EUR). Parlamentet noterar vidare att den slutliga antagna budgeten för betalningsbemyndiganden uppgick till 20 605,64 miljoner EUR och att 99,35 % hade genomförts (20 471,31 miljoner EUR).

Innovation och forskning

75. Europaparlamentet betonar vikten av unionens program för finansiering av forskning och innovation för unionens vetenskapliga, samhälleliga och tekniska/ekonomiska utveckling, för att minska ojämlikheterna, för återhämtningen, den gröna och digitala omställningen och för behovet av att minska unionens beroende av energi från Ryssland. Parlamentet påminner om att Horisont Europa är det viktigaste forsknings- och innovationsprogrammet i Europa, med en total budget på 95,5 miljarder EUR, inklusive 5,4 miljarder EUR från NextGenerationEU. Parlamentet noterar att faciliteten för återhämtning och resiliens har anslagit omkring 48 miljarder EUR i investeringar till forskning och innovation.

76. Europaparlamentet noterar det sena antagandet av de rättsliga grunderna för Horisont Europa 2021 och välkomnar att kommissionen lyckades uppnå ett budgetgenomförande på nästan 100 % under 2021 och 2022. Parlamentet noterar att antalet bidragsavtal som hade undertecknats i slutet av 2022 uppgick till 5 509. Parlamentet noterar att trots att förslagens genomsnittliga framgångsgrad har ökat från 11,9 % under Horisont 2020 till 15,9 % under Horisont Europa, kan sju av tio förslag av hög kvalitet fortfarande inte finansieras och det skulle ha behövts ytterligare 34,3 miljarder EUR för att finansiera dessa förslag.

([7]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2223 av den 23 december 2020 om ändring av förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 vad gäller samarbete med Europeiska åklagarmyndigheten och effektiviteten i utredningar vid Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (EUT L 437, 28.12.2020, s. 49).

77. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten har granskat 127 transaktioner som täcker hela utgiftsskalan under denna rubrik i den fleråriga budgetramen, särskilt Horisont 2020-programmet, Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE), finansieringsinstrument och rymdprogrammet, inklusive informationen om korrekthet i de årliga verksamhetsrapporterna från generaldirektoratet för forskning och innovation (GD RTD) och generaldirektoratet för försvarsindustri och rymdfrågor (GD DEFIS).

78. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten uppskattar att felnivån i utgifterna för ”Inre marknaden, innovation och digitalisering” under 2022 var väsentlig på 2,7 %. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att detta är en betydande minskning jämfört med 4,4 % 2021. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelse att utgifterna för forskning och innovation innehåller mest fel, särskilt när det gäller personalkostnader. Parlamentet oroas över att kommissionen beräknade en felprocent på 1,5 % för denna rubrik, vilket ligger i den nedre halvan av revisionsrättens uppskattningsintervall. Parlamentet är oroat över att revisionsrättens iakttagelse att kommissionen har underskattat procentsatsen kvarstår sedan flera år och att en särskild svaghet har identifierats i kommissionens efterhandsrevisioner.

79. Europaparlamentet noterar att kvantifierbara fel med koppling till icke stödberättigande kostnader utgör 98 % av revisionsrättens uppskattade felnivå på 2,7 % 2022. Parlamentet noterar med oro att reglerna för att deklarera personalkostnader inom ramen för Horisont 2020 fortfarande är komplexa och att beräkningen av dessa fortfarande är en stor källa till fel (67 % av den uppskattade felnivån 2022). Parlamentet noterar att kommissionen har utvecklat och främjar användningen av ”Personnel Costs Wizard” för att hjälpa stödmottagarna att redovisa sina personalkostnader på rätt sätt.

80. Europaparlamentet noterar att Horisont 2020 fortsätter att stå för den stora majoriteten av projekten i revisionsrättens urval, med bara ett Horisont Europa-projekt i urvalet från 2022. Parlamentet betonar att vissa förenklingar i Horisont 2020, särskilt införandet av en schablonsats för indirekta kostnader, enligt revisionsrätten har minskat den administrativa bördan för stödmottagarna och har potential att minska risken för fel.

81. Europaparlamentet noterar de anmärkningar som generaldirektören för forskning och innovation gjorde i sin utfrågning om ansvarsfrihet om att kommissionen avser att öka utbetalningen av medel från Horisont Europa genom klumpsummor, från 2 % 2022 till 50 % 2027. Parlamentet noterar i detta sammanhang revisionsrättens särskilda granskning av kommissionens förfaranden och vägledning om bidrag i form av klumpsummor på forskningsområdet. Parlamentet noterar kommissionens uttalande att granskningsnivån i fråga om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet är högre vid utvärderingen av förslag till klumpsummor. Parlamentet betonar behovet av att kontrollera det faktiska genomförandet av projekt som använder klumpsummor.

82. Europaparlamentet betonar den privata sektorns avgörande roll för att ta itu med innovationsklyftan i unionen och förbättra unionens konkurrenskraft och tillväxt. Parlamentet anser särskilt att det är absolut nödvändigt att i största möjliga utsträckning främja och underlätta små och medelstora företags deltagande i unionens finansieringsprogram för forskning och innovation. Parlamentet noterar revisionsrättens slutsats att små och medelstora företag och nykomlingar är mer benägna att göra fel än andra stödmottagare eftersom de saknar erfarenhet och resurser för att förvalta medlen och välkomnar kommissionens insatser för att särskilt stödja dem, till exempel genom informationskampanjer, kontakter med systemet med nationella kontaktpunkter och den särskilda helpdesken för tjänsten för upplysningar på forskningsområdet. Parlamentet anser att förenklingen av regler och förfaranden är den viktigaste drivkraften för små och medelstora företags ökade deltagande.

83. Europaparlamentet betonar vikten av att transparenta och tydliga regler tillämpas på urvalsförfarandet och förfarandena för offentlig upphandling inom alla genomförandeorgan. Parlamentet beklagar de ökade klagomålen från forskare om icke-transparens, särskilt när det gäller genomförandeorganet för forskning. Parlamentet påminner om att genomförandeorganet för forskning enligt unionens långsiktiga budget 2021–2027 förvaltar flera av unionens program och stödtjänster. Parlamentet uppmanar kommissionen att göra en bedömning av alla förfaranden och en efterhandsutvärdering av mervärdet för alla sina genomförandeorgan i enlighet med artikel 3.1 i rådets förordning (EG) nr 58/2003 ([8]).

84. Europaparlamentet konstaterar att bedömningen av risken för bedrägerier för all forskning och innovation uppdaterades 2022 som arbete som föregick 2023 års uppdatering av den gemensamma strategin för bedrägeribekämpning. Parlamentet noterar utarbetandet och antagandet 2022 av vägledningen för förhandskontroller av bedrägerier inom Horisont Europa, som är en del av Horisont Europas strategi för förhandskontroller. Parlamentet noterar att det viktigaste forumet för all forskning och innovation i frågor som rör bedrägeribekämpning är kommittén som är ansvarig för bedrägeri och oriktigheter inom forskning (FAIR), som sammanträdde två gånger 2022. Parlamentet noterar att GD Forskning och innovation också uppdaterade sin strategi för bedrägeribekämpning 2022. Parlamentet anser att en nolltoleranspolitik för bedrägerier också är nödvändig på forskningsområdet. Mot bakgrund av de pågående förenklingsinsatserna är det viktigt att garantera att alla europeiska bidrag och subventioner gynnar de planerade målen och att utveckla effektiva verktyg för att identifiera bedrägeri och bedrägerimönster i samband med klumpsummor. Parlamentet noterar att en viktig faktor för att undvika bedrägligt missbruk är att respektive fall hänskjuts till panelen för systemet för tidig upptäckt och uteslutning.

([8]) Rådets förordning (EG) nr 58/2003 av den 19 december 2002 om stadgar för de genomförandeorgan som ansvarar för vissa uppgifter som avser förvaltningen av gemenskapsprogram (EUT L 11, 16.1.2003, s. 1).

85. Europaparlamentet påminner om att främja, locka och behålla talanger är ett av de fem flaggskeppsinitiativen i den nya europeiska agendan för innovation, som antogs den 5 juli 2022. Parlamentet noterar kommissionsledamot Iliana Ivanovas uttalanden vid hennes utfrågning om ansvarsfrihet gällande kommissionens insatser för att förbättra inkluderingen i Horisont 2020 och Horisont Europa. Parlamentet noterar att kommissionsledamoten erkände att det krävs ytterligare insatser för att öka kvinnors och ungdomars deltagande i unionens forsknings- och innovationsprogram. Parlamentet noterar i detta avseende kommissionens insatser för att genomföra bestämmelserna om jämställdhetsplaner i Horisont Europa och den gemensamma insatsen mellan GD RTD och GD EAC för att locka kvinnliga talanger till naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. Parlamentet välkomnar att kommissionen, vid sidan av andra unionsinitiativ som syftar till att stödja och stärka kvinnor på området teknik och innovation, under 2022 lanserade den andra ansökningsomgången till Women TechEU med en ökad budget på 10 miljoner EUR, som lockade till sig rekordmånga intresseanmälningar med 467 ansökningar från 35 medlemsstater och Horisont Europa-associerade länder.

86. Europaparlamentet välkomnar Europeiska forskningsrådets (EFR) roll när det gäller att stödja ledande forskare i Europa, vilket tydligt visas av många utmärkelser, bland annat 14 Nobelpris, 6 Fieldsmedaljer och 11 Wolfpriser. Parlamentet välkomnar de 2 300 patentansökningar och 400 avknoppningsföretag som skapats tack vare EFR-projekt.

87. Europaparlamentet betonar att EFR är oberoende och självständigt när det fullgör sin roll att stödja spetsforskning i unionen. Parlamentet påminner om att EFR kräver en unik struktur för att ta emot Erceas personal, EFR:s vetenskapliga råd och de experter som ansvarar för panelutvärderingarna och att denna konfigurering är nödvändig för dess arbete. Parlamentet är förvånat över kommissionens plan att flytta flera genomförandeorgan och Ercea till nya byggnader utan ordentligt samråd och deras samtycke, samtidigt som deras faktiska kontorsbehov åsidosätts och driftskontinuiteten därmed äventyras. Parlamentet betonar att vissa av kommissionens avdelningar inte ens fått tillräcklig information om dessa planer. Parlamentet betonar att Ercea har rätt att underteckna hyresavtal på egen hand och utan kommissionens godkännande för att bibehålla sin särskilda verksamhetsmodell. Parlamentet understryker att kommissionen måste planera och samarbeta med Ercea i god tid för att hitta lämpliga kontorsutrymmen som uppfyller deras krav och inte äventyrar deras verksamhet.

88. Europaparlamentet noterar skillnaderna i FoI-utveckling inom unionen och välkomnar de olika åtgärder som kommissionen har vidtagit för att öka medlemsstaternas investeringar i FoI, särskilt när det gäller länder med sämre FoI-resultat, inbegripet omkring 48 miljarder EUR från RRF, i kombination med 43 miljarder EUR från sammanhållningspolitiken och 3 miljarder EUR från den del av Horisont Europas projekt som syftar till att bredda deltagandet och sprida spetskompetens. Parlamentet noterar att trots kommissionens insatser för att öka anslagen till forskare i länder som omfattas av breddning av deltagandet uppvisar flera av de länder som behöver göra framsteg ännu inga sådana.

89. Europaparlamentet konstaterar att kommissionen till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina stoppade deltagandet av ryska offentliga enheter i pågående Horisont 2020-projekt och framtida Horisont Europa-projekt. Parlamentet noterar att den senaste ändringen av Horisont Europas huvudsakliga arbetsprogram 2021–2022, som antogs den 10 maj 2022, omfattade åtgärder för att stödja forskare som tidigare varit aktiva i Ukraina. Parlamentet noterar att kommissionen tillhandahöll ekonomiskt stöd i form av ett bidrag på 1,5 miljoner EUR till Ukrainas nationella forskningsstiftelse för inrättandet av ett Horisont Europa-kontor i Ukraina (Kiev), som kommer att främja finansieringsmöjligheter och erbjuda stöd i samband med utarbetandet av förslag och för att hitta partner i Europa.

90. Europaparlamentet konstaterar att FSE nådde sin fulla genomförandefas under 2022 och anser att det är en framgång. Parlamentet beklagar minskningen jämfört med 2021 av finansieringen av ansökningsomgångar inom ramen för finansieringsinstrumentet FSE Transport 2022 för projekt inriktade på ny, uppgraderad och förbättrad europeisk transportinfrastruktur. Parlamentet noterar att de ansökningsomgångar inom FSE Transport 2022 som inleddes under det tredje kvartalet 2022 öppnade ytterligare finansieringsmöjligheter med ytterligare 6 miljarder EUR i medfinansiering från unionen. Parlamentet betonar att en tillräckligt stor budgetpost för transport inom FSE är avgörande för att säkerställa genomförandet av det transeuropeiska transportnätet (TEN-T), inbegripet utvidgningen i den östra regionen, för att skapa förbindelser med de östliga partnerländerna såsom Ukraina, miljöanpassa europeiska transporter, öka den militära rörligheten och kompensera för den aldrig tidigare skådade höga inflationstakten.

91. Europaparlamentet lovordar initiativet från Europeiska flygledningstjänstens frivilla solidaritetsfond för Ukraina och Moldavien under Eurocontrols ansvar, som syftar till att täcka personal- och utbildningskostnader och alla andra kostnader för att säkerställa operativ beredskap när flygtrafiken återhämtar sig. Parlamentet välkomnar vidare en annan solidaritetsmekanism från Eurocontrol för att hjälpa de stater som befinner sig i frontlinjen och som kämpar med effekterna av en kraftig minskning av flygtrafiken. Parlamentet påpekar att Eurocontrols medlemsstater har beslutat att inrätta två särskilda fonder: en i form av en donation till Ukraina och Moldavien på 46,5 miljoner EUR och en i form av ett lån på 46,1 miljoner EUR till Estland, Lettland, Litauen och Polen.

Energi

92. Europaparlamentet konstaterar att den energipolitiska ramen i unionen är komplex och betonar att säkerställandet av bättre sammanlänkningar står i centrum för unionens energimarknad. Parlamentet välkomnar antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 ([9]) (TEN-E-förordningen), den nya förordningen om den transeuropeiska energiinfrastrukturen. Parlamentet anser att unionen genom TEN-E, FSE och RRF/RePowerEU-planen har tillgängliggjort en robust rättslig ram för investeringar i energiinfrastruktur, för att hantera utmaningarna i samband med minskningen av koldioxidutsläppen och ett minskat beroende av import av fossila bränslen. Parlamentet noterar de ansträngningar som gjorts för att samordna uppförandet av högprioriterad elinfrastruktur i medlemsstaterna, digitalisera unionens energisystem och stimulera elnätinvesteringar med rätt lagstiftningsmiljö, särskilt genom FSE-energi.

93. Europaparlamentet noterar att FSE–Energi 1 och 2 (2014–2022) totalt tillhandahöll 6,24 miljarder EUR i stöd till energiprojekt (5,74 miljarder EUR till arbeten, 0,5 miljarder EUR till studier) till 118 projekt av gemensamt intresse, och i slutet av 2022 hade 123 åtgärder som fick stöd från FSE–Energi 1 slutförts.

94. Europaparlamentet konstaterar att Rysslands anfallskrig mot Ukraina och användningen av energi som vapen rubbade energimarknaderna 2022, vilket utlöste prisvolatilitet och energiosäkerhet i hela unionens energisystem. Parlamentet betonar att kommissionen svarade på krisen genom att utveckla REPowerEU-planen i syfte att minska beroendet av ryska fossila bränslen och fasa ut ryska energiimporter före 2030. Parlamentet noterar att REPowerEU-planen mobiliserar nära 300 miljarder EUR, dvs. cirka 72 miljarder EUR i bidrag och 225 miljarder EUR i lån. Parlamentet noterar att REPowerEU-planen dessutom har gett både medlemsstaterna och kommissionen en rättslig grund för att ändra de nationella planerna för återhämtning och resiliens och för att kontrollera om delmålen och målen är väl definierade för att förtydliga dem vid behov.

Rekommendationer

95. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att

i) inkludera ytterligare medel som behövs för Horisont 2020 och Horisont Europa i förslaget till budget för 2025 för att förbättra den nuvarande situationen där sju av tio förslag av hög kvalitet fortfarande inte kan finansieras,

ii) fortsätta att tillämpa förenklade regler och förfaranden, digitaliseringsåtgärder och förenklade kostnadsalternativ, samtidigt som den särskilt tar itu med risken för oriktigheter och bedrägerier samt kontrollkostnaderna,

iii) fortsätta att förenkla regler och förfaranden i linje med den nya budgetförordningen för att ge stöd till utbildningstillfällen och praktisk information för sökande i medlemsstaterna, särskilt för små och medelstora företag, avknoppningsföretag, nystartade företag, regionala icke-statliga organisationer och lokala aktionsgrupper,

iv) fortsätta att främja användningen av ”Personnel Costs Wizard” för stödmottagare, särskilt nykomlingar och små och medelstora företag, för att minska felnivån med koppling till personalkostnader,

v) fortsätta sina ansträngningar för att uppnå ett mer inkluderande forskningsprogram för unionen genom att ge stöd, fastställa tydliga mål och organisera särskilda forskningsprogram för underrepresenterade målgrupper, till exempel kvinnor och ungdomar, som också strävar efter en balanserad geografisk fördelning i unionen,

vi) uppmuntra och stödja medlemsstaterna, särskilt länder som behöver göra framsteg, att till fullo utnyttja synergierna mellan tillgängliga unionsfonder, däribland RRF och Sammanhållningsfonden, för att öka antalet forsknings- och innovationsverksamheter i dessa länder, och

vii) fortsätta att tillhandahålla finansiering för att skapa en integrerad, innovativ och motståndskraftig energiunion som främjar säker, hållbar, konkurrenskraftig och överkomlig energi för alla, särskilt små och medelstora företag och utsatta och energifattiga konsumenter, samtidigt som Europas rena och rättvisa energiomställning påskyndas så att Europa kan bli den första klimatneutrala kontinenten senast 2050,

viii) öka medvetenheten, samstämmigheten och hållbarheten när det gäller stödet till internationalisering av små och medelstora företag,

ix) kontrollera det faktiska genomförandet av projekt som använder klumpsummor,

x) rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten

a) hur många fall av misstänkt bedrägeri som kommissionens behöriga avdelningar har hänskjutit till Edespanelen, skälen till uteslutning och hur många av dessa fall som har lett till 1. ett beslut om tidig upptäckt och 2. ett beslut om uteslutning från panelen,

b) hur länge enheter har uteslutits från att ta del av unionsmedel,

c) om någon av de uteslutna enheterna har mottagit unionsmedel efter det att beslutet om uteslutning hade upphört att gälla.

([9]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 av den 30 maj 2022 om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2009, (EU) 2019/942 och (EU) 2019/943 och direktiven 2009/73/EG och (EU) 2019/944, och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013 (EUT L 152, 3.6.2022, s. 45).

Sammanhållning, resiliens och värden

96. Europaparlamentet noterar att budgeten för programmen under rubrik 2 i den fleråriga budgetramen, ”Sammanhållning, resiliens och värden”, uppgick till 79,1 miljarder EUR (40,4 % av unionens budget) enligt följande: 53,6 % för Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och andra regionala insatser, 23,6 % för Europeiska socialfonden (ESF), 12,6 % för Sammanhållningsfonden, 4,4 % för Erasmus+, 2,3 % för FSE Transport, 0,6 % för ESI-fonderna och 2,9 % för övriga områden. Parlamentet noterar att den slutliga antagna budgeten för åtagandebemyndiganden per den 31 december 2022 uppgick till 67 805,19 miljoner EUR och att 98,29 % av dem hade genomförts (66 644,24 miljoner EUR). Parlamentet noterar vidare att den slutliga antagna budgeten för betalningsbemyndiganden uppgick till 63 104,31 miljoner EUR och att 99,86 % av dem hade genomförts (63 054,76 miljoner EUR).

97. Europaparlamentet noterar att under 2022 fortsatte genomförandet av sammanhållningspolitiken för programperioden 2014–2020 och att kommissionen under perioden 2021–2027 slutförde förhandlingarna om alla program och endast gjorde förskottsbetalningar, till ett belopp av 6,5 miljarder EUR.

98. Europaparlamentet påminner om att utgifterna under underrubriken ”Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning” (underrubrik 2a) är inriktade på att minska skillnaderna i utveckling mellan unionens olika medlemsstater och regioner. Parlamentet betonar vikten av unionens sammanhållningspolitik för att stödja genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och uppnå dess överordnade mål och för att hjälpa medlemsstaterna och regionerna att utnyttja nya möjligheter och hantera utmaningar, såsom globalisering, arbetslöshet, fattigdom och social utestängning, industriell förändring, digitalisering och stöd till kompetenshöjning och omskolning och livslångt lärande.

99. Europaparlamentet påminner om revisionsrättens särskilda rapport nr 27/2021 *EU:s stöd för turism: det behövs en ny strategisk inriktning och en bättre finansieringsstrategi*. Parlamentet påminner om revisionsrättens rekommendation till kommissionen att i samarbete med medlemsstaterna ta fram en konsoliderad ny strategi för unionens turismekosystem för att utveckla en effektiv turismagenda för 2030 och att tillämpa urvalsförfaranden för Eruf-finansierade investeringar i turism för att stödja denna nya strategiska inriktning. Parlamentet understryker kommissionens ansvar att stödja medlemsstaterna i främjandet av investeringar i turism, i enlighet med den strategiska agendan.

100. Europaparlamentet noterar att utnyttjandegraden för de sammanhållningspolitiska fonderna under programperioden 2014–2020 nådde 79,2 % i slutet av 2022 (86 % i slutet av 2023, inklusive nyligen tillagt återhämtningsstöd för sammanhållning och till Europas territorier, React-EU, under 2021–2022), med en liknande nivå vid samma tidpunkt som under perioden 2007–2013. Parlamentet är oroat över att denna utnyttjandenivå endast uppnåddes genom en tillfällig medfinansiering från unionen på 100 % där man avstod från alla krav på nationell medfinansiering av projekt, som sedan länge har varit en etablerad princip för unionsfinansiering. Parlamentet noterar att programmen 2014–2020 motsvarar över 1 miljon projekt och att de hittills har gett stöd till 2,4 miljoner företag, skapat 370 000 nya arbetstillfällen, förbättrat energiprestandan för mer än 540 000 hushåll, skapat nya förnybara energikällor motsvarande 6 000 megawatt och försett 6,3 miljoner hushåll med bredband. Parlamentet noterar att utnyttjandet 2022 till stor del förbättrades på grund av arbetsgruppen för investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset, investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus, Care och Fast-Care för krishantering, vilket minskade projekten för att stödja de strukturella sammanhållningsmålen att skapa konvergens och sammanhållning i unionen.

101. Europaparlamentet välkomnar den finansiella flexibilitet som är kopplad till användningen av sammanhållningsfonderna och understryker att sammanhållningspolitiken tack vare denna flexibilitet spelade en central roll för att hantera covid-19-krisen, de krigsrelaterade nödsituationerna samt energikrisen. Parlamentet påminner dock om att syftet med denna politik är att säkerställa en långsiktig planering av åtgärder som bör stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen mellan de europeiska regionerna. Parlamentet anser att sammanhållningspolitiken efter 2027 måste ge den flexibilitet som krävs vid användningen av medlen för att göra det möjligt för medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna att styra resurserna på ett lämpligt och tillförlitligt sätt och alltid i linje med sammanhållningspolitikens långsiktiga mål.

102. Europaparlamentet noterar vidare att sammanhållningsinsatserna för flyktingar i Europa (Care) och det flexibla stödet till territorier (Fast-Care) under 2022 mobiliserade över 1,3 miljarder EUR för att hjälpa medlemsstaterna och regionerna att stödja de miljontals ukrainska flyktingar som sökt skydd på unionens territorium, vilket inbegrep standardprogram för social integration, hälso- och sjukvård, livsmedel eller grundläggande bistånd, liksom arbetsmarknadsrelaterad vägledning. Parlamentet välkomnar att de föreslagna åtgärderna omfattas av samma skyldigheter när det gäller adekvata förvaltnings- och kontrollsystem och sund ekonomisk förvaltning som de som gäller för de sammanhållningspolitiska fonderna.

103. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten har granskat ett urval av 260 transaktioner som täcker alla typer av utgifter under rubrik 2 i den fleråriga budgetramen. Parlamentet noterar med oro att revisionsrättens uppskattade totala felnivå under ”Sammanhållning, resiliens och värden” under 2022 ökade till 6,4 %, vilket ligger långt över väsentlighetsgränsen, efter att man hade beaktat korrigeringar med ett totalt värde på 618 miljoner EUR som tillämpades av medlemsstaterna 2022. Parlamentet uppmärksammar den markanta ökningen av den totala felnivån som revisionsrätten uppskattade 2022 jämfört med tidigare år (3,6 % 2021, 3,5 % 2020), medan kommissionen uppskattar risken vid betalning för 2022 till mellan 1,9 % och 2,7 %, vilket var samma som under tidigare år (1,9–2,5 % 2021, 2,1–2,6 % 2020). Parlamentet uppmärksammar revisionsrättens rapport om att en betydande del av felen (3 % av 6,4 %) hade begåtts med avseende på utgifter som härrör från arbetsgruppen för investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset och investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus.

104. Europaparlamentet oroas över revisionsrättens iakttagelse att det faktum att slutet av stödberättigandeperioden för programmen 2014–2020 (den 31 december 2023) närmade sig ökade pressen att utnyttja medlen och att ändamålsenligheten hos förvaltnings- och revisionsmyndigheternas kontroller under covid-19-perioden kan ha minskats, vilket kan ha ökat risken för oupptäckta fel och oriktigheter. Parlamentet noterar att kommissionen medger att den specifika situation under covid-19, och flexibilitet som beviljades, kan ha spelat en roll i risken för oriktigheter på grund av att man behövde hitta alternativa sätt (på distans) att kontrollera utgifterna. Parlamentet betonar dock att enligt kommissionen är de risker och oriktigheter som identifierats snarare kopplade till den typ av åtgärder som genomfördes under covid-19-perioden eller till genomförandet av eller förståelsen för den flexibilitet som införts i reglerna för offentlig upphandling.

105. Europaparlamentet noterar revisionsrättens förklaringar att felprocenten avser andelen deklarerade utgifter för vilka den anser att betalningsvillkoren i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 ([10]) (budgetförordningen), i förordningen om gemensamma bestämmelser och i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 ([11]) om skydd av unionens ekonomiska intressen inte har följts fullt ut, vilket ger en direkt och mätbar ekonomisk inverkan på det aktuella godkända betalningsbeloppet från unionens budget. Parlamentet noterar revisionsrättens klargörande att felprocenten inte bör tolkas som att den motsvarar det potentiella beloppet för finansiella korrigeringar som kommissionen kan utdöma i enlighet med tillämpliga regler. Parlamentet anser att den höga felprocenten tyder på resursslöseri, särskilt inom sammanhållningspolitiken, där många förvaltande myndigheter ställs inför det parallella genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens.

106. Europaparlamentet noterar att kommissionen i de årliga verksamhetsrapporterna rapporterar en betalningsrisk, för varje program och totalt sett för fonderna, som avser oriktigheter som leder till finansiella korrigeringar. Parlamentet noterar att kommissionen för att utdöma finansiella korrigeringar måste dra slutsatsen att en oriktighet i den mening som avses i artikel 2.36 i förordningen om gemensamma bestämmelser har uppstått, samtidigt som inte alla formella överträdelser och fel som revisionsrätten har inkluderat som kvantifierbara fel i sin uppskattade felprocent leder till icke stödberättigande utgifter eftersom de inte kan betraktas som en oriktighet enligt definitionen i artikel 2.36 i förordningen om gemensamma bestämmelser. Parlamentet noterar att det är användbart för den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten att ha ett förvaltningsperspektiv på fel som identifierats.

107. Europaparlamentet noterar att kommissionen godtar alla revisionsrättens rekommendationer under rubrik 2 ”Sammanhållning, resiliens och värden” i den fleråriga budgetramen, trots att skillnader kvarstår i klassificeringen av de fel som de två institutionerna identifierat. Parlamentet uppmanar kommissionen att nära samarbeta med revisionsrätten och alla berörda parter för att ytterligare klargöra de tillämpliga reglerna och minska skillnaderna, samtidigt som man säkerställer att revisionerna inte leder till en alltför stor administrativ börda för stödmottagarna.

108. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten identifierade en ökning av de specifika feltyperna, till exempel icke stödberättigande kostnader och projekt och överträdelser av reglerna för den inre marknaden, inklusive reglerna för offentlig upphandling och statligt stöd. Parlamentet betonar att dessa typer av fel skulle kunna vara kopplade till dålig styrning. Parlamentet noterar att 3 % av revisionsrättens uppskattade felprocent på 6,4 % under rubrik 2 avser 100 % medfinansierade prioriteringar inom investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset (CRII+), vilket möjliggjorde mer flexibla utgifter. Parlamentet upprepar att större flexibilitet aldrig bör leda till att kvaliteten och kontrollerna äventyras. Parlamentet uppmanar kommissionen att se över den nuvarande situationen för att undvika liknande situationer i framtiden. Parlamentet noterar att kommissionen inte har funnit några revisionsbelägg för att de nya typer av åtgärder och flexibiliteter som infördes har en betydande inverkan på programmets felprocentsatser, och noterar att kommissionen har vidtagit åtgärder för att förhindra risken för detta.

109. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten identifierade fall av projekt för vilka icke stödberättigande utgifter hade godtagits samt deras bidrag till den totala uppskattade felnivån. Parlamentet betonar vikten av att åtgärda de systematiska bakomliggande orsakerna och att revisionsmyndigheterna behöver göra en effektiv bedömning av kriterierna för stödberättigande.

([10]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

([11]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

110. Europaparlamentet noterar att kommissionen anser att självdeklarationer är ett användbart verktyg för att ge garantier när det skulle vara svårt eller alltför kostsamt ur administrativ synvinkel för stödmottagarna att hitta alternativa styrkande bevis. Parlamentet stöder revisionsrättens rekommendation att förbättra revisionsmyndigheternas kontroller av självdeklarationer som utfärdas av mottagare av medel för att säkerställa deras giltighet och tillförlitlighet.

111. Europaparlamentet noterar att kommissionen för Eruf och Sammanhållningsfonden genomförde finansiella korrigeringar och tillbakadraganden på 11 miljarder EUR under programperioden, inklusive 2,4 miljarder EUR för räkenskapsåret 2021–2022. Parlamentet noterar att dessa finansiella korrigeringar hittills inte har lett till någon finansieringsförlust för medlemsstaterna, eftersom kommissionen ännu inte har tillämpat någon finansiell nettokorrigering för perioden 2014–2020. Parlamentet noterar vidare att kommissionen fortsätter att genomföra sin riktade handlingsplan för offentlig upphandling och statligt stöd i samarbete med medlemsstaterna. Parlamentet medger att de nationella myndigheterna har huvudansvaret för att genomföra de finansiella korrigeringar som kommissionen beslutat om men anser att ytterligare kontroller ska genomföras för att bekräfta att alla korrigeringar har genomförts korrekt.

112. Europaparlamentet noterar revisionsrättens kommentar att överlappningen av programperioder, i kombination med tillgången till ytterligare finansieringsinstrument inom ramen för NextGenerationEU (React-EU och RRF), med en mer begränsad varaktighet, kan ha satt press på medlemsstaternas administrativa kapacitet under programperioden och i början av genomförandet av deras sammanhållningsprogram 2021–2027. Parlamentet noterar att de nationella och regionala myndigheterna under 2022 var tvungna att skifta fokus till att omprogrammera de sammanhållningspolitiska programmen för 2014–2020, inbegripet införandet av åtgärder som finansierades inom ramen för investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus, React-EU, flexibelt stöd till territorier (Fast-Care) och stöd till energi till överkomliga priser (SAFE), samt genomförandet av de nationella planerna inom ramen för RRF, för att hantera olika kris-, återhämtnings- och undsättningsåtgärder. Parlamentet noterar att generaldirektoratet för regional- och stadspolitik (GD REGIO) ger stöd till nationella och regionala myndigheter för att säkerställa ett fullständigt genomförande av programmen 2014–2020.

113. Europaparlamentet uttrycker stark oro över det senaste fallet med påstått missbruk av unionsmedel i kontrakt som rör inköp av munskydd, det så kallade Koldo-fallet. Parlamentet är bekymrat över att detta missbruk av unionsmedel och unionsskattebetalarnas pengar handlade om 14,6 miljoner EUR från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och 3,1 miljoner EUR från EU:s solidaritetsfond. Parlamentet beklagar att det var från en privatperson och inte från den berörda nationella myndigheten som Eppo fick den relevanta informationen. Parlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att utan dröjsmål rapportera alla misstankar om missbruk av EU-medel till Eppo i enlighet med artikel 24 i Eppo-förordningen. Parlamentet uppmanar kommissionen att använda sig av externa experter för revisionsändamål om en allvarlig kapacitetsbrist konstateras i en medlemsstat. Parlamentet noterar att det påstådda missbruket av medel i ärendet inte upptäcktes av kommissionen trots att den hade utfört revisioner. Parlamentet uppmuntrar användningen av fyraögonsprincipen och en kontroll i flera steg under tilldelningen av kontrakt i krissituationer om upphandlingsförfaranden inte är möjliga på grund av krisen, för att undvika eventuellt missbruk av unionsfinansiering. Parlamentet betonar att kommissionen bör genomföra ingående efterhandsrevisioner av avtal som tilldelats utan upphandlingsförfaranden under kriser i alla berörda medlemsstater. Parlamentet noterar vidare att liknande situationer har inträffat i andra medlemsstater, bland annat i ett nyligen avslöjat fall av påstådda bedrägerier i Portugal med Eruf-medel och flera fall i Tjeckien om påstått missbruk av React-EU-medel vid inköp av medicinsk utrustning.

114. Europaparlamentet noterar att komplementaritet kännetecknar förhållandet mellan de sammanhållningspolitiska fonderna och unionens övriga finansieringsinstrument. Parlamentet påminner om att de sammanhållningspolitiska fonderna och RRF har olika allmänna mål, tidsplaner, förvaltningsmetoder och finansiering, men att den nuvarande erfarenheten visar att flera planer för återhämtning och resiliens förutser investeringar som skulle ha varit berättigade till finansiering inom ramen för sammanhållningspolitiken. Parlamentet betonar att komplementaritet mellan de sammanhållningspolitiska fonderna och RRF är möjlig och förväntas, förutsatt att RRF ger ett verkligt mervärde och att samma kostnader inte täcks två gånger. Parlamentet understryker att risken för överlappningar kommer att öka mot slutet av RRF:s livstid och uppmanar kommissionen att göra sitt yttersta för att mildra dessa risker.

115. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att övervaka situationen, särskilt när de nationella samordnande myndigheterna för RRF är desamma som för de sammanhållningspolitiska fonderna, och insisterade på att ha tillräcklig ytterligare administrativ kapacitet och personalresurser för de olika delarna av unionsfinansieringen. Parlamentet betonar dock de potentiella riskerna med att denna parallellism kan leda till oidentifierade fall av dubbelfinansiering. Parlamentet uppmanar kommissionen att dra lärdom av erfarenheterna av två olika finansieringsmodeller.

116. Europaparlamentet välkomnar för närvarande att varken revisionsrätten eller kommissionen har hittat några fall där den obligatoriska nationella medfinansieringen av ett sammanhållningsprojekt betalades med RRF-medel i 2022 års utbetalningar från faciliteten. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att övervaka situationen och förhindra att sådan finansiering sker.

117. Europaparlamentet är bekymrat över revisionsrättens ihållande kommentarer om de brister som konstaterats i revisions- och förvaltningsmyndigheternas sätt att arbeta, särskilt svagheter i revisionsmyndigheternas efterhandskontroller och i förvaltningsmyndigheternas kontroller som inte alltid effektivt förebygger eller identifierar oriktigheter i de utgifter som deklarerats av stödmottagarna, och kommissionens alltför stora tillit till kvaliteten på programmyndigheternas arbete, med koppling till de inneboende begränsningarna i kommissionens skrivbordsgranskningar.

118. Europaparlamentet noterar kommissionens svar att dess bedömning, som baseras på en kombination av skrivbordsgranskning och revision på plats som omfattar de olika enskilda programmen och garantipaketen, gör det möjligt för kommissionen att fastställa en rimlig och rättvis uppskattning av felprocentsatserna för varje program och varje år, och kumulativt för de sammanhållningspolitiska fonderna. Parlamentet håller med revisionsrätten om att kommissionens skrivbordsgranskningar har naturliga begränsningar när det gäller att bekräfta giltigheten hos de sammanlagda återstående felprocentsatser som rapporterats av revisionsmyndigheterna. Parlamentet noterar att dessa brister också kan påverka kommissionens uppskattade risk vid avslutandet, eftersom kommissionen kanske inte alltid gör de korrigeringar som krävs för att få ner procentsatsen för kvarstående fel under väsentlighetsgränsen.

119. Europaparlamentet betonar med oro revisionsrättens slutsats att andelen garantipaket med en procentsats för kvarstående fel på över 2 % nådde en topp på 61 % av utgifterna i revisionsrättens urval 2022 jämfört med 39 % under föregående år, vilket visar de bestående bristerna i revisionsmyndigheternas arbete. Parlamentet betonar med oro att revisionsrättens revisionsresultat under de senaste sex åren visar att de kontroller som för närvarande genomförs ännu inte i tillräcklig utsträckning uppväger den höga inneboende risken för fel på sammanhållningsområdet, och att förvaltningsmyndigheterna inte alltid är effektiva när det gäller att förebygga eller upptäcka oriktigheter i de utgifter som deklareras av stödmottagarna. Parlamentet noterar med oro att de fel som revisionsrätten funnit utgör stora svagheter i revisionsmyndigheternas arbete med att kontrollera att utgifter och projekt är stödberättigande och att reglerna för den inre marknaden följs. Parlamentet noterar att en del av de procentsatser för kvarstående fel som räknades om av revisionsrätten till över 2 % i de granskade garantipaketen kan tillskrivas de skillnader som nämns ovan.

120. Europaparlamentet bekymras över de ihållande brister i de nationella revisionerna som konstaterats av revisionsrätten, vilka kan bero på otillräcklig räckvidd, otydlig dokumentation av revisioner och otydlig urvalsfiltrering av de nationella revisionsmyndigheterna samt resursfrågor, såsom otillräcklig finansiering och brist på kvalificerade experter. Parlamentet betonar sin oro över att revisionsrätten noterade brister inom ett brett spektrum av revisioner, till exempel fall med otillräckliga kontroller av den information som lämnades av stödmottagarna om projektens stödberättigande, av efterlevnaden av reglerna för den inre marknaden och av risken för bedrägerier och intressekonflikter. Parlamentet noterar att kommissionen å andra sidan anser att de flesta revisionsmyndigheters arbete är tillförlitligt och att endast 10 av 116 revisionsmyndigheter behöver avsevärda förbättringar. Parlamentet påminner om rekommendationerna i sin resolution av den 21 november 2023 om möjligheter att öka tillförlitligheten hos revisioner och kontroller som utförs av nationella myndigheter vid delad förvaltning.

121. Europaparlamentet noterar kommissionens åtagande att fortsätta sitt nära samarbete med revisionsmyndigheterna i syfte att stärka deras förmåga att förebygga och korrigera fel och bättre dokumentera sitt revisionsarbete och därmed bidra till processen för att uppnå säkerhet.

122. Europaparlamentet noterar revisionsrättens slutsats att mottagarna av sammanhållningspolitisk finansiering använde sig av förenklade kostnadsalternativ för 77 transaktioner (eller 30 % av urvalet) som ett sätt att förenkla utgifterna, antingen genom att tillämpa schablonsatser, standardiserade skalor för enhetskostnader eller en kombination av båda. Parlamentet betonar att förenklade kostnadsalternativ är en av de viktigaste åtgärderna för att minska de administrativa kostnaderna och bördorna för stödmottagarna och därmed för att underlätta små stödmottagares tillgång till finansieringen och fokusera mer på att uppnå målen samtidigt som felprocenten minskas. Parlamentet betonar att revisionsrätten anser att förenklade kostnadsalternativ inte alltid genomförs på lämpligt sätt och delar revisionsrättens revisionsslutsats att förenklade kostnadsalternativ inte bör leda till en alltför stor ekonomisk fördel för en medlemsstat. Å andra sidan bör förenklade kostnadsalternativ i praktiken leda till en reell minskning av den byråkratiska bördan och inte till en fullständig förhands- och efterhandskontroll. Parlamentet noterar att små prisvariationer i uppskattningar av förenklade kostnadsalternativ jämfört med de priser som identifierats vid efterhandskontroller bör vara godtagbara.

123. Europaparlamentet konstaterar att kommissionen för programmen 2021–2027 har uppmuntrat programmyndigheterna att använda sig av de förenklingsåtgärder som föreskrivs i förordningen om gemensamma bestämmelser, särskilt användningen av förenklade kostnadsalternativ och finansiering utan koppling till kostnader för att hantera frågor om stödberättigande, underlätta förvaltningskontroller och kontrollera bördan för stödmottagarna. Parlamentet noterar att som ett resultat av detta arbete har till exempel för Eruf och Sammanhållningsfonden 120 system med förenklade kostnadsalternativ på programnivå hittills antagits i elva medlemsstater och för Interregprogram (5,7 miljarder EUR av det totala bidraget), liksom fyra program för finansiering utan koppling till kostnader i fyra medlemsstater (för 1,2 miljarder EUR av det totala bidraget). Parlamentet understryker att ytterligare förenkling och flexibilitet behövs snarast. Parlamentet uppmanar kommissionen att hitta rätt balans mellan nödvändig flexibilitet för små prisvariationer och å andra sidan olämpliga avsiktliga kostnads- och prisöverskattningar.

124. Europaparlamentet oroas över revisionsrättens slutsats om ett Eruf-program i Slovakien, som syftade till att renovera inomhusutrymmen i en offentlig byggnad, trots att endast energieffektivitetsåtgärder var stödberättigande inom ramen för detta program. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelse att detta projekt inte borde ha godkänts i utvärderingsfasen, eftersom kravet på att tröskelvärdet på minst 25 % av projektutgifterna skulle vara kopplade till energieffektivitet inte uppfylldes i ansökan. Parlamentet noterar att revisionsrätten har identifierat liknande fall som saknar svar från kommissionen.

125. Europaparlamentet påminner om att medlemsstaterna under perioden 2021–2027 måste uppfylla vissa övergripande eller tematiska nödvändiga villkor i förordningen om gemensamma bestämmelser, vilket är en grundförutsättning för ett effektivt och ändamålsenligt genomförande av fondernas specifika mål. Parlamentet påminner om att om de nödvändiga villkoren inte är uppfyllda när en betalningsansökan lämnas in till kommissionen för det specifika berörda målet kommer de relaterade utgifterna inte att ersättas från unionsbudgeten förrän kommissionen har försäkrat sig om att det nödvändiga villkoret har uppfyllts.

126. Europaparlamentet noterar att rådet den 15 december 2022, på grundval av ett förslag från kommissionen, antog genomförandebeslut (EU) 2022/2506 ([12]) om åtgärder för skydd av unionsbudgeten mot överträdelser av rättsstatens principer i Ungern. Parlamentet betonar att beslutet grundade sig på kommissionens oro över allvarliga problem avseende systemet för offentlig upphandling i Ungern. Parlamentet välkomnar det tillfälliga innehållandet av 55 % av åtagandena för vissa sammanhållningspolitiska program för perioden 2021–2027. Parlamentet noterar att kommissionen har övervakat genomförandet av de korrigerande åtgärder som föreslogs av Ungern inom ramen för ”villkorlighetsförordningen”. Parlamentet noterar att kommissionen i december 2023 på eget initiativ omprövade situationen i Ungern och drog slutsatsen att unionens budget fortfarande är på samma risknivå eftersom det fortfarande finns åtaganden som varken fullgjorts korrekt eller i tid.

127. Europaparlamentet noterar att kommissionen i december 2022 drog slutsatsen att Ungern inte uppfyllde de övergripande nödvändiga villkoren för stadgan enligt förordningen om gemensamma bestämmelser med avseende på rättsväsendets oberoende och bestämmelserna i flera lagar som medförde allvarliga risker för hbtqi-rättigheterna, den akademiska friheten och asylrätten. Parlamentet beklagar djupt kommissionens beslut av den 13 december 2023 ([13]), enligt vilket Ungern har uppfyllt det övergripande nödvändiga villkoret om rättsväsendets oberoende, vilket gjorde det möjligt för de ungerska myndigheterna att lämna in ansökningar om ersättning på upp till 10,2 miljarder EUR trots att det saknas lämpliga kontrollmekanismer och förfaranden för offentlig upphandling för att garantera en sund ekonomisk förvaltning och skydd av unionens budget. Parlamentet anser att detta beslut ur politisk synvinkel strider mot beslutet att förlänga de åtgärder som antagits i enlighet med villkorlighetsförordningen, och uttrycker sin besvikelse över att parlamentet inte informerades tillräckligt under processen. Parlamentet upprepar sin oro över rättsväsendets oberoende, även efter de senaste reformerna, i enlighet med sin resolution av den 18 januari 2024 om situationen i Ungern och frysta EU-medel.

128. Europaparlamentet upprepar behovet av att behandla alla åtgärder som krävs för att frigöra unionsmedel enligt villkorlighetsförordningen, förordningen om gemensamma bestämmelser och förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens som ett enda integrerat paket. Parlamentet betonar vikten av att skydda unionens ekonomiska intressen även vid utbetalning av förfinansiering.

129. Europaparlamentet noterar utifrån årsrapporten om skyddet av EU:s ekonomiska intressen för 2022 att mellan 2021 och 2022 minskade antalet oriktigheter med misstanke om bedrägeri med avseende på sammanhållningspolitiken med 11,6 % (233 rapporterades under 2021 jämfört med 206 under 2022), medan oriktigheter utan misstanke om bedrägeri ökade med 9,3 %. Parlamentet noterar att kommissionen uppmanade revisionsmyndigheterna att ägna särskild uppmärksamhet åt nya risker i samband med multiplikationen av fonder och ytterligare finansiering inom ramen för NextGenerationEU, särskilt dubbel finansiering, intressekonflikter, bedrägerier eller korruption. Parlamentet noterar kommissionens insatser för att marknadsföra användningen av riskvärderingsverktyget Arachne för motvilliga medlemsstater och för att förbättra verktyget. Parlamentet noterar att revisionsmyndigheterna uttryckligen tog upp risken för bedrägeri för 65 % av de granskade insatserna under perioden 2014–2020, vilket är en förbättring jämfört med de 38 % som revisionsrätten konstaterade 2021.

130. Europaparlamentet betonar att kommissionen bör ge revisionsrätten, Olaf och Eppo tillgång till ett enda integrerat it-system för datautvinning och riskvärdering, på ett proportionerligt sätt, inom ramen för utövandet av deras respektive befogenheter, vilket planeras i omarbetningen av budgetförordningen.

131. Europaparlamentet betonar vikten av sammanhållningsutgifternas laglighet och korrekthet samt den avgörande roll som förvaltnings- och revisionsmyndigheterna spelar i detta avseende. Parlamentet påminner om behovet av att förenkla och rationalisera revisionerna, med fokus på vad som är nödvändigt för att bekämpa bedrägerier. Parlamentet påminner dessutom om att medlemsstaternas myndigheter enligt förordningen om gemensamma bestämmelser för 2021–2027 bör rapportera alla fall av misstänkta eller konstaterade bedrägerier i samband med unionsfinansierade projekt som de identifierar, och att de bör rapportera dessa fall även om de upptäcker dem innan de redovisar utgifterna för kommissionen.

132. Europaparlamentet framhåller den viktiga roll som Europeiska byrån för bedrägeribekämpning och Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) spelar när det gäller att skydda unionens budget. Parlamentet uppmanar alla medlemsstater att ansluta sig till Eppo. Parlamentet påminner om att den europeiska åklagaren, i sitt framträdande inför utskottet för regional utveckling den 25 maj 2023, noterade att förvaltnings- och kontrollsystemet för unionens utgifter för närvarande inte är utformat för att upptäcka bedrägerier och att revisioner eller administrativa utredningar sällan avslöjar ekonomisk brottslighet som ofta har en gränsöverskridande dimension. Parlamentet betonar behovet av att förse Eppo med de medel som krävs för att myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter. Parlamentet anser att en förstärkning av Eppo skulle göra det möjligt för lagstiftaren att ytterligare förenkla regelverket för sammanhållning för att förbättra genomförandet av medlen.

([12]) Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2506 av den 15 december 2022 om åtgärder för skydd av unionsbudgeten mot överträdelser av rättsstatens principer i Ungern (EUT L 325, 20.12.2022, s. 94).

([13]) Kommissionens beslut av den 13 december 2023 avseende omprövning, på kommissionens initiativ, av uppfyllandet av villkoren i artikel 4 i förordning (EU, Euratom) 2020/2092 efter rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2506 av den 15 december 2022 om Ungern, C(2023)8999.

133. Europaparlamentet uppmanar Olaf att genomföra en omfattande undersökning av eventuella missbruk av unionsmedel genom Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren som nätverk av sammanslutningar som presenterar falska projekt gör sig skyldiga till, i syfte att kontrollera aktuella rapporter från vissa nationella programkontor i denna fråga, mäta omfattningen och betydelsen av sådana bedrägerifall och analysera hur de behandlas av behöriga myndigheter i medlemsstaterna.

Rekommendationer

134. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att

i) proaktivt inleda en konstruktiv dialog med revisionsrätten för att komma till rätta med de allt fler situationer där kommissionens officiella svar på revisionsrättens slutsatser är att ”enas om att inte vara överens” och fortsätta sitt samarbete med revisionsrätten för att anpassa resultaten av deras uppskattade felprocent och tolkningen av rättsakter,

ii) matcha revisionsrättens slutsatser om medlemsstaternas förklaringar med information från kommissionens bedömning av risken vid betalning och risken vid avslutande för förvaltningsmyndigheter för att identifiera vanliga fel som måste åtgärdas snarast möjligt,

iii) fortsätta sitt nära samarbete med revisionsmyndigheterna i syfte att stärka deras förmåga att förebygga och korrigera återkommande fel och få dem att dokumentera sitt revisionsarbete bättre och därmed göra det lättare att bedöma tillförlitligheten,

iv) förbättra och stärka medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem för att säkerställa att medlemsstaterna endast deklarerar stödberättigande utgifter till kommissionen,

v) se till att revisionsmyndigheterna har inrättat lämpliga metoder för att kontrollera självdeklarationer genom att identifiera god praxis och utfärda riktlinjer till medlemsstaterna,

vi) utföra särskilda riktade kontroller som en del av revisionerna i samband med avslutande för att säkerställa att medlemsstaterna har tillämpat nödvändiga finansiella korrigeringar för de fel som upptäckts,

vii) i sina revisioner särskilt uppmärksamma de risker som är kopplade till den flexibilitet som införs genom ändringarna av investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset/investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus, inleda en omedelbar översyn av utgifterna inom ramen för dessa program för att identifiera och korrigera systemproblem som har lett till en plötslig ökning av felprocenten,

viii) fortsätta att ge stöd till medlemsstaterna och samtidigt utarbeta en handlingsplan för hur man på bästa sätt kan undvika den administrativa överbelastning mot slutet av den fleråriga budgetramen som kommer att tillkomma utöver den planerade stödberättigandeperioden för faciliteten för återhämtning och resiliens med tanke på slutförandet av programperioden 2014–2020 och genomförandet av den nuvarande programperioden, särskilt genom stöd till administrativ kapacitetsuppbyggnad,

ix) fortsätta att genomföra dess fjärde översyn av ”handlingsplanen för offentlig upphandling” i samarbete med medlemsstaterna för att hjälpa programmyndigheter och upphandlande myndigheter att förbättra sin praxis på området offentlig upphandling, inbegripet hur man undviker de vanligaste felen vid offentlig upphandling med koppling till förvaltningen av de europeiska struktur- och investeringsfonderna samt riktade utbildningstillfällen för medlemsstaternas tjänstemän,

x) uppfylla sitt löfte att tillhandahålla både den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten och allmänheten förteckningen över de största slutmottagarna av unionsmedel, om det på en sådan förteckning anses att den slutliga stödmottagaren är den fysiska person eller den enhet, som är den sista i mottagarkedjan, som erhåller unionsmedlen,

xi) ytterligare förbättra förenklingen av genomförandet av sammanhållningsprogrammen; parlamentet uppmanar vidare kommissionen att införa verktyg för digitaliseringen av offentlig upphandling som bygger på modellen för e-upphandling och att hjälpa medlemsstaterna i denna omställning,

xii) arbeta, för en framgångsrik användning av förenklade kostnadsalternativ, parallellt med alla berörda parter, med metod- och säkerhetsharmonisering så att stödmottagarna har tillräcklig förutsägbarhet när det gäller hur dessa alternativ förväntas genomföras, och se till att revisionerna inte leder till ytterligare byråkratisering av genomförandet och en onödig revisionsbörda för stödmottagarna; säkerställa att förenklade kostnadsalternativ inte genomförs på ett sätt som gör att medlemsstaterna får alltför stora ekonomiska fördelar, samtidigt som man garanterar en lämplig flexibilitet i kostnads- och prisuppskattningarna,

xiii) samarbeta med medlemsstaternas revisionsmyndigheter för att säkerställa att den specifika risken för dubbelfinansiering, särskilt med RRF-finansiering, minskas genom adekvata nationella kontroller och revisioner; parlamentet insisterar på att kommissionen ska genomföra tematiska revisioner eller regelefterlevnadsrevisioner som är skräddarsydda för att inrikta sig på områden och medlemsstater med hög risk, och

xiv) inrätta en övergripande mekanism för användningen av sammanhållningsfonder i händelse av exceptionella eller oförutsedda omständigheter med vägledande bestämmelser om dess tillämpningsområde, tillgången till finansiering, styrning, revision och kontroll samt tillämpning; parlamentet understryker att sådan användning under exceptionella omständigheter bör begränsas till specifika och väldefinierade situationer, som begränsas sett till tid och omfattning, med en ökad grad av kontroller för att minska riskerna,

xv) ompröva sitt beslut om att häva frysningen av 10,2 miljarder EUR i sammanhållningsmedel till Ungern och att avstå från att betala ut medel fram till dess att relevant lagstiftning har genomförts och de antagna åtgärderna har visat sig vara effektiva i praktiken,

xvi) göra användningen av it-verktyg såsom Edes och Arachne obligatorisk och systematisk för alla unionsmedel, inbegripet sådana som omfattas av delad förvaltning, och säkerställa bättre användning av ny teknik för att öka kontrollerna och skydda unionens budget mot bedrägerier och missbruk av medel mot bakgrund av den slutförda granskningen av budgetförordningen,

xvii) ge revisionsrätten, Olaf och Eppo tillgång till ett enda integrerat it-system för datautvinning och riskvärdering, på de villkor som man kommer överens om i omarbetningen av budgetförordningen,

xviii) rapportera om de revisioner av system för tidigt förebyggande som utförts i början av programperioden för att bekräfta effektiviteten hos kontrollsystemen i medlemsstaterna, inbegripet det system som inrättats för att förhindra oriktigheter,

xix) rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om hur användningen av flexibilitetsåtgärder inom sammanhållningspolitiken, som har förbättrat utnyttjandet, har påverkat de strukturella sammanhållningsmål som rör konvergens och sammanhållning.

Kultur och utbildning

135. Europaparlamentet välkomnar insatserna från kommissionen och Europeiska genomförandeorganet för utbildning och kultur (Eacea) för att anpassa Erasmus+, Europeiska solidaritetskåren och Kreativa Europa till en föränderlig verklighet, bland annat genom att se över och justera uppåt de individuella stödnivåerna för bidrag för att säkra deras inkluderande karaktär, förlänga ansökningsfristerna och projektens löptider och genom att frivilligt omfokusera verksamheten till Ukraina. Parlamentet förväntar sig större insatser för att ytterligare stärka inkluderingsåtgärderna och stödet för att underlätta utsatta gruppers deltagande.

136. Europaparlamentet uppskattar att kommissionen och Eacea lyckades uppnå ett nästan fullständigt budgetgenomförande för Erasmus+ och ett fullständigt budgetgenomförande för den europeiska solidaritetskåren under 2022, vilket till och med gjorde det nödvändigt att omfördela anslag från andra program för att täcka betalningsbehoven. Parlamentet noterar utmaningarna i samband med genomförandet av betalningarna för Kreativa Europa under 2022, där cirka 50 miljoner EUR hade skjutits upp till 2023 till följd av operativa problem och förseningar i bidragsförfarandena. Parlamentet noterar de insatser som gjorts av GD Utbildning, ungdom, idrott och kultur (GD EAC) och Eacea för att begränsa effekterna av dessa förseningar och återgå till en normaliserad takt under 2023.

137. Europaparlamentet bekräftar på nytt behovet av att ytterligare öka budgetanslagen för EU:s ungdoms-, kultur- och utbildningsprogram, särskilt för att i högre grad nå ut till och involvera ungdomar, konstnärer och yrkesverksamma med begränsade möjligheter och för att stödja medborgarutbildning. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang kommissionen att fortsätta sitt nära samarbete med medlemsstaterna.

138. Europaparlamentet välkomnar att tack vare en förstärkning på 3 miljoner EUR till Europaåret för ungdomar 2022 till följd av parlamentets begäran, kunde ett antal åtgärder under året stärkas, såsom solidaritetsprojekt, frivilligarbete och nätverksarbete. Parlamentet understryker att de framgångsrika resultaten under året nu bör genomföras på ett hållbart sätt för att säkerställa att de blir bestående.

139. Europaparlamentet noterar den fortsatta tidigareläggningen av budgeten för Kreativa Europa under 2022 för att mildra covid-19-pandemins ihållande inverkan på de kulturella och kreativa sektorerna. Parlamentet noterar att tack vare denna tidigareläggning kunde ett större antal europeiska kultursamarbetsprojekt väljas ut under 2022 än någonsin tidigare. Parlamentet är dock oroat över att tidigareläggningen 2021 och 2022 kan leda till brist på finansiering från och med 2023 och beklagar att programmet som helhet fortfarande är underfinansierat i förhållande till de mål som ska uppnås, särskilt med tanke på dess höga teckningsgrad.

140. Europaparlamentet noterar med oro de kvarstående utmaningarna under 2022 med verktygen för e-bidrag för stödmottagare inom ramen för ansökningsomgångar som förvaltas av Eacea. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen och Eacea att en gång för alla ta itu med dessa it-problem för att undvika återverkningar på måluppfyllelsen, minska risken för fel och förenkla förfarandena. Parlamentet anser att en effektivare och mer tillgänglig it-infrastruktur också skulle underlätta små stödmottagares tillgång till programresurser.

141. Europaparlamentet noterar den positiva utvecklingen av Eaceas personalsituation, med en betydande personalökning i slutet av 2022.

Naturresurser

142. Europaparlamentet noterar att budgeten för programmen under MFF-rubrik 3, ”Naturresurser”, uppgick till 58,3 miljarder EUR (29,7 % av EU-budgeten) enligt följande: 65,9 % för direktstöd inom ramen för Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ), 26,2 % för jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), 4,7 % för marknadsrelaterade utgifter inom ramen för EGFJ, 1,8 % för havs- och fiskerisektorn, 0,9 % för miljö och klimat (Life) och 0,5 % för övriga områden. Parlamentet noterar att den slutliga antagna budgeten för åtagandebemyndiganden per den 31 december 2022, under MFF-rubrik 3, ”Naturresurser och miljö”, uppgick till 56 681,11 miljoner EUR och att 98,92 % av dem hade genomförts (56 069,86 miljoner EUR). Parlamentet noterar vidare att den slutliga antagna budgeten för betalningsbemyndiganden uppgick till 55 826,77 miljoner EUR och att 98,89 % av dem hade genomförts (55 205,48 miljoner EUR).

143. Europaparlamentet konstaterar att 2022 var det andra och sista året av den övergångsperiod då medel från budgetanslaget för den gemensamma jordbrukspolitiken 2021–2027 och ytterligare 8 miljarder EUR i externa inkomster avsatta för särskilda ändamål från NextGenerationEU-medlen för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) kunde anslås av medlemsstaterna i väntan på att den nya gemensamma jordbrukspolitiken trädde i kraft den 1 januari 2023 och att medlemsstaterna får betala ut relaterade betalningar till jordbrukare och andra stödmottagare inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken fram till den 31 december 2025.

144. Europaparlamentet noterar att det under budgetåret 2022 fanns fler än 5,9 miljoner mottagare av direktstöd, omkring 3,5 miljoner mottagare av åtgärder för landsbygdsutveckling och omkring 0,11 miljoner mottagare av marknadsåtgärder. Parlamentet betonar att motståndskraften hos unionens jordbrukare och livsmedelssystem har fortsatt att trygga livsmedelsförsörjningen i och utanför unionen, trots de utmaningar som dessa stod inför 2022.

145. Europaparlamentet konstaterar att Rysslands oprovocerade anfallskrig mot Ukraina bland annat utlöste aktiveringen av krisreserven i form av ett stödpaket på 500 miljoner EUR, varav 350 miljoner EUR gjordes tillgängliga för berörda producenter från reserven och ytterligare 150 miljoner EUR från EGFJ. Parlamentet välkomnar den höga genomförandegraden (över 492 miljoner EUR) och det snabba genomförandet. Parlamentet noterar att medlemsstaterna gavs flexibilitet när de fattade beslut om vilka sektorer som de ansåg vara mest drabbade av marknadsstörningarna och även om stödsystemstyperna, som bestämde vilket kontrollsystem som tillämpades.

146. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten har granskat ett urval av 218 transaktioner som täcker alla typer av utgifter under denna MFF-rubrik. Parlamentet noterar att revisionsrätten även granskade informationen om korrekthet i de årliga verksamhetsrapporterna från generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling (GD AGRI) och generaldirektoratet för klimatåtgärder (GD CLIMA), samt utvalda system i 17 medlemsstater och Förenade kungariket. Parlamentet noterar att revisionsrätten uppskattar felnivån för ”Naturresurser” till 2,2 % (1,8 % 2021) och att majoriteten av de fel som upptäcktes rörde transaktioner för landsbygdsutveckling. Parlamentet noterar att GD Jordbruk och landsbygdsutveckling uppskattar risken vid betalning till 1,76 %.

147. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten hittade 21 kvantifierbara fel i fråga om landsbygdsutveckling, 7 i fråga om direktstöd, 2 i fråga om utgifter som rör marknadsåtgärder och 2 i fråga om utgifter som inte omfattas av den gemensamma jordbrukspolitiken. Parlamentet lugnas av att kommissionen uppgav att åtta av de kvantifierbara felen har en finansiell inverkan på mindre än 100 EUR (överdeklaration av arealer) och att för de flesta av dem understiger det bortslösade beloppet 1 000 EUR.

148. Europaparlamentet noterar att de flesta fel som revisionsrätten upptäckt gällde tillhandahållandet av felaktig information om arealer eller antal djur (42 %) och icke stödberättigande stödmottagare, verksamhet och projekt samt utgifter. Parlamentet noterar med oro, liksom under 2021, att revisionsrätten i flera fall konstaterade att medlemsstaternas myndigheter och kommissionen hade tillräcklig information för att förebygga felet, eller för att upptäcka och korrigera det innan utgifterna godkändes, och att den uppskattade felnivån för detta kapitel skulle ha varit 1,3 procentenheter lägre, om medlemsstaternas myndigheter och kommissionen hade använt all information som de hade tillgång till på rätt sätt.

149. Europaparlamentet påminner om att både kommissionen och medlemsstaterna är ansvariga för att bekämpa bedrägerier i samband med GJP-utgifter. Parlamentet påpekar att åtgärder för att bekämpa bedrägerier bör förbli en högprioriterad fråga för unionen och medlemsstaterna, eftersom bedrägerier hindrar unionen från att uppnå de politiska mål som medlen ska bidra till.

150. Europaparlamentet noterar kommissionens uttalande om att den gemensamma jordbrukspolitikens genomförandemodell för 2023–2027 syftar till att förenkla reglerna och att betona användningen av ny teknik, som arealövervakningssystemet, vilket kommer att bidra till att minska felen. Parlamentet noterar att systemet för identifiering av jordbruksskiften, tillsammans med de fel som jordbrukarna gjort, utgör grunden för ansökan om geospatialt stöd och påminner om de betydande potentiella fördelarna med stöd till teknik för arealövervakning för jordbrukare, förvaltningar och miljö.

151. Europaparlamentet noterar exemplet med den felaktiga deklaration av jordbruksverksamhet som revisionsrätten presenterar i sin årsrapport, som i flera medier kallas för ”fallet med citronträd”, där en jordbrukare deklarerade att han bevarade en permanent gröda, men där ytan i själva verket inte hade odlats på flera år. Parlamentet noterar att de ekonomiska konsekvenserna av detta fel var 8 349,06 EUR, vilket rapporterades av kommissionen, tillsammans med de korrigerande åtgärder som vidtagits av de ansvariga nationella myndigheterna, inklusive återvinning av det begärda beloppet. Parlamentet lovordar revisionsrättens och kommissionens grundliga revisionsarbete och det berörda utbetalande organets snabba uppföljning. Parlamentet betonar dock att detta fall inte bör tolkas som ett sällsynt och enskilt sammanträffande utan snarare som en risk för att det systematiskt tillåts att unionsmedel erhålls via bedrägerier, och bör därför inte underskattas.

152. Europaparlamentet konstaterar att förenklade kostnadsalternativ tillämpas inom hela den gemensamma jordbrukspolitiken, även inom landsbygdsutveckling, där villkoren för stödberättigande är mer komplexa och risken för fel är högre, och att det fortfarande finns potential att förenkla åtgärder som inte baseras på areal- eller djurdeklarationer, där medlemsstaterna kan besluta om de ska ersätta faktiska kostnader eller betala baserat på fördefinierad output. Parlamentet noterar att kommissionen rapporterar att nästan 92 % av landsbygdsutvecklingsprogrammen drar nytta av förenklade kostnadsalternativ. Parlamentet uppmanar kommissionen att redovisa det belopp som utbetalats genom förenklade kostnadsalternativ.

153. Europaparlamentet påminner om att den gemensamma jordbrukspolitikens garantimodell omfattar de utbetalande organens kontroller på första nivån, det revisionsarbete som utförts av de oberoende attesterande organen och vilka lämnar årliga yttranden om lagligheten och korrektheten i de utbetalande organens utgifter samt kommissionens arbete genom avslutande av räkenskaperna. Parlamentet välkomnar att revisionsrätten, trots vissa inkonsekvenser som beror på de olika uppdateringsplanerna för kontroll- och betalningsdataseten, konstaterade att de utvalda utbetalande organens system beräknade stödutbetalningarna på ett tillförlitligt sätt, vilket är ett bevis på den övergripande kvaliteten och samstämmigheten i medlemsstaternas kontrollstatistik och betalningsuppgifter som rapporterats till kommissionen.

154. Europaparlamentet välkomnar medlemsstaternas ökade intresse för och användning av det integrerade datautvinningsverktyget Arachne, där 13 medlemsstater använder verktyget för åtminstone vissa åtgärder, och fem medlemsstater deltar i en allmän introduktionsworkshop om Arachne. Parlamentet beklagar att det inte är obligatoriskt för medlemsstaterna att använda det integrerade datautvinningsverktyget Arachne. Parlamentet noterar de hinder som rapporterats av medlemsstaterna och kommissionens fortsatta insatser för att förbättra Arachne. Parlamentet beklagar medlemsstaternas selektiva antagande av Arachne.

155. Europaparlamentet noterar att kommissionen under 2022 rapporterade en genomförandegrad på 99,69 % för åtaganden inom ramen för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF), en markant förbättring jämfört med genomförandegraden på 15,98 % för EHFVF under 2021. Parlamentet noterar dock att 94,76 % av de åtagandebemyndiganden på 1 135,74 miljoner euro som gjordes 2022 och 97,06 % av 148,12 miljoner euro 2021 fortfarande inte hade betalats ut i slutet av motsvarande år. Parlamentet noterar vidare att genomförandegraden för de godkända betalningsbemyndigandena för EHFVF under 2022 var 99,99 % och för EHFF under 2021 var 86,55 %.

156. Europaparlamentet noterar revisionsrättens särskilda rapport 09/2023 om säkrande av jordbrukets leveranskedjor under covid-19 och dess slutsats att kommissionens sätt att hantera covid-19-pandemins hot mot jordbruksprodukternas leveranskedjor var lämpligt i de flesta avseenden men att insatserna inte riktades tillräckligt väl. Parlamentet påminner om att direktstöd, med en budget på 712 miljoner EUR, snabbt genomfördes genom omfördelning av outnyttjade medel från Ejflu, vilket resulterade i att denna åtgärd främst utnyttjades av medlemsstaterna som hade en stor outnyttjad andel av Ejflu-budgeten i slutet av 2019. Parlamentet påminner vidare om att fem av de 14 medlemsstaterna gjorde EU-medel tillgängligt för alla jordbrukare som gick med förlust, medan övriga nio riktade stödet mot utvalda sektorer och gav mottagare stöd vare sig de gick med förlust eller inte.

157. Europaparlamentet noterar att de preliminära uppskattningarna (baserade på åtagandebemyndigandena) av klimatbidraget från de viktigaste programmen visar att 34,8 % av unionens budget under 2022 avsattes för klimatåtgärder, i linje med planerna i det interinstitutionella avtalet om att minst 30 % av den fleråriga budgetramen för 2021–2027 ska användas för detta ändamål.

158. Europaparlamentet noterar de ändringar av kommissionens klimatspårningsmetod som gjordes 2022 som svar på den oro som uttrycktes över revisionsrättens iakttagelse i särskild rapport 09/2022 ([14]), enligt vilken de rapporterade utgifterna inte alltid avsåg klimatåtgärder och att det belopp som rapporterats ha använts för detta ändamål hade redovisats för högt – minst 72 miljarder EUR för högt, vilket innebär att endast omkring 13 % av budgeten för 2014–2020 användes för klimatrelaterade ändamål. Parlamentet anser att detta är en varning. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att göra skillnad mellan begränsning av och anpassning till klimatförändringar i spårningsmetoden genom att dela upp övervaknings- och rapporteringskategorin i anpassning till och begränsning av klimatförändringar.

([14]) Klimatutgifterna i EU:s budget för 2014–2020: inte lika stora som rapporterat, 30 maj 2022.

159. Europaparlamentet understryker vikten av en ordentlig kontroll av klimatutgifterna och utgifterna för biologisk mångfald i unionens budget och håller kommissionen ansvarig för genomförandet av en robust och tillförlitlig metod, i linje med åtagandena i överenskommelsen om den fleråriga budgetramen och punkt 16d i det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020. Parlamentet uppmanar kommissionen att undvika en missvisande uppskattning av bidraget till utgifterna för klimatmålen och målen för biologisk mångfald, avsaknaden av uttryckliga mål liksom en endast delvis täckning av potentiella negativa eller oklara effekter på klimatet och den biologiska mångfalden. Parlamentet inser att det finns insatser med gemensamma fördelar, men understryker behovet av att undvika dubbelräkning.

160. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att årligen förse parlamentet med en rapport om varje budgetposts bidrag till målen om klimatintegrering och biologisk mångfald för att underlätta övervakningen av dessa mål. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att rapportera om en budgetpost inte uppfyller kriteriet om att ”inte orsaka betydande skada” i enlighet med taxonomiförordningen.

161. Europaparlamentet noterar att EU:s myndighet för beredskap och insatser vid hälsokriser (Hera), efter att ha inrättats som en intern avdelning inom kommissionen den 1 oktober 2021, ökade sin verksamhet under hela 2022 och att dess uppdrag är att stödja kommissionens prioriteringar för folkhälsa, beredskap och krishantering inom sektorerna hälsa, forskning och innovation samt industri. Parlamentet noterar med oro överlappningen av ansvarsområden och dubbelarbetet mellan GD Heras mandat och GD Hälsa och livsmedelsäkerhets och ECDC:s. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa Heras mervärde som en integrerad del av kommissionen och att förhindra dubbelarbete och dubbla resurser.

162. Europaparlamentet beklagar att kommissionens beslut om finansiering av Hera i hög grad belastade budgeten för programmet EU för hälsa, och minskade dess budget med mer än hälften (programmet EU för hälsa bidrog med 2,795 miljarder EUR till Hera mellan 2021 och 2027). Parlamentet noterar med oro att denna minskning påverkade programmet EU för hälsas förmåga till ambitiös finansiering av annan verksamhet i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/522 ([15]), och äventyrade bland annat åtgärderna inom ramen för Europas plan mot cancer och det nödvändiga stödet för att skapa det europeiska hälsodataområdet. Parlamentet beklagar att kommissionen, genom att tilldela Hera så stora belopp, överträdde de överenskomna finansieringstaken för lägsta och högsta utgifter som fastställs i förordningen om EU för hälsa.

Rekommendationer

163. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att

i) i efterhandsutvärderingen av den gemensamma jordbrukspolitiken 2014–2020 ägna särskild uppmärksamhet åt övergångsperioden 2021–2022 och de ytterligare kraven i övergångsbestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2220 ([16]),

ii) hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten underrättad om användningen av förenklade kostnadsalternativ i den aktuella och den nya gemensamma jordbrukspolitiken och utvärdera användningen av dem tillsammans med medlemsstaternas myndigheter och (potentiella) stödmottagare för att förstå det relativt långsamma införandet av dessa alternativ,

iii) fortsätta att främja användningen av Arachne för att både öka antalet medlemsstater som använder systemet och i syfte att öka omfattningen av användningen för att inkludera alla program mot bakgrund av den slutförda översynen av budgetförordningen,

iv) noggrant överväga riskindikatorerna i Arachne i syfte att minska antalet falska indikatorer och göra de återstående mer effektiva när det gäller att upptäcka situationer med hög risk för skyddet av unionens ekonomiska intressen, och

v) främja, ge incitament och stödja medlemsstaternas utbetalande organ i användningen av it-verktyg, t.ex. satellitbilder via Copernicus och annan avbildningsteknik på området jordbruksövervakning.

vi) bättre utnyttja och uppmuntra användningen av artificiell intelligens och data från ny teknik såsom de unionsägda Copernicus Sentinelsatelliterna för att övervaka och kontrollera att GJP-medlen används korrekt.

([15]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/522 av den 24 mars 2021 om inrättande av ett program för unionens åtgärder på hälsoområdet (programmet EU för hälsa) för perioden 2021–2027 och om upphävande av förordning (EU) nr 282/2014 (EUT L 107, 26.3.2021, s. 1).

([16]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2220 av den 23 december 2020 om fastställande av vissa övergångsbestämmelser för stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) under åren 2021 och 2022 och om ändring av förordningarna (EU) nr 1305/2013, (EU) nr 1306/2013 och (EU) nr 1307/2013 vad gäller resurser och tillämpning under åren 2021 och 2022 och förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller resurser och fördelningen av sådant stöd under åren 2021 och 2022 (EUT L 437, 28.12.2020, s. 1)

Migration och gränsförvaltning, säkerhet och försvar

164. Europaparlamentet noterar att budgeten för programmen under rubrik 4 i den fleråriga budgetramen, ”Migration och gränsförvaltning”, uppgick till 3,4 miljarder EUR (1,7 % av unionens budget) enligt följande: 43,9 % för Asyl-, migrations- och integrationsfonden (Amif), 23,1 % för Fonden för integrerad gränsförvaltning och 33 % för tre decentraliserade byråer: Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex), Europeiska unionens asylbyrå (EUAA) och Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-Lisa). Parlamentet noterar att den antagna slutliga budgeten för åtagandebemyndiganden per den 31 december 2022 uppgick till 3 410,39 miljoner EUR och att 99,54 % av dem hade genomförts (3 394,69 miljoner EUR). Parlamentet noterar vidare att den slutliga antagna budgeten för betalningsbemyndiganden uppgick till 3 372,54 miljoner EUR och att 97,61 % av dem har genomförts (3 292,03 miljoner EUR).

165. Europaparlamentet noterar att budgeten för programmen under rubrik 5 i den fleråriga budgetramen, ”Säkerhet och försvar”, uppgick till 1,2 miljarder EUR enligt följande: 45,6 % för Europeiska försvarsfonden, 17 % för Fonden för inre säkerhet, 19,2 % för de decentraliserade byråerna Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (EMCDDA), Europol och Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning (Cepol), 6,8 % för kärnsäkerhet och avveckling och 11,4 % för övriga områden. Parlamentet noterar att den slutliga antagna budgeten för åtagandebemyndigandena per den 31 december 2022 uppgick till 1 813,03 miljoner EUR och att 99,8 % av dem hade genomförts (1 809,43 miljoner EUR). Parlamentet noterar vidare att den slutliga antagna budgeten för betalningsbemyndiganden uppgick till 1 158,67 miljoner EUR och att 97,54 % av dem har genomförts (1 130,20 miljoner EUR).

166. Europaparlamentet noterar att en stor andel av utgifterna under rubrikerna 4 och 5 i den fleråriga budgetramen 2022 gällde slutförandet av kvarvarande projekt från den fleråriga budgetramen 2014–2020. Parlamentet noterar att betydande belopp för Amifs och Fonden för inre säkerhets nationella program för 2014–2020 fortfarande inte har utnyttjats (26 % för Amif och 33 % för Fonden för inre säkerhet i slutet av 2022), samtidigt som finansieringen för 2014–2020 måste användas senast i juni 2024.

167. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten granskade ett urval på 23 transaktioner som inte är tillräckligt representativa för utgifterna under MFF-rubrikerna 4 och 5 och därför inte kan tillhandahålla en uppskattning av felprocenten. Parlamentet finner det oroväckande att revisionsrättens revisionsresultat visar att utgifterna påverkas av problem som rör stödberättigande och upphandling och att det är ett högriskområde (11 av 23 granskade transaktioner, dvs. 48 %, påverkades av fel) och uppmanar därför revisionsrätten att tillhandahålla en tydlig uppskattning av felprocenten för detta kapitel. Parlamentet noterar att revisionsrätten kvantifierade nio fel som påverkade de belopp som belastade unionens budget och att den även upptäckte fyra fall av bristande efterlevnad av rättsliga och finansiella bestämmelser, som inte påverkade unionens budget. Parlamentet noterar att kommissionen drar slutsatsen att risken vid betalning ligger under 2 % för utgifterna för migration och gränsförvaltning, liksom för säkerhet och försvar.

168. Europaparlamentet välkomnar de framsteg som revisionsrätten identifierat i sin granskning av det arbete som utförts av sex medlemsstaters revisionsmyndigheter som en förberedelse inför årsredovisningarna för Amif 2021–2027, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik och Fonden för inre säkerhet. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelse att de sex medlemsstaternas revisionsstrategier ännu inte hade antagits vid besöken (mellan september 2022 och februari 2023), vilket är en förutsättning för att lämna in ett ”garantipaket”. Parlamentet noterar att vid tidpunkten för revisionsrättens besök höll de it-system som ska användas för att lagra den information och dokumentation som behövs för revisionerna vid de sex medlemsstaternas förvaltningsmyndigheter antingen på att utvecklas eller så hade de ännu inte utvecklats.

169. Europaparlamentet noterar att GD Försvarsindustri och rymdfrågors strategi för bedrägeribekämpning uppdaterades i februari 2022 och att dess genomförande övervakas och rapporteras till förvaltningen årligen. Parlamentet välkomnar att 100 % av Olafs rekommendationer avseende GD Försvarsindustri och rymdfrågor har genomförts och att inga bedrägerier har rapporterats på kommissionsnivå eller av dess partner. Parlamentet noterar att den senaste uppdateringen av GD Migration och inrikes frågors strategi för bedrägeribekämpning ägde rum i oktober 2021 och för närvarande håller på att genomföras. Parlamentet välkomnar att 72 % av Olafs finansiella rekommendationer från föregående år hade genomförts fullt ut i slutet av 2022 och att 28 % höll på att genomföras.

Migration och gränsförvaltning

170. Europaparlamentet noterar att medlen under MFF-rubrik 4 under 2022 bidrog till att hantera effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Parlamentet noterar att större flexibilitet infördes inom ramen för fonderna 2014–2020 för att öka medlemsstaternas möjligheter att styra finansieringen mot nya behov och att 400 miljoner EUR i katastrofbistånd utlöstes inom ramen för de tematiska delarna. Parlamentet noterar att antagandet av medlemsstaternas program för 2021–2027 gjorde det möjligt för dem att få tillgång till mer än 10 miljarder EUR inom ramen för de nya fonderna för programperioden.

171. Europaparlamentet konstaterar att mer än 16 miljoner människor från Ukraina och Moldavien har anlänt till unionen sedan Ryssland inledde sitt anfallskrig mot Ukraina och att mer än 4 miljoner människor på flykt från kriget har fått skydd i unionen. Parlamentet noterar att kommissionen tillhandahöll ekonomiskt stöd till Internationella organisationen för migration för att stödja processen, som en del av ett projekt på 15 miljoner EUR för att främja överföringar från Moldavien av utsatta personer som flyr från Ukraina. Parlamentet noterar vidare att kommissionen den 30 november 2022 tillkännagav beslutet att bevilja ekonomiskt stöd på 5,5 miljoner EUR till ett projekt som ska genomföras av Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen för att stödja värdarna och alla dem som deltar i tillhandahållandet av privat boende till fördrivna personer, genom att sammanställa god praxis för framtida behov. Parlamentet noterar att kommissionen i samband med finansieringen till Ukraina under 2022 antog beslut om godkännande av användningen av finansiering som inte är kopplad till kostnader på 248 miljoner EUR (maj 2022) och 137 miljoner EUR (augusti 2022) samt för mindre bidrag, säkra bostäder och psykosocialt stöd på 15 miljoner EUR.

172. Europaparlamentet noterar att GD Migration och inrikes frågor under 2022 tillhandahöll 27 miljoner EUR för utbyte av säkerhetsrelaterad information och 25,5 miljoner EUR för att bekämpa och förebygga brottslighet, inbegripet terrorism. Parlamentet noterar vidare att kommissionen i juli 2022 genom Fonden för inre säkerhet tilldelade 15,7 miljoner EUR till medlemsstaterna för att fortsätta att stödja långsiktiga projekt och verksamheter inom den europeiska sektorsövergripande plattformen mot brottshot (Empact) – ett säkerhetsinstrument som drivs av medlemsstaterna för att identifiera, prioritera och hantera hot från organiserad och allvarlig internationell brottslighet.

Säkerhet och försvar

173. Europaparlamentet välkomnar att små och medelstora företags deltagande i Europeiska försvarsfonden (särskilt små och medelstora företags gränsöverskridande deltagande i industriella konsortier) underlättas genom riktade ansökningsomgångar inom ramen för denna fond, ekonomiska bonusar, särskilda tilldelningskriterier och användningen av förenklade kostnadsalternativ för att minska den administrativa bördan. Parlamentet noterar att 38,2 % av de deltagande enheterna i ansökningsomgångarna inom ramen för Europeiska försvarsfonden 2022 var små och medelstora företag, och 20 % av den totala finansiering som görs tillgänglig genom dessa ansökningsomgångar kommer att anslås till små och medelstora företag (166 miljoner EUR).

174. Europaparlamentet påminner om att unionens förberedande åtgärd för försvarsrelaterad forskning var en föregångare till Europeiska försvarsfonden, och hade en budget på 90 miljoner EUR som finansierade 18 forskningsprojekt som valdes ut efter förslagsinfordringar 2017–2019. Parlamentet noterar med oro att revisionsrätten i sin särskilda rapport 10/2023, ”Den förberedande åtgärden för försvarsrelaterad forskning”, konstaterar att unionen fortfarande saknar en långsiktig strategi för projekten inom Europeiska försvarsfonden, särskilt när det gäller effekter, ytterligare forskning, utveckling, tillverkning, upphandling och andra aspekter. Parlamentet välkomnar att kommissionen har godtagit revisionsrättens samtliga rekommendationer.

175. Europaparlamentet noterar revisionsrättens iakttagelser i dess särskilda rapport 10/2023 om kommissionens begränsade tillgång till personal och den efterföljande risken för Europeiska försvarsfonden. Parlamentet noterar att på grund av olika säkerhetsaspekter krävs det mer personal för att förvalta försvarsprojekt än för andra projekt. Parlamentet noterar att det ständigt växande antalet förslag som ska utvärderas och projekt som ska hanteras sätter stor press på personalresurserna och skapar utmaningar när det gäller att rekrytera kvalificerad och lämpligt erfaren personal.

Rekommendationer

176. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att

i) utveckla en långsiktig strategi för Europeiska försvarsfonden som bygger på erfarenheterna från unionens förberedande åtgärd för försvarsrelaterad forskning och revisionsrättens rekommendationer,

ii) säkerställa tillhandahållandet av tillräckliga budgetmedel och kompetenta personalresurser för att förbättra försvarssamarbetet och investeringarna och genomföra Europeiska försvarsfonden,

iii) inrikta sina kontroller på utgifter som enligt revisionsrätten i hög grad påverkades av problem med stödberättigande och upphandling under 2022 och uppmanar revisionsrätten att utöka sitt urval av granskade transaktioner för att kunna tillhandahålla en uppskattning av felprocenten,

iv) övervaka genomförandet av Olafs utestående finansiella rekommendationer.

Grannskapet och omvärlden

177. Europaparlamentet noterar att budgeten för programmen under MFF-rubrik 6, ”Grannskapet och omvärlden”, uppgick till 14,5 miljarder EUR (7,4 % av unionens budget) enligt följande: 64,8 % för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen (NDICI – Europa i världen), 16,8 % för humanitärt bistånd, 14,4 % för föranslutningsstöd (IPA III) och 4 % för övriga åtgärder och program. Parlamentet noterar att den slutliga antagna budgeten för åtagandebemyndiganden per den 31 december 2022 uppgick till 17 670,49 miljoner EUR och att 99,79 % av dem hade genomförts (17 632,52 miljoner EUR). Parlamentet noterar vidare att den slutliga antagna budgeten för betalningsbemyndiganden uppgick till 13 156,10 miljoner EUR och att 99,19 % av dem hade genomförts (13 049,50 miljoner EUR).

178. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten granskade ett urval på 72 transaktioner som inte är tillräckligt representativa för utgifterna under denna MFF-rubrik och därför inte kan tillhandahålla en uppskattning av felprocenten. Parlamentet anser att revisionsrättens revisionsresultat visar att det är ett högriskområde (34 av 72 granskade transaktioner, dvs. 47 %, påverkades av fel) och uppmanar revisionsrätten att tillhandahålla en tydlig uppskattning av felprocenten för detta kapitel. Parlamentet noterar att revisionsrätten hittade 25 fel som hade ekonomiska konsekvenser för unionens budget, som rör icke stödberättigande kostnader, avsaknad av styrkande handlingar, offentlig upphandling och kostnader som inte uppkommit, vilket skulle kunna peka på risker för att de nationella myndigheternas kontrollmekanismer inte fungerar på ett tillförlitligt sätt, eller till och med på bristande administrativ eller politisk vilja att verkställa EU:s finansiella bestämmelser på rätt sätt.

179. Europaparlamentet påminner om att generaldirektoratet för grannskapspolitik och utvidgningsförhandlingar (GD NEAR) rapporterar risken vid avslutandet i sina årliga verksamhetsrapporter baserat på en studie som utförs av en extern uppdragstagare, som kallas för procentsatsen för kvarstående fel, vars syfte är att uppskatta den felprocent som inte har upptäckts av systemet för intern kontroll och avgöra om det är effektivt eller inte. Parlamentet noterar resultaten av 2022 års studie av procentsatsen för kvarstående fel: 2022 uppgår den till 1 % och ligger därmed under väsentlighetsgränsen på 2 %.

180. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten identifierade begränsningar i den metod som används för att fastställa procentsatsen för kvarstående fel som kan bidra till att den underskattas, särskilt att uppdragstagaren helt och hållet kan förlita sig på resultaten av tidigare kontrollarbete i vissa fall och det faktum att uppskattningen av procentsatsen för kvarstående fel för bidrag under direkt förvaltning inte ingår i beräkningen av GD NEAR:s övergripande procentsats för kvarstående fel. Parlamentet noterar att kommissionen bekräftar att den inte omfattas av sådana begränsningar eftersom i) tilltron till tidigare kontrollarbete omfattas av strikta villkor och ii) den övergripande felprocenten omfattar bidrag under direkt förvaltning.

181. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen har genomfört revisionsrättens rekommendationer för att offentliggöra begränsningarna i studien om procentsatsen för kvarstående fel i de årliga verksamhetsrapporterna för GD NEAR sedan 2021, och för att stärka kontrollerna genom att identifiera och förebygga återkommande fel, liksom att GD NEAR måste kräva att uppdragstagaren rapporterar misstänkta bedrägerier mot EU-budgeten som upptäckts under dess arbete med studien om procentsatsen för kvarstående fel till kommissionen.

182. Europaparlamentet noterar med oro att de årliga verksamhetsrapporterna för GD NEAR och GD Internationella partnerskap (GD INTPA) rapporterade svårigheter i samband med införandet av det nya operativa informationssystemet OPSYS, som ibland var instabilt och inte uppfyllde förväntningarna. Detta krävde täta insatser av GD DIGIT:s supportteam, vilket ledde till att detta identifierades som en kritisk risk i GD NEAR:s riskbedömning.

183. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten bedömde de medvetandehöjande åtgärderna bland unionens delegationspersonal på områdena förebyggande av bedrägerier, etik och integritet. Parlamentet noterar med oro att vissa anställda som intervjuats av revisionsrätten inte har utbildats i bedrägeribekämpning under de senaste fem åren. Parlamentet noterar att GD NEAR gör en rad verktyg och resurser tillgängliga för sin personal när det gäller bedrägerirelaterade frågor, exempelvis utbildning, ett nätverk för bedrägeribekämpning med kontaktpunkter och vägledning. Parlamentet noterar de positiva resultaten av de undersökningar som GD NEAR har genomfört för att övervaka nivån av bedrägerimedvetenhet hos sin personal, samt att vissa områden för förbättring har identifierats och en handlingsplan håller på att genomföras.

184. Europaparlamentet erkänner de icke-statliga organisationernas betydelse när det gäller att säkerställa att unionen, som är världens största givare av utvecklingsbistånd, fortsätter att bidra till att främja stabilitet och fred, övervinna fattigdom och främja hållbar utveckling. Parlamentet lovordar i synnerhet de icke-statliga organisationernas verksamhet i konfliktområden för att säkerställa att det humanitära biståndet når civilbefolkningen på ett snabbt och effektivt sätt. Parlamentet noterar de krav på kontroll och revision, transparens och ansvarsskyldighet som är tillämpliga på all unionsfinansiering och olika intressenter, men anser att det alltid finns utrymme för förbättring, särskilt genom att dra bästa möjliga nytta av digitaliseringen.

185. Europaparlamentet betonar den roll som lokala icke-statliga organisationer och partner spelar i tillhandahållandet av tjänster och stöd till lokalsamhällen. Parlamentet understryker vikten av att öka deras kapacitet att förvalta och genomföra åtgärder som finansieras av unionen och uppmanar kommissionen att främja lämplig utbildning i detta syfte. Parlamentet är bekymrat över de fortsatta svårigheterna för små lokala organisationer att få tillgång till unionsfinansiering. Parlamentet uppmuntrar kommissionen att förbättra dessa finansieringsförfaranden och att systematiskt prioritera lokala organisationer för att förbättra kapacitetsuppbyggnaden på plats. Parlamentet framhåller ändamålsenligheten i lokal egenmakt vid projektgenomförandet när det gäller prioritering, resursallokering och uppbyggnad av lokalt kunnande.

186. Europaparlamentet betonar att legitimiteten och effektiviteten i unionens utvecklingssamarbete är beroende av att verksamheten genomförs korrekt och att den har ordentlig finansiering. Parlamentet erkänner kommissionens arbete med att genomföra kontroller för att se till att transaktionerna görs på ett legitimt sätt och att verksamheten genomförs i enlighet med de prioriteringar som fastställts av lagstiftaren. Parlamentet uppmanar kommissionen att ytterligare förbättra kontrollerna för att minska antalet transaktionsfel, att följa revisionsrättens rekommendationer som inte har genomförts och att intensifiera insatserna för att hitta stödberättigande projekt och säkerställa ett tillräckligt stort belopp för betalningar under det nuvarande utgiftstaket. Parlamentet gläder sig över att revisionsrätten i sin rapport om unionens budget för 2022 konstaterar att GD Echo har genomfört revisionsrättens rekommendation och inrättat ett förfarande för att se till att partnerorganisationer baserar sin fördelning av delade kostnader på faktiska utgifter.

187. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att sända tydliga signaler till de kandidatländer där ett bakslag mot rättsstatliga normer – inbegripet begränsningar av yttrandefriheten, pressfriheten, kvinnors och minoriteters rättigheter, trakasserier mot icke-statliga organisationer och människorättsförsvarare – äventyrar eller försenar deras anslutning till unionen. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka effektiviteten när det gäller de medel som används för att förbättra situationen för rättsstatsprincipen i anslutningsländerna och att rapportera tillbaka till AFET- och CONT-utskotten.

188. Europaparlamentet välkomnar kommissionens genomförande av flera mekanismer för att minska riskerna och säkerställa en korrekt användning av unionens medel i instabila områden eller konfliktområden. Parlamentet noterar att kommissionen systematiskt bedömer riskerna för korruption i partnerländerna och använder en rad verktyg för att minska dem, samtidigt tillämpar villkor och prestationsindikatorer för att främja transparens i de offentliga finanserna och ansvarsskyldighet genom sitt budgetstöd. Parlamentet välkomnar uppgifterna från Världsbanken om att länder som får stöd från EU-budgeten har förbättrat kontrollen av korruption över tid.

189. Europaparlamentet noterar med oro att revisionsrätten i sin särskilda rapport 14/2023 ”Programplaneringen av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen” konstaterade att kommissionen och Europeiska utrikestjänsten visserligen hade slagit ihop finansiering till ett enda instrument, instrumentet Europa i världen, som täcker mer än 70 % av den unionsfinansiering som tilldelats för yttre åtgärder under finansieringsperioden 2021–2027, men att de tillämpade två olika metoder för tilldelning av medel till grannskapsländer och länder utanför grannskapet, och att de fleråriga vägledande programmen inte säkerställde att de sektorer som valdes ut för insatser var de där unionsfinansieringen kunde få stor effekt.

190. Europaparlamentet betonar vikten av att uppnå alla utgifts- och programrelaterade mål som anges i instrumentet Europa i världen och kräver omfattande information om de framsteg som gjorts. Parlamentet beklagar de betydande bristerna när det gäller att uppnå instrumentets klimatmål på 30 %, bidra till målet på 10 % för biologisk mångfald inom ramen för den fleråriga budgetramen för 2026 och 2027 och säkerställa att unionens globala finansiella åtaganden inom ramen för FN uppfylls, särskilt när det gäller bidraget till fonden för förluster och skador. Parlamentet framhåller det ökade tryck som klimatförändringarna sätter på livsmedelsproduktionen och tillgången till livsmedel, särskilt i sårbara regioner, vilket påverkar livsmedelstrygghet och nutrition. Parlamentet påminner om att biologisk mångfald är avgörande för att bekämpa klimatförändringarna, och att förlusten av den undergräver framstegen med omkring 80 % av de bedömda målen för hållbar utveckling. Parlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta en detaljerad plan för hur den avser att uppnå utgifts- och jämställdhetsmålen i slutet av perioden för den fleråriga budgetramen.

191. Europaparlamentet uppmanar bestämt kommissionen att öka transparensen och ansvarsskyldigheten i förbindelse med programplaneringen och genomförandet av medel på området inrikes frågor i tredjeländer och medel inom ramen för instrumentet Europa i världen, såsom i länder som Tunisien och Libyen. Parlamentet uppmanar kommissionen att skapa en offentligt tillgänglig översikt över alla migrationsrelaterade utgifter i tredjeländer, och kräver att förhandsbedömningar görs av konsekvenserna för de mänskliga rättigheterna av alla migrationsrelaterade utgifter i tredjeländer, samt att dessa bedömningar lämnas till parlamentet när reglerna föreskriver det.

192. Europaparlamentet betonar att kommissionen efter Hamas avskyvärda terroristattacker mot Israel den 7 oktober 2023 tillkännagav sitt beslut att se över unionens bistånd till Palestina den 9 oktober 2023. Parlamentet noterar att översynen, som slutfördes den 21 november 2023, har visat att kommissionen tillämpar lämpliga förhands- och efterhandskontroller, att de skyddsåtgärder som finns på plats är effektiva och att inga bevis hittills har hittats för att pengar har avletts för oavsiktliga ändamål. Parlamentet insisterar på kravet att EU-medel endast ska gå till stödmottagare som delar unionens värderingar gällande rättsstatlighet, demokrati och mänskliga rättigheter. Parlamentet påminner i detta avseende om att parlamentet i sitt betänkande 2023/2122(INI) som antogs den 17 januari 2024 om transparens och ansvarsskyldighet för icke-statliga organisationer som finansieras genom unionsbudgeten efterlyste en förstärkning av kommissionens kontrollmekanismer och utvecklingen av ett harmoniserat övervakningssystem som syftar till att spåra unionsmedel till de slutliga stödmottagarna.

193. Europaparlamentet understryker att unionens budget måste fortsätta att ge stöd för att skapa fred och stabilitet i regionen, bekämpa hat och fundamentalism och främja mänskliga rättigheter. Parlamentet väntar på den översyn som kommissionen genomför av användningen av unionens medel. Parlamentet understryker kopplingarna mellan stabilitet och hållbar utveckling, särskilt i instabila länder och regioner.

194. Europaparlamentet betonar att under inga omständigheter bör unionen, direkt eller indirekt, finansiera terrorism, och bör därför inte stödja någon enhet som är kopplad till Hamas eller någon annan terrororganisation. Parlamentet betonar att unionen bör hjälpa den palestinska civilbefolkningen och främja fred i regionen. Parlamentet uppmanar kommissionen att hålla parlamentet informerat om hur situationen utvecklas och om nya insatser som görs för att tillhandahålla direktstöd till den palestinska civilbefolkningen och palestinska flyktingar och för att förhindra att terrorister avleder medel.

195. Europaparlamentet är bekymrat över trovärdiga rapporter om att unionsskattebetalarnas pengar eller medel från andra givare delvis skulle ha kunnat missbrukas av terroristorganisationen Hamas. Parlamentet betonar att de relevanta unionsmedlen bör komma den palestinska civilbefolkningen tillgodo och tillhandahålla livsmedel, medicinska förnödenheter, bostäder och grundläggande infrastruktur till den drabbade befolkningen, särskilt barn, kvinnor, äldre och personer med funktionsnedsättning. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att i samband med tillhandahållandet av stöd och humanitärt bistånd till den palestinska befolkningen sprida stödet till fler betrodda partner, såsom WHO, Unicef eller olika Röda halvmånsorganisationer. Parlamentet är dessutom oroat över andra trovärdiga rapporter om att vissa anställda vid UNWRA kan ha varit inblandade i eller förknippade med terroristhandlingar av terroristorganisationen Hamas. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att garantera oberoende kontroller av UNRWA genom externa experter, Europeiska revisionsrätten och erfarna internationella partner, såsom, men inte begränsat till, Global Affairs Canada eller AusAid.

196. Europaparlamentet uttrycker djup oro över att vissa länder nyligen tillkännagav att de tillfälligt skulle stoppa finansieringen till FN:s hjälporganisation för Palestinaflyktingar (UNRWA) i väntan på resultatet av utredningen. Parlamentet efterlyser en ökad och varaktig finansiering för att erkänna hjälporganisationens avgörande roll i de humanitära insatserna i Gaza, och för att säkerställa att livsviktiga tjänster fortsätter att tillhandahållas till en utsatt befolkning i Mellanöstern, utan avbrott. Parlamentet påminner om den viktiga roll som spelas av det humanitära bistånd som ges till palestinska flyktingar i hela Mellanöstern.

197. Europaparlamentet betonar vikten av utbildning och det kritiska behovet av att fördöma och utrota alla uttryck för hatpropaganda och våldshandlingar på båda sidor. Parlamentet understryker att finansiering inte bör dras in godtyckligt eller utan transparenta och oberoende bevis för missbruk.

198. Europaparlamentet påminner om att resultaten av den undersökning som kommissionen beställde av Georg Eckert Institut om de palestinska läroböckerna redogjorde för en komplex bild, där läroböckerna i) följer Unescos standarder och antar kriterier som är framträdande i internationella utbildningsdiskussioner, bland annat ett starkt fokus på mänskliga rättigheter, ii) berättar om motstånd mot bakgrund av konflikten mellan Israel och Palestina och iii) uppvisar en fiendskap gentemot Israel. Parlamentet noterar att unionen inte finansierar de palestinska läroböckerna och att de inte heller är UNRWA:s ansvar, utan att UNRWA arbetar för att tillhandahålla utbildning av god kvalitet med tonvikt på att främja en kultur där mänskliga rättigheter respekteras, även i svåra tider. Parlamentet understryker att det är mycket viktigt med utbildning och tillgång till fredliga och opartiska läroböcker. Parlamentet betonar sin ståndpunkt att ett villkor för läroböcker som tas fram med hjälp av unionsmedel måste vara full efterlevnad av Unescos standarder för fred och tolerans, något som parlamentet redan beslutade om i sin rekommendation om förbindelserna med den palestinska myndigheten 2023, och som upprepade gånger krävts i dess senaste antagna resolutioner om utsikterna för en tvåstatslösning.

199. Europaparlamentet påminner om unionsstrategin för att främja och säkerställa utbildning av god kvalitet för barn i hela världen, särskilt när specifikt ekonomiskt stöd från unionen tillhandahålls. Parlamentet fördömer det problematiska och hatiska innehåll som uppmuntrar till våld, sprider antisemitism och uppmanar till hat i de palestinska läroböcker som tagits fram av unionsfinansierade tjänstemän samt i det kompletterande utbildningsmaterial som tagits fram av UNRWA:s personal och som har använts i dess skolor. Parlamentet bekräftar på nytt, mot bakgrund av de avskyvärda terroristattacker som Hamas genomförde den 7 oktober 2023, att en utbildning i hat har direkta och dramatiska konsekvenser för Israels säkerhet och för utsikterna till en bättre framtid för unga palestinier. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att noggrant se till att inga medel tilldelas eller är direkt eller indirekt kopplade till användningen av sådant utbildningsmaterial och att den palestinska myndigheten snabbt ändrar hela läroplanen, vilket upprepade gånger har efterfrågats i besluten om ansvarsfrihet för genomförandet av unionens allmänna budget för budgetåren 2016, 2018, 2019, 2020 och 2021. Parlamentet betonar att ekonomiskt utbildningsrelaterat stöd från unionen till den palestinska myndigheten ska ges på villkor att det finns en nationell palestinsk läroplan, med referenslärоböcker och utbildningsmaterial, som är fritt från antisemitiskt innehåll och uppmaningar till våld, och som uppfyller kraven på utbildning av god kvalitet. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen och medlemsstaterna att tillhandahålla expertis, utbyta kunskap, vägledning och tekniskt stöd för att stärka palestinska lärare, utbildare och experter i genomförandet av utbildning som till fullo uppfyller Unescos standarder.

200. Europaparlamentet framhåller att enligt svaren från kommissionsledamoten med ansvar för grannskapspolitik och utvidgning inför 2021 års betänkande om ansvarsfrihet uppgick den pågående utvecklingsportföljen för palestinierna enligt förordningen om instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, till 681 miljoner euro mellan 2021 och 2023, till förmån för den palestinska myndigheten, UNRWA och utvecklingsprojekt på Västbanken och i Gaza. Parlamentet noterar att omkring en tredjedel av finansieringen gynnade projekt i Gaza och två tredjedelar projekt på Västbanken. Parlamentet understryker att unionen försåg UNRWA med 271 miljoner euro för tillhandahållande av sociala tjänster till de palestinska flyktingarna och dessutom gav unionen stöd till den palestinska myndighetens återkommande utgifter, främst löner och pensioner för tjänstemän, sociala ersättningar som betalas ut genom programmet för kontantöverföring och en del av kostnaderna för remisser till sjukhusen i östra Jerusalem genom PEGASE-mekanismen.

201. Europaparlamentet uttrycker sin chock över terroristattackerna den 7 oktober 2023, där Hamas begick våldshandlingar, våldtäkter och andra former av sexuell tortyr mot kvinnor, tonårstjejer och flickor med israeliskt och annat medborgarskap. Parlamentet betonar att denna riktade form av sexuellt våld och tortyr mot kvinnor systematiskt används i form av krigsförbrytelser och terroristhandlingar. Parlamentet beklagar utrikestjänstens och kommissionens bristande fokus på konfliktrelaterat sexuellt våld mot kvinnor. Parlamentet efterlyser inrättandet av en mekanism för att identifiera och ge stöd till offer, samla in vittnesmål, identifiera förövare och vidta åtgärder i god tid för att säkerställa att liknande situationer inte uppstår i framtiden. Parlamentet efterlyser inrättandet av en plattform för att synliggöra offren och deras lidande. Parlamentet efterlyser ökat stöd till enheter såsom Association of Rape Crisis Centres i Israel eller liknande enheter i konfliktområden. Parlamentet betonar att ytterligare unionsfinansiering bör ges till offer för konfliktrelaterat sexuellt våld samt till relevant utbildningsverksamhet. Parlamentet noterar bristen på uppgifter i de årliga verksamhetsrapporterna om storleken på de unionsmedel som budgeterats för att stödja sådana offer och relevanta enheter. Parlamentet rekommenderar kommissionen att tillhandahålla tydligare rapportering om unionens bistånd till sådana offer och relevanta enheter.

202. Europaparlamentet understryker att revisionsrätten i årsrapporter 2022 belyser ett exempel på icke-stödberättigande utgifter som ingår i kostnadsanspråket för ett projekt i Palestina om hållbar användning av naturresurser för att stödja Palestinas omställning till en grön ekonomi, med en stimulanskomponent som var avsedd att stödja små och medelstora företag i form av bidrag till ”gröna” projekt på områdena energieffektivitet, förnybar energi och minskning av föroreningar. Parlamentet understryker att 190 500 EUR hade godkänts och betalats ut till en utvecklingsbyrå, som hade i uppgift att övervaka den slutliga stödmottagarens genomförande av projektet, men projektet genomfördes inte ([17]).

203. Europaparlamentet oroas över förstörelsen och förverkandet av unionsfinansierade projekt på Västbanken och noterar att under 2022 förstörde eller beslagtog Israel 101 strukturer som hade finansierats av unionen eller dess medlemsstater till ett värde av 337 019 EUR, vilket motsvarar den tredje största ekonomiska skadan sedan 2016. Parlamentet påminner om att företrädare för unionsinstitutioner, berörda medlemsstater och andra givare vid flera tillfällen har begärt att unionsfinansierade tillgångar som rivits, avvecklats eller förverkats ska lämnas tillbaka eller ersättas. Parlamentet påminner om rådets ståndpunkt, som ger uttryck för dess åtagande att se till att det i alla avtal mellan Israel och unionen otvetydigt och uttryckligen anges att de inte är tillämpliga på de territorier som ockuperas av Israel sedan 1967 och dess beslutsamhet att säkerställa ett fortsatt genomförande av befintlig unionsrätt och bilaterala arrangemang som är tillämpliga på produkter från bosättningar.

204. Europaparlamentet noterar att GD NEAR under 2022 betalade 910,8 miljoner EUR i bilateralt bistånd till Ukraina, varav 698 miljoner EUR betalades ut genom budgetstöd. Parlamentet noterar att pågående projekt värda nästan 200 miljoner EUR framgångsrikt återupptogs för att nå stödmottagarna innan våra humanitära partner kunde mobilisera sina biståndsprogram. Parlamentet noterar att begränsningarna gällande lämplig övervakning av projekt i Ukraina leder till en reservation i den årliga verksamhetsrapporten för GD NEAR 2022 och att korrigerande åtgärder håller på att genomföras, till exempel övervakning av hur projektgenomförandet fortskrider genom skrivbordsgranskningar, distanslösningar och användningen av en tjänsteleverantör.

205. Europaparlamentet noterar den reformtillväxtplan för västra Balkan som kommissionen föreslog för att stödja konvergensinsatserna i regionen ännu mer. Parlamentet betonar behovet av större klarhet när det gäller användningen av olika finansiella instrument i regionen, främst bland IPA III, den ekonomiska planen och investeringsplanen för västra Balkan och reformtillväxtplanen. Parlamentet uppmanar kommissionen att bevilja den regionala nivån mer direkt tillgång till unionsmedel.

206. Europaparlamentet välkomnar att Ukrainafaciliteten innehåller bestämmelser för att säkerställa effektiva kontroller. Parlamentet påminner om att parlamentet den 7 april 2022 efterlyste förverkande av ryska tillgångar som ägs av ryska personer och enheter, frysta till följd av unionens restriktiva åtgärder, för att finansiera Ukrainas återuppbyggnad.

207. Europaparlamentet välkomnar Global Gateway-strategin som ett samordnat unionssvar på globala utmaningar genom att offentliga och privata investeringar sammanförs. Parlamentet noterar att 2022 var det första hela året för genomförandet av Global Gateway-strategin. Parlamentet betonar behovet av mer transparens, ansvarsskyldighet och regelbundna bedömningar av genomförandet av Global Gateway samt av ökat deltagande från parlamentets sida när det gäller dess roll i fråga om demokratisk kontroll.

208. Europaparlamentet välkomnar att Olaf undertecknade administrativa samarbetsavtal med både Ukrainas allmänna åklagarmyndighet den 11 februari 2021 och Ukrainas statliga revisionstjänst i mars 2023. Parlamentet noterar att Ukraina snart förväntas delta i unionens program för bedrägeribekämpning och välkomnar att Olaf stöder de ukrainska myndigheterna i deras nationella insatser och strategier för bedrägeribekämpning. Parlamentet välkomnar att Eppo i juli 2023 undertecknade samarbetsavtal med Ukrainas nationella byrå för korruptionsbekämpning i syfte att underlätta samarbetet vid utredning av korruptionsfall och med Ukrainas allmänna åklagarmyndighet i mars 2022 för att skydda unionens och Ukrainas ekonomiska intressen genom effektiva utredningar och åtal.

([17]) https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/AR-2022/AR-2022_SV.pdf.

Rekommendationer

209. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att

i) när det gäller applikationssystemet OPSYS, förbättra kvaliteten på den nya programvaran, stabilisera applikationen och förbättra gränssnitten mellan de olika OPSYS-modulerna samt anslå de resurser som behövs för att förbättra dess mognad/robusthet,

ii) fortsätta att säkerställa att alla kontrakt som omfattar unionsfinansiering fullt ut respekterar tillämpliga unionsvärderingar och tillämplig unionslagstiftning, inbegripet ansvarsskyldighet, transparens och skydd av unionsmedel, se till att strikta mekanismer för övervakning och för- och efterhandskontroll säkerställer att alla enskilda personer som deltar i unionsfinansierade åtgärder uteslutande eftersträvar de mål och den verksamhet som godkänts för unionsfinansiering, och, vid behov, begära att unionsfinansierade tillgångar som har rivits, avvecklats eller förverkats ska lämnas tillbaka eller ersättas,

iii) intensifiera sin kommunikation med internationella organisationer för att ge revisionsrätten fullständig, obegränsad och snabb tillgång till de handlingar som den behöver för att utföra sin uppgift i enlighet med EUF-fördraget, och inte bara i skrivskyddat format,

iv) införa lämpliga för- och efterhandskontrollåtgärder i instabila områden eller konfliktområden för att säkerställa korrekt kontroll av hur unionens medel används och metoder för att återvinna unionsmedel,

v) se till att alla medel som tillhandahålls inom ramen för Ukrainafaciliteten och den kommande faciliteten för västra Balkan genomgår en ordentlig och grundlig revision i rätt tid, i vilken även Eppo och Europeiska revisionsrätten deltar,

Europeisk offentlig förvaltning

Personalresurser

210. Europaparlamentet noterar att budgeten för programmen under MFF-rubrik 7,”Europeisk offentlig förvaltning”, uppgick till 11,6 miljarder EUR (5,9 % av unionens budget), vilket omfattar utgifter för unionens institutioner och organ för personal och pensioner (cirka 70 % av totalbeloppet), byggnader, utrustning, energi, kommunikation och informationsteknik. Parlamentet noterar att av det totala beloppet används 58,6 % av kommissionen (6,7 miljarder EUR). Parlamentet noterar att den slutliga antagna budgeten för Europeiska kommissionen den 31 december 2022 uppgick till 6 298,13 miljoner EUR i åtagandebemyndiganden (99,84 % av dem genomfördes, dvs. 6 288,14 miljoner EUR), samt att den slutliga antagna budgeten uppgick till 6 298,22 miljoner EUR i betalningsbemyndiganden (94,66 % av dem genomfördes, dvs. 5 961,72 miljoner EUR).

211. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten undersökte ett urval på 60 transaktioner som omfattade alla utgifter under MFF-rubrik 7 och som inbegrep alla unionens institutioner och organ. Parlamentet noterar att revisionsrätten också granskade den information om korrekthet i de årliga verksamhetsrapporterna från alla institutioner och organ, bland annat från de av kommissionens generaldirektorat och kontor som primärt ansvarar för administrativa kostnader, som sedan tas med i kommissionens årliga förvaltnings- och resultatrapport. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att revisionsrätten uppskattar att felnivån under MFF-rubrik 7 inte var väsentlig och noterar att det inte finns några nya rekommendationer riktade till kommissionen.

212. Europaparlamentet noterar att kommissionen antog sin nya personalförvaltningsstrategi i april 2022, som syftar till att ta itu med framväxande behov efter covid-19-krisen och fokuserar på att skapa en attraktiv arbetsplats, liksom på att uppnå ett snabbare och smidigare urval och en snabbare och smidigare rekrytering samt en flexibel och givande karriär för alla anställda. Parlamentet noterar att dokumentet innehåller en uppsättning avsikter till förändring och förbättringar som bör genomföras gradvis, och att en del av dess innehåll först ska förhandlas fram i en social dialog med personalrepresentanter.

213. Europaparlamentet noterar att kommissionen i allt högre grad har rekryterat kontraktsanställda eller tillfälligt anställda till fasta tjänster för att utföra nya uppgifter som härrör från snabbt föränderliga prioriteringar, för att ta itu med särskilda eller brådskande situationer och till och med för att kompensera geografiskt obalanserade rekryteringar. Parlamentet påminner om sin oro över kunskapsförlusten för institutionerna samt den negativa inverkan på utsikterna och anställningstryggheten hos den berörda personalen. Parlamentet betonar att rekryteringen av kontraktsanställda eller tillfälligt anställda inte är en hållbar lösning på de färre och geografiskt obalanserade ansökningarna från dem som ansöker till unionens uttagningsprov och, framför allt inte, på den sedan länge identifierade och komplexa frågan om unionens minskade attraktionskraft som arbetsgivare.

214. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att andelen kvinnor i ledande befattningar har ökat avsevärt sedan mandatperiodens början: i juli 2023 uppgick andelen kvinnor i ledande befattningar till 45,2 % på högsta ledningsnivå (en ökning med nästan 9 procentenheter sedan mandatperiodens början) och till 47,5 % på mellanchefsnivå (en ökning med 6 procentenheter).

215. Europaparlamentet är medvetet om att det för att säkerställa rekrytering på bredast möjliga geografiska grund krävs att man tar itu med orsakerna till underrepresentation i den ursprungliga rekryteringen. Parlamentet välkomnar att generaldirektoratet för personal och säkerhet (GD HR), för att stärka den geografiska balansen mellan olika kategorier av kommissionsanställda, träffade alla medlemsstater för att diskutera deras representation och färdigställde alla gemensamma handlingsplaner med beaktande av varje medlemsstats särdrag för att gemensamt ta itu med de möjliga orsakerna till underrepresentation.

216. Europaparlamentet noterar antagandet och genomförandet av en handlingsplan för att göra karriärmöjligheterna i Luxemburg mer attraktiva. Parlamentet noterar kommissionens invändningar mot att i detta skede införa en korrigeringskoefficient för Luxemburg i sin rapport med en bedömning av köpkraftsutvecklingen för löner och pensioner för unionstjänstemän (COM(2022) 180). Parlamentet påminner om sina upprepade uppmaningar till kommissionen om att hitta sätt att minska det växande problemet med skillnaderna i köpkraft för anställda som är stationerade i Luxemburg, vilket främst beror på levnadskostnaderna.

217. Europaparlamentet påminner om revisionsrättens granskning av Europeiska rekryteringsbyråns (Epso) verksamhet och iakttagelser om dess effektivitet och ändamålsenlighet ([18]). Parlamentet noterar att Epso under 2022–2023 införde distansövervakade tester och beklagar att detta system nu håller på att omvärderas på grund av de många tekniska svårigheter som flera av kandidaterna upplevde. Parlamentet beklagar de olägenheter som drabbar de sökande, de direkta budgetkostnaderna för att tillfälligt stoppa de externa uttagningsproven och den ytterligare ansträngning som kommissionens rekryteringsenheter har gjort för att hitta en annan lämplig lösning.

218. Europaparlamentet påminner om revisionsrättens slutsats i dess särskilda rapport 13/2019 om att ”[o]etiskt beteende av anställda vid och ledamöter av Europeiska unionens institutioner och organ tilldrar sig stort intresse bland allmänheten och minskar förtroendet för EU”. Parlamentet beklagar de två fall av potentiella intressekonflikter som involverar högt uppsatta tjänstemän vid GD MOVE och rörlighet som rör uppdrag och vid GD NEAR som rör egenansvar, vilket rapporterades av pressen 2022. Parlamentet noterar att kommissionen genomför ett effektivt internt kontrollsystem i frågor som rör etisk förvaltning enligt revisionsrätten i dess rapport från 2019, liksom Europeiska ombudsmannen i dennes beslut om undersökningen av svängdörrsproblematiken. Parlamentet påpekar att oetiskt beteende också medför en budgetkostnad för den berörda institutionen och upprepar sin ståndpunkt och sina förväntningar på EU-organet för etiska frågor.

219. Europaparlamentet noterar inrättandet av en EU-företrädare för små och medelstora företag och den efterföljande rekryteringen av denna företrädare som särskild tillfälligt anställd i lönegrad AD15. Parlamentet beklagar att flera mediekanaler rapporterade att den utvalda sökande slutligen utnämndes trots att de två återstående kvinnliga kandidaterna från underrepresenterade medlemsstater bedömdes bättre under rekryteringsförfarandet, vilket ifrågasätter huruvida principerna om meriter, kön och geografisk balans beaktades. Parlamentet noterar med oro att den utvalda sökande är en avgående ledamot från ordförande Ursula von der Leyens eget tyska politiska parti. Parlamentet uppmanar kommissionen att rätta till situationen genom att upphäva utnämningen och inleda en verkligt transparent och öppen process för urvalet av EU:s företrädare för små och medelstora företag.

Byggnader och förvaltning

220. Europaparlamentet noterar att produktionen av kommissionens nya centrala redovisningssystem, SUMMA, enligt planerna skulle påbörjas i slutet av 2023 och hade utvecklats i linje med målet att lanseras i början av 2024. Parlamentet beklagar att tidsfristen för genomförandet av det nya redovisningssystemet har förlängts med ett år eftersom sammankopplingen av operativa program (delad förvaltning, e-bidrag, e-upphandling, löneutbetalningar) och SUMMA samtidigt har visat sig vara mer komplicerad än väntat. Parlamentet betonar med oro att kostnaden för SUMMA-programmet sedan starten i början av 2018 fram till slutet av 2022 var omkring 95 miljoner EUR och att förlängningen av tidsramen kommer att kräva ytterligare resurser under 2024, som uppskattas till cirka 7 miljoner EUR.

221. Europaparlamentet noterar kommissionens antagande den 5 april 2022 av meddelandet om miljöanpassning, i vilket kommissionen strävar efter att uppnå klimatneutralitet senast 2030, inklusive en handlingsplan för att minska dess utsläpp av växthusgaser. Parlamentet noterar att kommissionen avser att uppnå dessa mål genom att förvärva mer energieffektiva och grönare byggnader, övergå till dynamiska arbetsplatser och minska antalet kontor, och upprepar sin varning om att personalens välbefinnande och tillfredsställelse bör beaktas i alla framtida beslut i detta avseende.

222. Europaparlamentet noterar medierapporterna om förhandlingarna mellan den belgiska regeringen och kommissionen om en fastighetstransaktion till ett värde av nästan 1 miljard EUR, liksom kommissionens planer på att hyra kontorsutrymmen i norra Bryssel, där även den berörda personalen är motsträvig. Parlamentet betonar att utvecklingen av kommissionens fastighetspolitik inte bör försämra arbetsvillkoren för dess personal.

([18]) Europeiska revisionsrätten, Särskild rapport 23/2020, *Epso: dags att anpassa urvalsprocessen till förändrade rekryteringsbehov*.

223. Europaparlamentet är bekymrat över att kommissionen har vägrat att tillhandahålla dokumentation om diskussionerna med ett läkemedelsföretag och beklagar bristen på transparens när det gäller textmeddelandena mellan kommissionens ordförande och läkemedelsföretagen om inköp av covid-19-vacciner. Parlamentet noterar Europeiska ombudsmannens beslut i det relaterade ärendet 1316/2021/MIG med tanke på att underlåtenhet att registrera textmeddelanden i dess dokumentregister utgör ett ”administrativt missförhållande” och är bekymrat över att kommissionen inte har följt upp rekommendationen att göra en ny sökning efter relevanta textmeddelanden. Parlamentet noterar att kommissionen hittills inte har gjort de omaskade versionerna av de undertecknade avtalen tillgängliga för Europaparlamentets ledamöter. Parlamentet påminner om sin resolution av den 13 juli 2023 om allmänhetens tillgång till handlingar – årsrapport för åren 2019–2021.

Europaskolorna

224. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att revisionsrätten i sin årsrapport om räkenskaperna för Europaskolorna för budgetåret 2022 inte hittade några väsentliga fel i Europaskolornas slutliga konsoliderade årsredovisning för 2022. Parlamentet välkomnar ytterligare förbättringar som revisionsrätten lyfter fram i fråga om kvaliteten på den slutliga enskilda redovisningen och den konsoliderade redovisningen jämfört med tidigare år.

225. Europaparlamentet noterar med oro att både revisionsrätten och den externa revisorn hittade oväsentliga fel, som främst rörde beräkningen av avsättningar för ersättningar efter avslutad anställning, och att den externa revisorns revisionsuttalande inte överensstämde med det ramavtal som ingåtts med generalsekreterarens kansli (*centralkansliet*).

226. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten, samtidigt som den lovordar förbättringarna av centralkansliets rekryterings- och upphandlingsförfaranden, konstaterade brister i dessa förfaranden för två av de sju skolor som granskades (Frankfurt och Luxemburg I). Parlamentet noterar med oro att revisionsrätten återigen noterade svagheter när det gäller betalningsförfarandena för både centralkansliet och de två skolor som granskades.

227. Europaparlamentet påminner om att parlamentet i sin resolution av den 12 september 2023 om systemet med Europaskolor: lägesrapport, utmaningar och framtidsutsikter ([19]), betonade att det nuvarande systemet för lärarrekrytering i det europeiska skolsystemet har allvarliga brister, vilket skapar ett glapp mellan behoven på fältet och den faktiska personal som utstationeras av medlemsstaterna, problem med årliga rekryteringsplaner, svårigheter att hitta kvalificerade lärare och annan personal, otrygga arbetsvillkor för lokalt rekryterade lärare och annan utbildningspersonal och problem med den fortsatta yrkesmässiga utvecklingen.

Rekommendationer

228. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att

i) sätta lika stort värde vid en effektiv användning av kontorsutrymmen och personalens hälsa och välbefinnande vid genomförandet av den nya personalstrategin, särskilt när det gäller personer med funktionsnedsättning, samt att vederbörligen involvera representanter för personalen när arbetsvillkoren ändras,

ii) fortsätta att vara vaksam när det gäller förebyggande, identifiering och lämplig hantering av utbränd personal mot en bredare bakgrund som inbegriper personal, arbetsbelastning och personalens välbefinnande,

iii) stärka åtgärderna för att stödja kvinnor som eftersträvar en ledande ställning i syfte att öka antalet ansökningar från högkvalificerade kvinnor till mellanchefsfunktioner och högre chefsfunktioner vid både kommissionen och unionsbyråerna,

iv) fortsätta sitt arbete med att stärka den rättvisa geografiska balansen mellan sin personal på alla nivåer och samtidigt uppfylla kraven i tjänsteföreskrifterna när det gäller kandidaternas kompetens och meriter,

v) utan ytterligare dröjsmål och på ett effektivt sätt ta itu med utmaningarna för tjänstemän som placeras i Luxemburg och är bosatta där,

vi) göra lämpliga investeringar för att bygga upp it-kapacitet och resurser för att Epso ska bli mer ändamålsenligt och effektivt och i synnerhet för att säkerställa optimala testförhållanden i framtida urvalsprocesser,

vii) säkerställa en bättre och striktare riskhanteringsstrategi när det gäller beredskapen för införandet av SUMMA och undvika väsentliga risker för tillfälliga störningar till dess att det nya redovisningssystemet fungerar som det ska, och

viii) följa upp ombudsmannens rekommendation i ärende 1316/2021/MIG samt se till att dess interna riktlinjer för dokumentregistrering är förenliga med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 ([20]).

([19]) Antagna texter, P9_TA(2023)0306.

([20]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (EGT L 145, 31.5.2001, s. 43).

229. Europaparlamentet uppmanar dessutom kommissionen att fortsätta att stödja Europaskolorna att

i) utan dröjsmål genomföra revisionsrättens rekommendationer i sin rapport om Europaskolornas räkenskaper för budgetåret 2022 och hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten underrättad om framstegen,

ii) att i brådskande ordning avhjälpa den ihållande lärarbristen och säkerställa en stabil och rättvis anställningssituation för alla genom att behålla personal och minska omsättningen och därigenom även undvika kompetensflykt, och

iii) genomföra en djupgående granskning som leds av en oberoende ordförande av styrnings- och förvaltningsstrukturerna inom Europaskolsystemet och att involvera kommissionens generaldirektorat för utbildning, ungdomsfrågor, idrott och kultur.

KAPITEL II

Faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF)

Allmänna kommentarer

230. Europaparlamentet påminner om att utbrottet av covid-19-pandemin 2020 plötsligt ändrade unionens ekonomiska och sociala utsikter och ledde till en samlad insats för att lansera återhämtningspaketet för Europa, som består av den fleråriga budgetramen 2021–2027 och NextGenerationEU, där själva hörnstenen är faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF). Parlamentet påminner att RRF har som mål att förse medlemsstaterna med finansiellt stöd för att mildra covid-19-pandemins ekonomiska och sociala konsekvenser och göra de europeiska ekonomierna och samhällena mer hållbara, resilienta, inkluderande och bättre förberedda för den gröna och digitala omställningens utmaningar och möjligheter. Parlamentet påminner om att RRF är ett innovativt, tillfälligt instrument som är baserat på prestationer, vilket innebär att betalningarna är kopplade till ett tillfredsställande uppfyllande av delmål och mål som återspeglar de framsteg som görs med reformerna och investeringarna i de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna, vilka fastställs i rådets genomförandebeslut.

231. Europaparlamentet noterar att samtliga 27 återhämtnings- och resiliensplaner antogs i slutet av 2022, med ett anslaget belopp på 335,1 miljarder EUR i bidrag och 165,3 miljarder EUR i lån, som kommer att betalas ut senast 2026 när 2 557 åtgärder har genomförts (som till ungefär en tredjedel består av reformer och till två tredjedelar av investeringar), och deras relaterade 6 237 delmål och mål. Parlamentet noterar att kommissionen under 2022 betalade ut totalt 74,4 miljarder EUR, inklusive förfinansiering, (47,2 miljarder EUR i bidrag och 27,2 miljarder EUR i lån).

232. Europaparlamentet noterar att REPowerEU-planen lanserades i maj 2022 för att hjälpa unionen att minska sitt beroende av fossila bränslen från Ryssland genom att spara energi, producera ren energi och diversifiera unionens energiförsörjning, vilket är i linje med den gröna omställningen. Parlamentet noterar att de ändringar som infördes i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 ([21]) (RRF-förordningen) genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435 ([22]) om REPowerEU innebar ytterligare finansiering och fler prioriteringar för RRF. Parlamentet noterar att samtliga 27 medlemsstater har lämnat in ändrade återhämtnings- och resiliensplaner för att inkludera REPowerEU-kapitel, men även för att begära ytterligare lånestöd, för att göra justeringar efter uppdateringen av det högsta finansiella bidraget eller för att göra ändringar som beror på objektiva omständigheter, vilket görs möjligt i RRF-förordningen. Parlamentet noterar att översynen av återhämtnings- och resiliensplanerna omfattas av samma bedömningskriterier som de ursprungliga planerna, tillsammans med särskilda krav som är tillämpliga på REPowerEU-kapitlen.

233. Europaparlamentet påminner om att kommissionen inom ramen för NextGenerationEU kan samla in upp till 806,9 miljarder EUR mellan mitten av 2021 och 2026 genom emission av EU-obligationer. Parlamentet noterar att kommissionen i juni 2022 tillkännagav en finansieringsplan för perioden juni–december 2022 och samlade in ytterligare 50 miljarder EUR i långsiktig finansiering för NextGenerationEU, kompletterat med emission av kortsiktiga EU-skuldväxlar, vilket innebar att det totala utestående beloppet för NextGenerationEU-obligationer uppgick till 171 miljarder EUR, varav 36,5 miljarder EUR restes genom emission av gröna obligationer. Parlamentet noterar att denna skuld består av lånade belopp med olika löptider, från 1 år till mer än 25 år. Parlamentet noterar att NextGenerationEU-skulden kommer börja betalas tillbaka först efter 2028.

([21]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

([22]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435 av den 27 februari 2023 om ändring av förordning (EU) 2021/241 vad gäller REPowerEU-kapitel i planer för återhämtning och resiliens och om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013, (EU) 2021/1060 och (EU) 2021/1755 samt direktiv 2003/87/EG (EUT L 63, 28.2.2023, s. 1).

234. Europaparlamentet noterar kommissionens insatser för att anskaffa medel på finansmarknaderna i syfte att tillhandahålla dessa medel till RRF. Parlamentet noterar att under 2020 planerades ett belopp på 14,9 miljarder EUR i MFF 2021–2027 för att täcka räntebetalningarna för icke återbetalningspliktigt NextGenerationEU-stöd. Parlamentet oroas över de högre räntornas inverkan på köpkraften hos unionens budget, där räntorna på tioåriga EU-obligationer ökade från 0,09 % 2021 till 3,2 % 2023. Parlamentet noterar att kommissionens lånekostnader, med kreditbetyget AAA, är högre än vissa medlemsstater med lägre kreditbetyg. Parlamentet noterar med oro att de lånade beloppen måste återbetalas och att lån fortfarande behövs, inte bara för att skaffa fram nya medel utan även för att ersätta befintliga skulder. Parlamentet är bekymrat över de stigande räntorna, särskilt under 2022, och skulderna som därmed ökar, liksom osäkerheten kring förmågan att återbetala lånen, med tanke på de enorma penningbelopp som kommissionen lånar för att finansiera RRF. Parlamentet noterar dock att skulden för närvarande är 90 miljarder EUR mindre än vad som ursprungligen förutsågs. Parlamentet noterar kommissionens långsiktiga plan för återbetalning av skulden och uppmanar kommissionen att regelbundet uppdatera den och informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om eventuella nya risker som kan påverka dess genomförande. Parlamentet noterar kommissionens uttalande om att unionen kommer att uppfylla sina skyldigheter gentemot obligationsinnehavare under alla omständigheter och dess förslag till en teknisk ändring av den fleråriga budgetramen för att optimera budgetbehandlingen av upplåningskostnaderna för NextGenerationEU. Parlamentet noterar att information om EU:s skuld och planerade återbetalningar är en del av den regelbundna rapporteringen inom ramen för NextGenerationEU-dialogen. Parlamentet begär att kommissionen lämnar mer information till Europaparlamentet om hur återbetalningen kommer att ske och från vilka institut medel lånas. Parlamentet betonar att denna skuld belastar EU:s budget.

235. Europaparlamentet välkomnar kommissionens uppskattning att ett fullständigt genomförande av mätbara delmål och mål fram till slutet av 2026 som finansieras av gröna obligationer inom ramen för NextGenerationEU, vilket motsvarar 57 % av de utgifter som får finansieras av gröna obligationer inom ramen för NextGenerationEU, kan minska växthusgasutsläppen med 44 miljoner ton koldioxid per år – vilket motsvarar 1,2 % av de aggregerade växthusgasutsläppen 2022 – och insisterar på ett korrekt genomförande. Parlamentet betonar vidare vikten av att reformer och investeringar inom ramen för planerna för återhämtning och resiliens uppfyller klimatmålen i förordningen och fullt ut överensstämmer med principen om att inte orsaka betydande skada.

Revisionsrättens iakttagelser

236. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten avgav ett yttrande med reservation om lagligheten och korrektheten hos RRF-utgifterna under 2022. Parlamentet oroas över att revisionsrätten drog slutsatsen att 11 av de 13 RRF-utbetalningarna var behäftade med kvantitativa konstateranden och att sex av dessa betalningar var behäftade med väsentliga fel. Parlamentet noterar att, enligt revisionsrätten, med undantag för dessa frågor, de RRF-utgifter som godkänts i räkenskaperna för 2022 är lagliga och korrekta i alla väsentliga avseenden. Parlamentet noterar att utformningen av RRF-utgiftsmodellen bygger på bedömningar som kommissionen ska göra och att revisionsrätten därför inte tillhandahåller någon felprocent utan uppskattar de minsta finansiella effekterna av sina konstateranden till under, men nära, väsentlighetsgränsen.

237. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten granskade 244 av 274 delmål och alla 37 mål i 2022 års betalningsansökningar om bidrag. Parlamentet beklagar att revisionsrätten anser att 15 av dem påverkades av problem med korrektheten (mindre än 5 % av det totala antalet). Parlamentet noterar att revisionsrätten anser att kraven inte hade uppfyllts på ett tillfredsställande sätt för åtta delmål och mål i samband med åtta betalningar och att kommissionen hade gjort motsvarande betalningar. Parlamentet noterar att revisionsrättens slutsatser bygger på omfattande revisionsarbete och att kommissionen bestrider revisionsrättens tolkning av de rättsliga krav som fastställts av rådet eller kvalitativa bedömningar som skiljer sig från kommissionen. Parlamentet noterar att alla RRF-betalningar bedöms mot den ram som tillkännagetts och som tillämpas av kommissionen, som också för varje utbetalning beaktar Ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande och den granskning som utförs av medlemsstaternas experter inom ramen för kommittéförfarandet.

238. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten har identifierat vad den anser vara två fall av fortsättning av ett befintligt projekt, som inleddes före stödberättigandeperioden, och som syftade till att ersätta återkommande nationella budgetutgifter. Parlamentet är bekymrat över sådana situationer, även om denna slutsats inte överensstämmer med revisionsrättens eget övervägande att återkommande åtgärder avser typer av utgifter såsom offentliga enheters personalkostnader och driftskostnader. Parlamentet påminner om att RRF inte ska användas för att finansiera återkommande budgetutgifter och efterlyser lämpliga åtgärder, inbegripet delbetalningar, när sådana fall identifieras av kommissionen.

239. Europaparlamentet påminner om revisionsrättens iakttagelse i den särskilda rapporten 21/2022 och dess årsrapport 2021 om att delmål och mål ofta är otydliga och inte väldefinierade, och om att revisionsrätten gör samma iakttagelse i sin årsrapport 2022. Parlamentet uppmanar kommissionen att dra nytta av dragna lärdomar när den utformar framtida prestationsbaserade instrument.

240. Europaparlamentet är oroat över revisionsrättens slutsatser i den särskilda rapporten 26/2023, om att de varierar i ambitionsnivå mellan medlemsstaterna, och anser att detta är ytterligare ett exempel där kommissionen inte behandlar medlemsstaterna lika. Parlamentet noterar att kommissionen bekräftade skillnaderna och kommer att försöka förbättra likabehandlingen under genomförandefasen. Parlamentet anser att medlemsstaterna bör behandlas lika som grundprincip och beklagar att så inte har varit fallet vid förhandlingarna om återhämtnings- och resiliensplanerna. Parlamentet insisterar på att likabehandling bör säkerställas vid utvärderingen av fullgörandet av delmål och mål.

241. Europaparlamentet noterar med oro att revisionsrätten anser att ett fall av dubbelfinansiering inträffade 2022, även om åtgärden i fråga inte har några kostnader kopplade till den inom ramen för RRF. Parlamentet noterar kommissionens iakttagelse att ”dubbelfinansiering”, enligt RRF-förordningen, uttryckligen är kopplad till kostnader och att det därför inte kan förekomma ”dubbelfinansiering” om medlemsstaten inte har lämnat in någon kostnadsuppskattning som en del av sin nationella plan. Parlamentet noterar att kommissionen understryker att kostnadsfria reformer inte ökar finansieringsramen, men att de ändå är viktiga kriterier för kommissionens positiva bedömning av återhämtnings- och resiliensplanerna samt ett fullständigt genomförande av dem för de relevanta betalningarna.

242. Europaparlamentet noterar med oro att revisionsrätten även identifierade flera fall av bristfälligt utformade delmål och mål samt problem med tillförlitligheten i de uppgifter som medlemsstaterna hade lämnat i sina förvaltningsförklaringar. Parlamentet noterar att kommissionen samtycker till att se över delmålen och målen, förutsatt att det finns en rättslig motivering att ändra delarna i ett genomförandebeslut från rådet, nämligen att en medlemsstat lämnar in en ändrad plan och att det finns en rättslig grund för att motivera ändringarna.

243. Europaparlamentet betonar att kommissionen senast i slutet av 2022 rapporterade sex fall av potentiella oriktigheter till Olaf, som identifierats vid efterhandsrevisioner eller från öppna källor avseende RRF-stödda åtgärder. Parlamentet välkomnar att Olaf under 2022 gjorde en riskram för RRF tillgänglig och höll i fler än 50 utbildningstillfällen för att öka medvetenheten om bedrägerier för kommissionens avdelningar, byråer och andra externa partner, däribland medlemsstaternas myndigheter.

244. Europaparlamentet betonar att skyddet av unionens ekonomiska intressen är en topprioritering och att mer exakt genomförande och prestationsövervakning kommer att bidra till att förebygga och minska bedrägerier i ett tidigt skede. Parlamentet betonar att i synnerhet rättsstatsprincipen och korruptionsbekämpningsrelaterade delmål och mål är avgörande för att hindra korrupta personer, organisationer, regeringar eller straffrättsliga system. Parlamentet uppmanar kommissionen att noga övervaka efterlevnaden av rättsstatsprincipen och delmål och mål kampen mot korruption och att rapportera om eventuella tillbakagångar för dessa.

245. Europaparlamentet uttrycker oro över revisionsrättens slutsats i rapporteringen av bedrägerier som inbegriper RRF-medel saknar ett standardiserat tillvägagångssätt med betydande samordning och samarbete mellan medlemsstaterna. Parlamentet välkomnar att kommissionen redan har anpassat systemet för hantering av oriktigheter så att det kan användas för RRF för att registrera upptäckta oriktigheter. Parlamentet uppmuntrar kommissionen, Eppo och andra relevanta enheter på unionsnivå och nationell nivå att delta i ett strukturerat samarbete för att, i enlighet med sina respektive befogenheter, identifiera och rapportera fall och möjliga mönster för bedrägerier och brott mot unionens ekonomiska intressen för att bättre skydda skattebetalarnas pengar. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att stärka sin kapacitet att avslöja brott på detta område.

246. Europaparlamentet välkomnar de insatser som gjorts genom revisionsrättens systematiska och omfattande revisionsarbete avseende RRF, där tonvikten ligger på skyddet av unionens ekonomiska intressen, som erbjuder en grundlig analys av de relevanta aspekterna av faciliteten och värdefulla insikter i dess genomförande. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att kommissionen i stort sett godtar och tillämpar revisionsrättens rekommendationer och erkänner att många av de frågor som revisionsrätten identifierat rör den rättsliga grunden för RRF. Parlamentet anser att revisionsrättens rekommendationer som härrör från dess revisionsarbete om RRF är särskilt relevanta för medlagstiftarna när det gäller unionens framtida prestationsbaserade finansieringsinstrument.

247. Europaparlamentet betonar att RRF inrättades som EU:s gemensamma instrument för att mildra de allvarliga ekonomiska och sociala konsekvenserna av covid-19-pandemin och göra de europeiska ekonomierna och samhällena mer hållbara, resilienta, inkluderande och bättre förberedda på utmaningarna och möjligheterna med den gröna och digitala omställningen, och dess finansiella medel kan därför inte ses som medlemsstaternas egna budgetresurser. Parlamentet betonar den avgörande roll som revisionsrätten och kommissionen spelar genom sina proaktiva förhands- och efterhandskontroller när det gäller att se till att medlen används effektivt, med ett tillfredsställande genomförande av delmål och mål.

Revision och kontroll

248. Europaparlamentet understryker att kontrollramen är skräddarsydd för RRF:s unika natur och bygger på två typer av kontroller, nämligen i) de kontroller som utförs av kommissionen för att ge rimliga garantier för att åtaganden och betalningar är lagliga och korrekta, som baseras på att delmål och mål har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt i enlighet med rådets genomförandebeslut om godkännande av återhämtnings- och resiliensplanerna, och ii) de kontroller som utförs av medlemsstaterna för att säkerställa ett adekvat skydd av unionens ekonomiska intressen i enlighet med artikel 22 i RRF-förordningen.

249. Europaparlamentet noterar att kommissionen, på grundval av revisionsrättens rekommendationer och de erfarenheter som gjorts, presenterade sina metoder för att i) bedöma hur pass tillfredsställande delmålen och målen har uppfyllts, ii) beräkna de innehållna beloppen om ett delmål eller mål inte har uppfyllts och iii) hantera potentiella situationer där delmål och mål som ursprungligen bedömdes som att de hade uppfyllts på ett tillfredsställande sätt av kommissionen men som medlemsstaten sedan låtit falla tillbaka.

250. Europaparlamentet noterar att ramen för bedömning av delmål och mål saknar förklaringar, bland annat varför den kontrollmekanism som beskrivs i det operativa arrangemanget inte bör beaktas vid bedömningen. Parlamentet noterar att definitionerna av ”tillfredsställande uppfyllande” för de relevanta delmålen och målen definieras genom termer som saknar en tydlig definition och innehåller diskretionära element, såsom ”minimal avvikelse från ett krav” eller ”proportionerliga förseningar”, och att metoden för att fastställa delbetalningar inte ger någon förklaring till de värden som valts som koefficienter. Parlamentet begär att ytterligare klargöranden görs.

251. Europaparlamentet uttrycker oro över att kommissionen är beroende av den information som lämnas av medlemsstaterna och rekommenderar en mer aktiv kommunikation för att proaktivt identifiera eventuella tillbakagångar för delmål och mål. Parlamentet välkomnar att kommissionen godtar rekommendationen att genomföra en översyn av sina förfaranden för efterhandsrevision för att kontrollera att delmålen och målen inte blivit utsatta för tillbakagångar efter utbetalningen, men beklagar att kommissionen inte planerar några övervakningsåtgärder efter 2026 för möjliga tillbakagångar. Parlamentet är särskilt oroat över att det inte finns någon rättslig bestämmelse i *RRF-förordningen* som tar itu med tillbakagångar för delmål och mål efter det sista datumet för betalningar från RRF, och att kommissionens metod följaktligen inte ger rättslig klarhet om ett delmål eller mål fallit tillbaka efter genomförandeperioden för RRF, särskilt med tanke på att vissa viktiga delmål och mål som ingår i återhämtnings- och resiliensplanerna sannolikt kommer att uppfyllas under den sista delen av RRF:s livstid.

252. Europaparlamentet noterar att tolv nationella återhämtnings- och resiliensplaner tar upp reformer som rör rättsstatsprincipen eller korruption bland sina delmål och mål. Parlamentet noterar det senaste fallet med en potentiell tillbakagång för två delmål som rör rättsstatsprincipen i en medlemsstat. Parlamentet betonar behovet av att kommissionen ägnar mer uppmärksamhet åt den potentiella tillbakagången för delmål och mål på rättsstatsområdet, eftersom de är särskilt sårbara för godtyckliga regeringsbeslut.

253. Europaparlamentet noterar att kommissionen kontrollerade lämpligheten i medlemsstaternas kontrollsystem som en förutsättning för en positiv bedömning av återhämtnings- och resiliensplanerna. Parlamentet noterar att ytterligare särskilda ”kontrolldelmål” i sin tur lades till som en förutsättning för de första RRP-betalningarna i 16 medlemsstater där gap eller brister krävde ytterligare åtgärder för att säkerställa att systemen är fullt adekvata för att skydda unionens ekonomiska intressen. Parlamentet är bekymrat över revisionsrättens iakttagelse av kvarstående svagheter i medlemsstaternas kontrollsystem som äventyrar en sund ekonomisk förvaltning av RRF-finansiering och uppmanar med kraft kommissionen och de nationella myndigheterna att snabbt ta itu med dem. Parlamentet välkomnar att revisionsrätten inte tog upp några problem med avseende på deras tillfredsställande genomförande som bedömdes under 2022. Parlamentet noterar problem med tillförlitligheten i den information som lämnas i medlemsstaternas förvaltningsförklaringar, vilket väcker tvivel om möjligheten att förlita sig på dem vid bedömningen av delmål och mål. Parlamentet noterar att kommissionen utförde 16 systemrevisioner under 2022 och 14 under 2023, även av huruvida de kontrollerar efterlevnaden med EU-bestämmelser och nationella bestämmelser, vilket innebär att samtliga medlemsstaternas kontrollsystem kommer att ha granskats minst en gång i slutet av 2023. Parlamentet är medvetet om att RRF-förordningen lägger huvudansvaret för att säkerställa respekten för nationell lagstiftning och unionslagstiftning på medlemsstaterna, men är oroat över revisionsrättens iakttagelse om frågetecken kring revisionssäkerhet och ansvarsutkrävande när det gäller efterlevnad, eftersom kommissionen inte har gjort några regelefterlevnadsrevisioner av RRF-finansierade investeringsprojekt. Parlamentet efterlyser en adekvat och likvärdig tillämpning av artikel 22 i RRF-förordningen för alla medlemsstater och påminner om att underlåtenhet att uppfylla delmål och mål som rör en medlemsstats kontrollsystem kan leda till att hela delbetalningen och alla framtida delbetalningar stoppas.

254. Europaparlamentet påminner om att rådets förordning (EU) 2017/1939 ([23]) (Eppo-förordningen) föreskriver att Eppo ska vara behörig med avseende på brott som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen och som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 ([24]) på de villkor som anges i Eppo-förordningen och särskilt i dess kapitel IV.

255. Europaparlamentet uttrycker oro över de fall som rapporterats till Eppo efter det första året av genomförandet av RRF, nämligen 15 aktiva fall som rapporterades i Eppos årsrapport 2022. Parlamentet uppmanar kommissionen att samarbeta med Olaf och Eppo för att identifiera mönster för bedrägerier, korruption och penningtvätt i samband med RRF och uppmanar kommissionen att agera i sådana situationer. Parlamentet uppmanar kommissionen att planera för konsekvenser för medlemsstater med alltför många bedrägerifall.

256. Europaparlamentet noterar med oro att Eppos ansvar för att utreda brott som inbegriper RRF-medel ifrågasätts i nio fall i en medlemsstat. Parlamentet noterar att domstolen genom en preliminär fråga har ombetts att yttra sig i ett av dessa fall.

([23]) Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

([24]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

Genomförande och effekt

257. Europaparlamentet noterar att kommissionen under 2022 gjorde 13 utbetalningar till elva medlemsstater på totalt 72,2 miljarder EUR, efter det att 366 delmål och mål hade uppnåtts (328 delmål och 38 mål). Parlamentet noterar att kommissionen från och med dagen för offentliggörandet av den andra genomföranderapporten i september 2023 har mottagit 32 betalningsansökningar från 20 medlemsstater och betalat ut totalt 153,4 miljarder EUR (106,3 miljarder EUR i bidrag och 47,1 miljarder EUR i lån).

258. Europaparlamentet noterar att kommissionen rapporterar att uppnåendet av delmål och mål i stort sett är på rätt spår, efter det första år då RRF var i drift, då den var mer inriktad på de reformer som krävdes för att skapa en ram för att efterföljande investeringsprojekt skulle få större genomslag. Parlamentet noterar att kommissionen rapporterar om förseningar jämfört med den preliminära tidplanen för betalningar, vilka beror på processen med att se över återhämtnings- och resiliensplanerna mot bakgrund av REPowerEU-planen och de utmaningar med koppling till genomförandet som medlemsstaterna står inför, till exempel problem med administrativ kapacitet, investeringsflaskhalsar och konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, inklusive energikrisen, oväntade prischocker, brist på vissa material och hög inflation.

259. Europaparlamentet konstaterar att medlemsstater kan bli administrativt överväldigade av en samtidig överföring av betydande RRF-medel och sammanhållningsmedel, vilket försenar genomförandet och potentiellt hotar transparensen. Parlamentet noterar risken för dubbelfinansiering mellan RRF och de europeiska struktur- och investeringsfonderna och uppmuntrar kommissionen att aktivt kontrollera, inbegripet relevanta databaser, och att kommunicera med medlemsstaterna om deras administrativa kapacitet för att säkerställa att dubbelfinansiering inte förekommer.

260. Europaparlamentet noterar att flera medlemsstater har föreslagit att medel från RRF ska användas genom finansieringsinstrument som genomförs av EIB och andra nationella investeringsbanker för att uppmuntra privata investeringar på vissa villkor. Parlamentet är bekymrat över den möjliga användningen av dessa instrument med målet att förlänga användningen av RRF-medel efter 2026. Parlamentet påminner om att RRF är ett krisinstrument och att finansiering bör genomföras under dess livstid.

261. Europaparlamentet noterar att kommissionen stöder alla medlemsstater i arbetet med att påskynda genomförandet och översynen av deras planer, bland annat genom instrumentet för tekniskt stöd. Parlamentet betonar vikten av kommissionens proaktiva roll när det gäller att stödja medlemsstaterna för att på bästa sätt undvika förseningarna och underutnyttjandet, samt för att säkerställa att medlemsstaterna skyddar unionens ekonomiska intressen och att EU-skattebetalarnas pengar används på lämpligt sätt. Parlamentet påpekar särskilt att bekämpning av allvarliga oriktigheter och dubbelfinansiering bör få lämpliga resurser och lämplig uppmärksamhet. Parlamentet noterar, vilket den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten uppmärksammat, oro över medlemsstaternas administrativa kapacitet att utnyttja medlen och genomförandet av högkvalitativa projekt, särskilt mot slutet av RRF-perioden.

262. Europaparlamentet oroas över att tre medlemsstater enligt kommissionens RRF-resultattavla i slutet av december 2023 ännu inte har lämnat in någon betalningsansökan till kommissionen. Parlamentet efterlyser ett snabbt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanerna, inbegripet en utvärdering från kommissionens sida av hinder och resultat. Parlamentet är bekymrat över att underutnyttjande, om det inte snabbt mildras, kan leda till en betalningskris.

263. Europaparlamentet kritiserar att definitionen av ”resiliens”, i strid med facilitetens huvudmål, är otillräcklig för att förbättra förutsättningarna för framtida krissituationer. Parlamentet noterar att mycket liten tonvikt läggs på resiliens eller mervärde när det gäller att bidra till resiliens när delmål och mål betonas. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att ta fram en indikator för ”bidrag till resiliens” för RRF-resultattavlan och att lägga fram en tabell över effekterna på resiliensområdena. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att överväga bidraget till resiliens när den planerar nya delmål och mål som ska införas i reviderade nationella återhämtnings- och resiliensplaner. Parlamentet uppmuntrar revisionsrätten att i en framtida studie närmare undersöka hur RRF påverkar resiliensen inom alla pelare.

264. Europaparlamentet betonar att kommissionen vid översynen av reviderade nationella återhämtningsplaner fortfarande noggrant bör tillämpa de bedömningsriktlinjer för faciliteten som anges i bilaga V till RRF-förordningen, som ger kommissionen i uppdrag att bedöma och betygsätta nationella återhämtnings- och resiliensplaner enligt kriterierna om relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet (artikel 19.3), samt täckning av de sex pelarna, nämligen a) den gröna omställningen, b) den digitala omställningen, c) smart och hållbar tillväxt för alla, d) social och territoriell sammanhållning, e) hälsa och ekonomisk, social och institutionell resiliens, f) strategier för nästa generation (artikel 3). Parlamentet menar att detta är en viktig process för att undvika reviderade nationella återhämtningsplaner som är mycket svagare än de ursprungliga planerna eller som inte längre uppfyller kriterierna.

265. Europaparlamentet konstaterar att RRF bör skapa synergier och att de åtgärder som genomförs bör leda till strukturreformer med mervärde. Parlamentet är bekymrat över att vissa länder har ompaketerat gamla nationella reformer i de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna.

266. Europaparlamentet betonar att det bör finnas en bättre strategi för gemensam styrning i alla medlemsstater där lokala och regionala myndigheter, organisationer i det civila samhället, arbetsmarknadens parter, den akademiska världen eller andra relevanta intressenter är tillräckligt delaktiga i utformningen och genomförandet av de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna. Parlamentet begär att de ska involveras på grundval av tydliga, rättvisa, transparenta och icke-politiserade principer i genomförandet av de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna i största möjliga utsträckning inom den nationella rättsliga ramen.

267. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att medlemsstaterna utan undantag tillämpar nolltolerans mot korruption och bedrägerier, inbegripet förskingring.

268. Europaparlamentet välkomnar att RRF på ett avgörande sätt har bidragit till att förhindra en allvarlig konjunkturnedgång och social kris efter covid-19-pandemin, och att den har möjliggjort en aldrig tidigare skådad våg av reformer och investeringar i hela unionen som kommer att få en betydande långvarig effekt på bruttonationalprodukten (BNP). Parlamentet påpekar att RRF:s europeiska mervärde har bevisats under lång tid, eftersom den är innovativ och flexibel och gör det möjligt för medlemsstaterna att uppnå unionens gemensamma politiska mål. Parlamentet noterar att RRF samtidigt gör det möjligt för medlemsstaterna att hantera landsspecifika utmaningar genom utformningen av återhämtnings- och resiliensplanerna, samtidigt som en gemensam utvärderingsram tillämpas på samma sätt för alla medlemsstater och betalningsansökningar.

269. Europaparlamentet välkomnar att de reformer och investeringar som medlemsstaterna föreslagit till stöd för den gröna och digitala omställningen har överskridit målen i RRF-förordningen, eftersom de uppskattade klimatutgifterna uppgår till omkring 40 % och de digitala utgifterna till 26 %, medan målen hade fastställts till endast 37 % respektive 20 %.

270. Europaparlamentet noterar de framsteg som rapporterats om RRF:s sex pelare och i synnerhet om genomförandet av landsspecifika rekommendationer, där åtminstone vissa framsteg har gjorts för 68 % och betydande framsteg för 12 % av de landsspecifika rekommendationerna för 2019–2020, vilket visar på de incitament som ges genom RRF. Parlamentet noterar att det också har gjorts stora framsteg i genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna för 2022, med åtminstone vissa framsteg för nästan 52 % av de rekommendationer som riktades till medlemsstaterna i juli 2022.

271. Europaparlamentet påminner om att covid-19-pandemin avslöjade strukturella svagheter i hälso- och sjukvårdssystemen i hela unionen, såsom bristande resiliens och krishanteringsförmåga. Parlamentet betonar att hälsa är ett politikområde inom en av de sex RRF-pelarna, som möjliggör reformer och investeringar för att stärka deras kapacitet, kvalitet och resiliens. Parlamentet noterar att 531 delmål och mål och 223 åtgärder, liksom 48 % av det uppskattade bidraget till denna pelare, är kopplade till hälso- och sjukvård, men beklagar att vissa nationella återhämtnings- och resiliensplaner har hälsorelaterade delmål eller mål som inte bidrar till att stärka det nationella hälso- och sjukvårdssystemet. Parlamentet noterar att uppskattningsvis 45 miljoner människor kan använda eller betjänas av nya eller moderniserade hälso- och sjukvårdsinrättningar tack vare RRF. Kommissionen uppmanas med kraft att stärka de delmål och mål som rör hälso- och sjukvårdssektorns beredskap och resiliens där så är möjligt i samband med översynen av de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna och rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten.

272. Europaparlamentet noterar i den särskilda rapporten 26/2023 att kommissionen och medlemsstaterna, trots den begränsade tid som stod till förfogande för att utforma prestationsmodellen för RRF, lyckades inrätta ett övervakningssystem, inklusive ett it-system, som gör det möjligt att mäta framstegen i genomförandet. Parlamentet välkomnar kommissionens åtagande att arbeta med problem som identifierats och genomföra de relaterade rekommendationerna.

273. Europaparlamentet betonar att det faktum att projekt som finansieras genom RRF inte garanterar positiva ekonomiska och sociala effekter eller kvalitet och hållbarhet. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelser som belyser några av nackdelarna med att använda en prestationsbaserad ram, i synnerhet när man försöker kvantifiera resultaten eftersom delmål och mål snarare mäter output. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att tillämpa de lärdomar som dragits och revisionsrättens iakttagelser och att säkerställa att utformningen av framtida prestationsbaserade instrument även mäter resultat och inte bara output.

274. Europaparlamentet välkomnar de stora framsteg som de gemensamma indikatorerna uppvisar inom alla politiska pelare i december 2022, till exempel uppnådda besparingar i form av 22 miljoner megawatt (MWh) av den årliga energiförbrukningen, 1,43 miljoner företag som fått hjälp antingen genom penningstöd eller in natura-stöd, 4 miljoner människor som utbildats och stöd som getts till 4 115 196 ungdomar i åldern 15–29 år.

275. Europaparlamentet påminner om att rådet den 15 december 2022 antog genomförandebeslutet om att godkänna bedömningen av återhämtnings- och resiliensplanerna för Ungern på grundval av kommissionens positiva utvärdering. Parlamentet påminner om att 27 ”överskridande delmål” lades till i den nationella återhämtnings- och resiliensplanen, som innehöll korrigerande åtgärder och revisions- och kontrollåtgärder. Parlamentet noterar att rådet den 7 december 2023 antog ett genomförandebeslut som godkände Ungerns ändrade återhämtnings- och resiliensplan, inklusive ett REPowerEU-kapitel, som gör det möjligt för Ungern att få 0,9 miljarder EUR i förfinansiering i form av REPowerEU-medel. Parlamentet beklagar att den nämnda förfinansieringen inte omfattas av det pågående förfarandet inom ramen för villkorlighetsmekanismen för rättsstatsprincipen.

276. Europaparlamentet noterar att RRF-resultattavlan erbjuder information i realtid om medlemsstaternas utbetalningar och framsteg, samt ytterligare uppgifter, indikatorer och tematiska analyser, och välkomnar lanseringen av den EU-omfattande interaktiva karta som visar RRF-projekt efter geografisk plats och informerar om läget. Parlamentet är dock bekymrat över att revisionsrätten drog slutsatsen att de presenterade prestationerna saknar transparens när det gäller inkludering av uppskattningar och att aggregerad information inte är jämförbar, samt att informationen om framstegen inom de sex pelarna är vilseledande, dvs. när en åtgärd hänförs till ett primärt och ett sekundärt politikområde som tillhör samma pelare räknas bidraget från varje åtgärd två gånger. Parlamentet betonar att transparens i fråga om begränsningar är av yttersta vikt eftersom den påverkar den (upplevda) tillförlitligheten hos all framlagd information. Parlamentet uppmanar kommissionen att omedelbart åtgärda de upptäckta bristerna och att proaktivt informera om begränsningarna i de uppgifter som presenteras i RRF-resultattavlan.

277. Europaparlamentet noterar att många rent nationella projekt förtecknas som gränsöverskridande projekt så snart de inbegriper energibesparingar eller energireducerande inslag. Parlamentet kritiserar att överskattningen av det offentliggjorda antalet gränsöverskridande projekt är missvisande.

278. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten konstaterat att inte i någon av de medlemsstater som besöktes kontrollerar de nationella revisionsmyndigheterna, när det gäller rapporteringen om gemensamma indikatorer, kvalitet och underliggande metoder. Parlamentet förvånas över att det i en medlemsstat, när det gäller utgifter under rubrik 3 i MFF, att den plantering av träd som angivits inte existerade när revisionsrätten gjorde en kontroll på plats. Parlamentet noterar att kommissionen inte kräver styrkande bevis eller förklaringar av de rapporterade uppgifterna, utom i fall där uppskattningar rapporteras. Parlamentet noterar att revisionsrätten drar slutsatsen att detta utgör en risk för uppgifternas tillförlitlighet och jämförbarhet mellan medlemsstaterna. Parlamentet konstaterar att i avsaknad av revisioner kan uppgifternas tillförlitlighet påverka den resultatinformation som rapporteras om gemensamma indikatorer i större utsträckning än information som baseras på delmål och mål. Parlamentet anser att detta är en oroväckande situation med tanke på de problem som revisionsrätten identifierat i delmålen och målen, och uppmanar kommissionen att förbättra sin försäkran om rapporteringen om gemensamma indikatorer. Parlamentet noterar att det förekommer olika praxis bland revisionsmyndigheterna när det gäller tidpunkten för deras kontroller av uppfyllandet av delmål och reformer. Parlamentet anser att sådana kontroller bör harmoniseras bättre och att de bör omfatta en obligatorisk kontroll av tillförlitligheten och riktigheten hos uppgifterna om delmål och mål innan dessa delmål och mål inkluderas i en begäran om utbetalning. Parlamentet påpekar riskerna med ett tillvägagångssätt där man främst använder sig av efterhandskontroller och uppmanar medlemsstaterna att undvika sådan praxis.

Transparens

279. Europaparlamentet noterar att ombudsmannen erkänner att framsteg har gjorts i fråga om proaktiv transparens, särskilt genom RRF-resultattavlan och offentliggörandet av de 100 största stödmottagarna. Parlamentet noterar dock det utrymme för förbättringar som ombudsmannen tar upp och stöder dennes rekommendationer om att säkerställa mer transparens och ansvarsskyldighet när det gäller RRF.

280. Europaparlamentet konstaterar att efter ett uttryckligt krav från parlamentet kräver den ändrade RRF-förordningen att medlemsstaterna offentliggör information om de 100 slutmottagare som får det högsta stödbeloppet inom ramen för RRF. Parlamentet beklagar medlemsstaternas sena offentliggörande av förteckningarna och noterar att alla medlemsstater hade offentliggjort den obligatoriska förteckningen om RRF-i resultattavlan i december 2023. Parlamentet konstaterar att betalningarna varierar i storlek både mellan medlemsstaterna och inom varje land, vilket förklaras av att återhämtnings- och resiliensplanerna är heterogena. Parlamentet uttrycker oro över kommissionens tolkning av begreppet ”slutmottagare” inom ramen för RRF, eftersom de ofta endast förtecknas på ministernivå, och över att beskrivningarna är extremt vaga och att många exempel finns tillgängliga i nästan alla förteckningar som tillhandahålls av medlemsstaterna. Parlamentet upprepar sitt krav på att förteckningen över de 100 största slutmottagarna ska ange den faktiska fysiska person eller den enhet som är den sista i en penningöverföringskedja. Parlamentet oroas över att det annars kommer att bli problematiskt att mäta effekterna av och garantera synligheten för RRF-medlen för medborgarna.

281. Europaparlamentet påminner om att transparens och ansvarsskyldighet vid genomförandet av unionens budget är avgörande och betonar i detta sammanhang behovet av ytterligare insatser från både kommissionen och medlemsstaterna. Parlamentet välkomnar kommissionens övriga initiativ för att öka transparensen kring genomförandet av RRF. Parlamentet noterar att viktiga dokument som styr genomförandet, till exempel återhämtnings- och resiliensplanerna, operativa arrangemang, bedömningsmetoder och dokument som stöder eller innehåller viktiga beslut om medlemsstaternas genomförande, finns allmänt tillgängliga och är lätta att få tag på.

282. Europaparlamentet oroas över revisionsrättens rapporter om svårigheterna att få tillgång till RRF-uppgifter för att kunna utföra sina uppgifter. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att säkerställa full tillgång för revisionsrätten till medlemsstaternas och unionens relevanta databaser. Parlamentet uppmanar kommissionen att garantera att uppgifterna i FENIX-databasen uppdateras i tid för revisions- och kontrolländamål. Parlamentet understryker att uppgifterna bör vara korrekta och överföras i ett standardiserat format.

283. Europaparlamentet rekommenderar att man vid genomförandet av prestationsbaserade instrument i framtiden tydligt definierar delmål och mål och kopplar samman dem i god tid för att undvika ansvarsskyldighetsgap, och så att det går att mäta output och resultat. Parlamentet rekommenderar att man för prestationsbaserade instrument redan från början inrättar en tydlig och exakt kontrollmekanism. Parlamentet noterar att detta är avgörande när det gäller transparens och ansvarsskyldighet gentemot EU:s skattebetalare.

284. Europaparlamentet oroas över transparensen och ansvarsskyldigheten gentemot allmänheten. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att kommunicera med medlemsstaterna om en lämplig märkning av projekt, inklusive hänvisningar till att ett projekt erhållit RRF-medel. Parlamentet beklagar efter revisionsrättens årsrapport 2022 att det inte ens på kommissionsnivå förekommer någon tydlig tillsyn över vilka specifika projekt som stöds med RRF-medel. Parlamentet understryker att de europeiska skattebetalarna har rätt att se vilka projekt som erhåller stöd i form av EU-medel, var projekten genomförs och vilket mervärde de har. Parlamentet uppmanar kommissionen att öka synligheten för att insistera på en tydlig märkning av projekt, antingen i form av skyltar för fysiska byggnader eller renoveringar, meddelanden på webbplatser, tillkännagivanden vid konferenser eller utbildningar eller märkningar på tryckta dokument.

Rekommendationer

285. Europaparlamentet stöder revisionsrättens rekommendationer i dess årsrapport och i relaterade särskilda rapporter, och välkomnar att kommissionen godtar en majoritet av dem. Parlamentet uppmanar kommissionen att genomföra dem och att hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten informerad om hur genomförandet fortskrider.

286. Europaparlamentet uppmanar dessutom kommissionen att

i) förbättra efterhandsövervakningen av det fortsatta tillfredsställande uppfyllandet av delmål och mål, inbegripet på rättsstatsområdet, och strikt tillämpa RRF-bestämmelserna och de antagna riktlinjerna för att ta itu med konkreta fall av tillbakagångar med hjälp av tydliga finansiella åtgärder, inbegripet innehållande av betalningar och återkrav av medel när delmål och mål uppvisar tillbakagångar enligt RRF-förordningen och RRF-metoderna,

ii) arbeta i nära samarbete med den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten för att kartlägga olika alternativ och den relevanta rättsliga grunden för att ta itu med tillbakagångar för delmål efter slutet av RRF-genomförandeperioden,

iii) fortsätta att förbättra tydligheten i åtgärderna och de relaterade delmålen och målen, liksom att säkerställa att de till fullo respekterar förordningens övergripande principer, när medlemsstaten lämnar in en översyn av den nationella återhämtnings- och resiliensplanen,

iv) ta med tydliga kontrollmekanismer i det operativa arrangemanget för delmål och mål för att möjliggöra en otvetydig bedömning av hur de uppfylls och för att bättre beskriva dess syfte i framtida prestationsbaserade instrument, samt ta hänsyn till kontrollmekanismen när man analyserar huruvida delmål och mål uppfyller kraven på ett tillfredsställande sätt för att bidra till mätningarnas noggrannhet,

v) fortsätta att genomföra medlemsstaternas systemrevisioner för att kontrollera deras lämplighet och få rimlig säkerhet om att EU:s bestämmelser och nationella bestämmelser, särskilt om offentlig upphandling, följs, och samarbeta nära med revisionsrätten för att hitta sätt att undanröja dess oro över förklaringsgapet,

vi) undersöka inte bara om strukturen är lämplig, utan även hur medlemsstaternas revisions- och kontrollsystem för framtida prestationsbaserade instrument fungerar,

vii) hjälpa medlemsstaterna att genomföra RRF-projekten inom den planerade tidsplanen och att ändra metoden för kategorisering av gränsöverskridande projekt så att endast en verklig geografisk gränsöverskridande komponent beaktas,

viii) ytterligare stödja medlemsstaterna för att öka sin administrativa kapacitet att hantera det samtidiga genomförandet av medel och hjälpa dem att minska onödiga administrativa bördor, särskilt för små och medelstora företag, förenkla anbudsförfaranden och tillhandahålla mer riktad information,

ix) särskilt uppmärksamma och upprätthålla en löpande dialog med medlemsstaterna så att reformer och investeringar uppfyller klimatmålen i RRF-förordningen och fullt ut överensstämmer med principen om att inte orsaka betydande skada,

x) ta itu med rapporterade förseningar i ett tidigt skede genom att bland annat ge medlemsstaterna tekniskt stöd,

xi) fortsätta att samarbeta med revisionsrätten för att få till stånd en så samstämmig tolkning som möjligt av delmålen och målen,

xii) förbättra transparensen och presentationen av RRF-resultattavlan genom att undanröja alla möjligheter till feltolkning av siffror och mer exakt mäta bidraget till resiliens som en del av efterhandsutvärderingen av RRF,

xiii) konsekvent och korrekt tillämpa bestämmelserna om ”slutmottagare” i RRF-förordningen och kommunicera med medlemsstaterna om den korrekta tillämpningen av definitionen av ”slutmottagare”,

xiv) ge revisionsrätten, Olaf och Eppo tillgång till uppgifter som rör RRF, inbegripet till FENIX, inom ramen för utövandet av deras respektive befogenheter,

xv) aktivt kommunicera med medlemsstaterna om Eppos ansvar för brottmål när det gäller RRF-medel eftersom korruption eller bedrägeri som inbegriper RRF-medel utgör ett brott mot Europeiska unionens ekonomiska intressen,

xvi) mer aktivt kommunicera med medlemsstaterna om förebyggande av bedrägerier och att uppmuntra dem att linjera rapporteringen om bedrägerier på ett digitalt standardiserat sätt och att använda systemet för hantering av oriktigheter,

xvii) rapportera till Olaf på aggregerad nivå om misstänkta bedrägerier, korruption och intressekonflikter som upptäckts vid dess egna revisioner och av medlemsstaterna i enlighet med förvaltningsförklaringarna, och utvärdera den information som mottagits för att vid behov ge vägledning till medlemsstaterna,

xviii) ta itu med samspelet mellan Sammanhållningsfonden och RRF och i synnerhet de krav som kan underlätta användningen av en fond snarare än den andra, samt att samarbeta med och vägleda medlemsstaterna att välja ut medel i enlighet med vad som är mest lämpligt och effektivt för projektet i fråga, och att aktivt dubbelkontrollera olika databaser för att säkerställa att dubbelfinansiering inte förekommer,

xix) uppmuntra medlemsstaterna att lägga större vikt vid de lokala och regionala myndigheternas deltagande genom att uppmana medlemsstaterna att arbeta mer aktivt i en gemensam förvaltningsstrategi,

xx) hålla målet om resiliens och återhämtning i åtanke, särskilt när det gäller sektorer som är kritiska i krissituationer, såsom hälso- och sjukvårdssektorn och varusektorn,

xxi) i förekommande fall dra nytta av revisionsrättens rekommendationer från dess arbete med RRF och de erfarenheter som gjorts vid utformningen och genomförandet av unionens framtida prestationsbaserade instrument,

xxii) säkerställa en jämförbar och proportionerlig precisionsnivå vid bedömningen av delmål och mål och fortsätta att säkerställa likabehandling av medlemsstaterna när de utvärderar om delmål och mål har uppfyllts på ett tillfredsställande sätt,

xxiii) vara mer proaktiv när det gäller att offentliggöra handlingar och statistik om hur den hanterar begäranden om tillgång till handlingar, eftersom sådan information skulle bidra till att bedöma institutionernas proaktiva tillvägagångssätt gällande tillgången till handlingar, och parlamentet erinrar om att en begäran om tillgång till en handling ska behandlas skyndsamt.